

Wiadomości Uniwersyteckie

Martyna Wojciechowska

Redaktor Naczelna
„National Geographic
Traveler” o odkryciach
naukowców z UMCS

UMCS „UCZELNIĄ LIDERÓW”

Wręczenie nagród i wyróżnień w Konkursie i Programie Certyfikacji „Uczelnia Liderów”

12 czerwca 2012 r. w Auli Collegium Novum Uniwersytetu Jagiellońskiego przedstawiciele Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie odebrali certyfikat II edycji Konkursu i Programu Certyfikacji „Uczelnia Liderów”.

Nagroda jest przyznawana uczelniom, które podnoszą jakość kształcenia oraz prowadzą zajęcia dydaktyczne w sposób odpowiadający tendencjom i zjawiskom współczesnego rynku pracy. Szkoła wyższa wyróżniona certyfikatem wciela w życie ideę uczelni przedsiębiorczej i społecznie odpowiedzialnej, a także podejmuje działania w kierunku rozwijania wśród studentów postaw proprzedsiębiorczych i prorynkowych. Jej absolwenci osiągają zamierzone cele zawodowe w Polsce i poza jej granicami.

Komisja powołana przez Fundację Rozwoju Edukacji i Szkolnictwa Wyższego przyznała UMCS również wyróżnienie „Primus” za najwyższą liczbę punktów osiągniętą w trakcie postępowania konkursowego.

Konkurs „Uczelnia Liderów” jest objęty patronatem honorowym Parlamentu Europejskiego.

Więcej informacji: www.fundacja-edukacja.org.pl

Wydawca: Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie

Adres redakcji: pl. Marii Curie-Skłodowskiej 5, p. 1312, 20-031 Lublin

Dyżury: pon.–pt., godz. 9–13; tel. 81 537 54 19

e-mail: wiadomosci@umcs.lublin.pl
www.wiadomosci.umcs.lublin.pl

Redakcja: Anna Guzowska (redaktor naczelny), Ewa Kawalko-Marczuk (sekretarz redakcji), Aneta Sliwińska

Współpracownicy: Tomasz Bielecki, Marzena Bogusiak, Karolina Bronisz, Bożena Czech, Rafał Czekał, Izabela Ejtel, Monika Gabryś, Agnieszka Gałczyńska, Jolanta Jarzyńska,

Jerzy Kasprzak, Wacław Kostko, Beata Kozłowska, Elżbieta Krzemińska, Paweł Kucharski, Kamila Łucjan, Lech Maliszewski, Maria Młynarska, Izabela Pietras, Małgorzata Samujło, Jerzy Żywicki

Okładka: National Geographic Travelery 2011; Fot. Anna Guzowska

Druk: Drukarnia Multipress

Nakład: 600 egz.

Projekt graficzny i skład: Idealit & Grzegorz Zychowicz, idealit@idealit.pl, www.idealit.pl

Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania i korekty nadesłanych tekstów. Ma również prawo do wyboru tekstów do publikacji.

SPIS TREŚCI

Wydarzenia

- Z życia Uczelni..... 4
- Zwycięstwo UMCS w Plebiscycie „National Geographic” Travelery 2011 – Naukowe Odkrycie Roku... 14
- Rozmowa z Martyną Wojciechowską, redaktor naczelną „National Geographic” 16
- Na Wydziałach..... 18

Kartka z kalendarza

- Wiesław Chrzanowski i UMCS – czy tylko epizod? 27

Nauka i ludzie

- Projekt „Kształcenie na Wydziale MFi” 29
- Rośliny użytkowe w kolekcjach Ogrodu Botanicznego UMCS 30
- „Problemy rozwoju archiwów i archiwistyki w Polsce i w Rosji w XX wieku”..... 32
- 900 posiedzeń naukowych Oddziału Lubelskiego Polskiego Towarzystwa Botanicznego 34
- Profesor Grzegorz Domański – lubelski archeolog z Wrocławia ... 37
- Konferencja TIIM 2012 38
- Lubelska archeologia w Tuluzie – Hugo Obermaier Gesellschaft 39
- Tradycja i nowoczesność w języku. 40
- Goście z Belgii na Wydziale Politologii 41

- Majowa wycieczka bibliotekarzy .. 42
- XII ogólnopolska konferencja naukowa „Rynek Finansowy” 42

Sprawy studenckie

- Quiz wiedzy o Marii Curie-Skłodowskiej w CJKP 43
- Świat Bałkan jest wielki... O Dniach Kultury Bałkańskiej 44
- Medale UMCS w Akademickich Mistrzostwach Polski..... 46
- Lubelskie Dni Kultury Studenckiej 2012 47
- Seminarium Studentów Biotechnologii w Kazimierzu Dolnym „An introduction to the world of Polish Biotechnology” 48
- „Majówka po niemiecku”, czyli poznaj swojego sąsiada..... 49

W świecie książek

- Badania prof. dr. hab. Edwarda Olszewskiego nad emigracją polską do Skandynawii – Polacy w Norwegii 1940–2010 50
- Mistrz Albert i dwunaste skrzypce Stanisława Leona Popka 52
- Wydanie pierwszego numeru czasopisma naukowego „International Journal of Synergy and Research” (IJSR)..... 57

Życie kulturalne

- Symposium CAGE100 58

Fot. Krzysztof Skupieński

Prorektor Ryszard Dębicki z delegacją z Jekaterynburga

WIZYTA GOŚCI Z UNI- WERSYTETU W JEKATE- RYNBURGU

Prorektor Ryszard Dębicki spotkał się 8 maja z delegacją Uralskiego Federalnego Uniwersytetu im. Pierwszego Prezydenta Rosji Borysa M. Jelcyna w Jekaterynburgu. W spotkaniu uczestniczyli: prof. dr hab. Anatolij Władymirowicz Czeremchow, kierownik Katedry Archiwistyki i Historii Administracji, prof. dr Alewtina Michajłowna Safronowa, doc. Inna Anatoliewna Surowcewa, Ałła Leonidowna Mienszykowa, prof. dr hab. Ludmiła Nikołajewna Mazur, kierownik Katedry Dokumentacyjnych i Informacyjnych Podstaw Zarządzania. Delegacja z Jekaterynburga przyjechała do Lublina na polsko-rosyjskie seminarium naukowo-dydaktyczne „Problemy rozwoju archiwów i archiwistyki w Polsce i w Rosji w XX wieku”, o którym więcej na s. 32–33.

Z ŻYCIA

Obchody Święta Konstytucji 3 Maja

W tym roku obchodziliśmy 221. rocznicę uchwalenia Konstytucji 3 Maja. Z tej okazji odbyła się uroczysta sesja Rady Miasta Lublin w Trybunale Koronnym, msza św. w Archikatedrze Lubelskiej w intencji Ojczyzny, którą odprawił i homilię wygłosił ks. abp. Stanisław Budzik, oraz uroczystości państwowe na Placu Litewskim przy Pomniku Konstytucji 3 Maja. W obchodach Narodowego Święta 3 Maja udział wzięli prorektor Ryszard Szczygieł.

Rada Nadzorcza Ecotech-Complex

8 maja prorektor Ryszard Dębicki uczestniczył w posiedzeniu Rady Nadzorczej Ecotech-Complex jako jej przewodniczący, na którym przyjęto sprawozdanie z działalności.

Dni Kultury Bałkańskiej

W dniach 8–9 maja na UMCS odbyły się Dni Kultury Bałkańskiej – inicjatywa zorganizowana przez zespół projektu „UMCS dla rynku pracy i gospodarki opartej na wiedzy” w ramach specjalności bałkanistyka. Celem wydarzenia było zaprezentowanie podstawowych elementów i bogactwa kultury bałkańskiej, spotkanie z jej przedstawicielami oraz zainicjowanie dyskusji nad współczesnymi problemami regionu bałkańskiego. Dni Kultury Bałkańskiej otworzył rektor Andrzej Dąbrowski, który sprawował patronat honorowy nad wydarzeniem. Więcej na s. 44–45.

Goście z Flandrii

9 maja odbyło się spotkanie prorektora Ryszarda Dębickiego z Jolantą Skrok z Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego oraz przedstawicielami

samorządu prowincji Flandria Zachodnia (Belgia) – Jonasem Lagrou, Koordynatorem Współpracy Zagranicznej i Charlotte Destoop, pracownikiem Oddziału Współpracy Zagranicznej – w celu nawiązania współpracy, w szczególności z Wydziałami: Ekonomicznym, Filozofii i Socjologii oraz Pedagogiki i Psychologii.

Wizyta gości z Uniwersytetu w Linzu

W dniach 9–10 maja wizytę w naszej Uczelni złożyli prof. dr Friedrich Roithmayr, Prorektor ds. Komunikacji i Stosunków Międzynarodowych z Johannes Kepler Universität w Linzu oraz prof. dr Helmut Pernsteiner, Dyrektor Instytutu Finansów Przedsiębiorstw. Celem wizyty było uzgodnienie zasad i zakresu współpracy naukowej i dydaktycznej między Uniwersytetami. Współpraca ta została podjęta w ubiegłym roku z inicjatywy dziekana Wydziału Ekonomicznego UMCS i zmierza do przygotowania wspólnych projektów badawczych, w szczególności odnoszących się do problematyki funkcjonowania przedsiębiorstw rodzinnych oraz wymiany kadry dydaktycznej i studentów. Przedstawiciele Uniwersytetu w Linzu zostali przyjęci przez prof. dr hab. Ryszarda Dębickiego, Prorektora UMCS ds. Badań Naukowych i Współpracy Międzynarodowej. Rezultatem spotkania było wyrażenie intencji podpisania umów o współpracy.

Johannes Kepler Universität w Linzu został utworzony w 1966 r. i należy do najmłodszych austriackich uczelni. Szybko uzyskał jednak pozycję największej uczelni w Górnej Austrii, regionie o silnie rozwiniętych przemysłach technologicznych i znaczącym potencjale ▶

c.d. na s. 7

UCZELNI

Opracowała
Ewa Kawałko-Marczuk

 Dział Informacji i Promocji UMCS realizuje drugą odsłonę kampanii promocyjnej Uniwersytetu. Koncepcję oraz kreację do niej przygotowała agencja reklamowa Vena Art z Lublina.

Życiowe marzenia spełniają się dzięki wiedzy, nauce czy pasji, natomiast te marketingowe – dzięki konsekwencji w działaniu. Kampania UMCS weszła w drugą fazę, konsekwentnie pogłębiając przekaz, którego celem jest zaszczepienie w młodych ludziach pasji odkrywania świata i pogłębiania jej w ramach studiów oferowanych przez największą Uczelnię w regionie.

Główne hasło kampanii „Marzenia się spełniają. Dzięki wiedzy” to odniesienie się do fundamentu, jaki stanowi wiedza w kształtowaniu kariery czy osiągnięciu życiowych

MARZENIA SIĘ SPEŁNIAJĄ. DZIĘKI WIEDZY

celów. I tu znowu konsekwentnie Uczelnia namawia potencjalnych studentów do „połączenia sił” w tym procesie. Obszar marzeń należący do młodych ludzi poszukujących w życiu swojego miejsca łączy się w obrazie ze sferą kompetencji w zakresie kształce-

nia należącą do UMCS. Kompozycja przekazu powieliła ten schemat, łącząc przenikające się obszary za pomocą zaczerpniętych z systemu identyfikacji wizualnej kolorowych kwadratów nawiązujących do Wydziałów Uniwersytetu. Wymowne i sugestywne zdjęcia przedstawiające „uskrzydłonego” mężczyznę czy też pełną pasji artystkę uzupełniają motywy nawiązujące do naukowej podbudowy ich działania, które aby przynieść oczekiwane efekty, muszą być oparte na wiedzy, nauce i pasji.

UMCS konsekwentnie zaskakuje również narzędziami użytymi w tej odsłonie kampanii. Wiodące narzędzie dotarcia do odbiorców, oprócz tradycyjnych form outdoorowych (siatki, billboardy) i indoorowych (plakaty, ekrany TV w MPK), stanowi reklama na YouTube (geotargetowanie) oraz promocja na Facebooku. Film stworzony na tę

potrzebę również zaskakuje swoją formą, bardziej przypominając trailer filmowy niż tradycyjny spot. Anglojęzyczny lektor, bogaty *sound design*, rozbudowana animacja i muzyka, będąca elementem łączącym z I fazą kampanii, budują silny efekt źródła, jednocześnie skupiając uwagę widza na najważniejszych treściach. Emocjonalny przekaz w swej wymowie pobudza do myślenia i jednocześnie namawia do rozwijania swoich pasji i talentów wraz UMCS. Prezentowany w filmie motyw żarówki to symbol idei, pomysłu, rozwoju i kreatywności, a więc pojęć bezpośrednio powiązanych z nauką.

Motyw żarówki został wykorzystany również w prasie prestiżowej i tygodnikach opinii („Rzeczpospolita”, „Wprost”).

**Dział Informacji i Promocji
UMCS
Andrzej Jachim (Vena Art)**

WSPÓŁ- PRACA Z UNIWER- SYTETAMI TAJWAŃ- SKIMI

22 maja w Dworcu Kościuszków (Ogród Botaniczny UMCS) została podpisana umowa o współpracy pomiędzy UMCS a uniwersytetami tajwańskimi. Sygnatariusze: Prorektor UMCS ds. Badań Naukowych i Współpracy Międzynarodowej prof. dr hab. Ryszard Dębicki, dr Ru-Jen Lin (Lunghwa University of Science and Technology) oraz prof. dr Roger C. Y. Chen (National Kaohsiung First University of Science and Technology). Oprócz

Uczestnicy spotkania w Dworcu Kościuszków

Prorektor Ryszard Dębicki i Roger C. Y. Chen z National Kaohsiung First University of Science and Technology

Prorektor Ryszard Dębicki i Ru-Jen Lin z Lunghwa University of Science and Technology

Fot. Anna Guzowska

rektorów z Tajwanu w spotkaniu uczestniczyli również Ambasador Tajlandii oraz Członkowie Komitetu Naukowego Międzynarodowej Konferencji Naukowej Technology Innovation & Industrial Management TIIM 2012, którą zorganizowali w Lublinie w dniach 23–25 maja Instytut Zarządzania Wydziału Ekonomicznego UMCS oraz Faculties of Business Administration and Engineering Uniwersytetu Kasetsart w Bangkoku. Konferencję uroczystie otworzył w siedzibie Lubelskiego Towarzystwa Naukowego prorektor Ryszard Dębicki. Więcej o TIIM 2012 na s. 38.

Fot. Arkadiusz Korziol

KAMPANIA PROMOCYJNA NA RZECZ KIERUNKÓW MATEMATYCZNYCH, PRZYRODNICZYCH, TECHNICZNYCH

1 czerwca na Wydziale Chemii UMCS odbyło się spotkanie informacyjne pn. „Kampania promocyjna na rzecz kierunków matematycznych, przyrodniczych, technicznych”, zorganizowane przy współpracy Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Wydarzenie miało na celu zachęcenie młodzieży do wyboru matematycznych, przyrodniczych i technicznych kierunków studiów, w tym kierunków zamawianych, oraz przedstawienie korzyści płynących z ich studiowania. Licznie zgromadzeni uczestnicy mieli okazję obejrzeć prezentacje promujące kierunki ścisłe, koła naukowe oraz projekty realizowane z funduszy Unii Europejskiej. W spotkaniu uczestniczył prorektor Ryszard Dębicki.

Fot. Arkadiusz Korziol

eksportowym. W JKU funkcjonują trzy wydziały (Wydział Nauk Społecznych i Ekonomicznych, Wydział Prawa, Wydział Nauk Technicznych i Przyrodniczych) prowadzące 22 kierunki studiów, w tym na każdym wydziale studia doktoranckie. Aktualnie kształci prawie 15 tys. studentów. Uczelnia posiada silnie rozwinięte kontakty międzynarodowe (123 uniwersytety partnerskie z 40 krajów na wszystkich kontynentach) oraz bogate doświadczenia w transferze wiedzy do praktyki gospodarczej.

Jerzy Węclawski

Jubileusz pracy zawodowej

10 maja prorektor Ryszard Szczygieł wręczył listy gratulacyjne z okazji jubileuszu pracy zawodowej nauczycielom akademickim ze stopniem magistra i doktora oraz pracownikom służby bibliotecznej i dokumentalistom.

Nowoczesny model zarządzania UMCS

Centrum Badań Naukowych i Funduszy Zewnętrznych UMCS informuje, że Narodowe Centrum Badań i Rozwoju w Warszawie podało 8 maja wyniki konkursu w ramach priorytetu „Szkolnictwo wyższe i nauka” – działanie „Wzmocnienie potencjału dydaktycznego uczelni” z Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, finansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego. Nasz Uniwersytet – tak jak większość szkół wyższych w kraju – od dawna z niecierpliwością oczekiwał na nabór wniosków, ponieważ po raz pierwszy uczelnie mogły dostać pieniądze na wdrażanie strategii rozwoju, zarządzanie jakością uczelni oraz podnoszenie kompetencji kadry kierowniczej. Do konkursu zgłosiło się ponad 200 szkół wyższych, z czego jedynie 72 przeszło pozytywną ocenę merytoryczną, a tylko 33 otrzymało dofinansowanie.

Nasz Uniwersytet ze swoim projektem „Nowoczesny model zarządzania UMCS” uplasował się na wysokim ósmym miejscu w rankingu, pozostawiając daleko w tyle pozostałe szkoły wyższe regionu biorące udział w konkursie, i jako jedyna uczelnia z Lublina zakwalifikował się do dofinansowania. W grupie 33 dofinansowanych projektów znalazła się również Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Chełmie.

Nowoczesne zarządzanie uczelnią odgrywa istotną rolę w budowaniu jej przewagi konkurencyjnej na rynku usług edukacyjnych i badawczych. Cele stawiane szkolnictwu wyższemu rodzą konieczność stałego podnoszenia jakości i efektywności zarządzania. UMCS we współpracy z firmą Ernst&Young opracował nową strategię rozwoju Uczelni na lata 2012–2020. Projekt finansowany ze środków UE ma rozwiązać główne problemy zdiagnozowane w strategii i pomóc zrealizować stawiane w niej ▶

Fot. Agnieszka Galczyńska

PERSPEKTYWY 2011

 Egzamin maturalny to klucz otwierający drzwi szkół wyższych. Dlatego tak ważny jest odpowiedni wybór przedmiotów i rzecz jasna jak najlepszy wynik końcowy.

Studia to wciąż najlepsza życiowa inwestycja, która umożliwia budowanie indywidualnej ścieżki edukacyjnej, zdobywanie wiedzy i umiejętności w wielu dziedzinach, nie tylko przez okres studiowania, ale przez całe życie. Dlatego wielu młodych ludzi w klasach maturalnych podejmuje pierwsze ważne decyzje dotyczące ich przyszłości, wybierając studia na uczelniach wyższych zarówno tych publicznych, jak i niepublicznych.

Chcąc wyjść naprzeciw maturzystom, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej po raz kolejny wziął udział w organizowanej już od ponad 20 lat Ogólnopolskiej Kampanii Informacyjnej „Salon Maturzystów – Perspektywy 2011”.

Przedstawiciele Uczelni w ramach kampanii odwiedzili siedem miast: Białystok, Lublin, Warszawę, Kielce, Rzeszów, Kraków, Łódź, spotykając się z młodzieżą z wielu województw, m.in. podlaskiego, lubelskiego, mazowieckiego, świętokrzyskiego, małopolskiego oraz łódzkiego. Stoisko UMCS cieszyło się dużym zainteresowaniem nie tylko na rynku lokalnym, ale w każdym miejscu, gdzie gościli przedstawiciele Uniwersytetu. Reprezentanci Uczelni – pracownicy Działu Informacji i Promocji oraz studenci – kompleksowo i starannie przedstawili maturzystom ofertę kształcenia UMCS. Z chęcią odpowiadali na liczne pytania dotyczące zasad rekrutacji, warunków studiowania, nowych i obecnych kierunków oraz specjalności, pomagając uczestnikom targów w wyborze dalszej drogi kształcenia.

Katarzyna Kołbut

cele na najbliższe lata. Przedsięwzięcie o wartości blisko 6 mln zł, finansowane w całości z PO KL, zostanie zrealizowane w okresie dwóch lat i będzie miało pozytywny wpływ na całą instytucję, jej pracowników, studentów oraz otoczenie zewnętrzne, w tym pracodawców.

Ze środków projektu zostanie sfinansowane wdrożenie kluczowych modułów zintegrowanego informatycznego systemu zarządzania Uczelnią klasy ERP (m.in. moduł kadrowo-płacowy, zarządzanie majątkiem, kontroling finansowy projektów i obsługa badań naukowych, baza ekspertów). Usprawni to pracę podstawowych jednostek Uczelni, umożliwi wzrost efektywności pracowników administracji, jak również szerszą promocję i współpracę w dziedzinie badań naukowych. Projekt przewiduje również zadania, które poprawią jakość kształcenia poprzez zmianę systemu praktyk zawodowych oraz stworzenie narzędzi komunikacji z absolwentem i pracodawcą w celu określania ścieżki kształcenia oczekiwanej na rynku. Dodatkowo, przewiduje się podniesienie kompetencji kadry kierowniczej oraz wyposażenie Uczelni w procedury i narzędzia do zarządzania strategicznego. Łącznie wsparcie uzyska 450 osób – pracowników Uczelni.

Karina Kasperek
Kierownik CBNiFZ

IX Lubelski Festiwal Nauki

14 maja prorektor Ryszard Dębicki spotkał się z koordynatorami wydziałowymi IX Lubelskiego Festiwalu Nauki w celu omówienia spraw organizacyjnych. Głównym organizatorem tegorocznego LFN, który odbędzie się w dniach 15–21 września pod hasłem „Nauka – wiedza – mądrość”, jest Katolicki Uniwersytet Lubelski.

Wschodnia Sieć Aniołów Biznesu

14 maja odbyło się spotkanie prorektora Ryszarda Dębickiego z przedstawicielami Wschodniej Sieci Aniołów Biznesu. Jego celem

było przedstawienie oferty WSAB oraz udzielenie wsparcia związanego z komercjalizacją wyników prac badawczych dla naukowców UMCS. Wschodnia Sieć Aniołów Biznesu to ponadregionalna platforma współpracy, służąca nawiązywaniu kontaktów pomiędzy inwestorami a projektodawcami (pomysłodawcami), która funkcjonuje w ramach projektu „Sieć Aniołów Biznesu na Lubelszczyźnie i Podkarpaciu”, współfinansowanego ze środków UE.

New Technologies as a Factor of International Relations

Zakład Stosunków Międzynarodowych Wydziału Politologii UMCS

zorganizował w dniach 16–18 maja międzynarodową konferencję naukową „New Technologies as a Factor of International Relations”, którą otworzył prorektor Ryszard Dębicki. Celem spotkania była analiza wielowymiarowego wpływu rozwoju technologicznego na współczesne stosunki międzynarodowe.

„Biznes dla uczelni, uczelnie dla biznesu”

17 maja w Sali Kolumnowej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w Warszawie odbyło się spotkanie Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego prof. Barbary Kudryckiej z rektorami polskich uczelni oraz przedsiębiorcami i przedstawicielami instytucji biznesowych, w którym udział wziął pro-

rektor Stanisław Michałowski. Przedmiotem spotkania pn. „Biznes dla uczelni, uczelnie dla biznesu” był namysł nad zwiększeniem atrakcyjności absolwentów szkół wyższych na rynku pracy, poprzez wykorzystanie możliwości tworzenia przez uczelnie programów studiów w porozumieniu z partnerami ze sfery gospodarczej. W czasie dyskusji padały konkretne propozycje rozwiązań, które mogą sprzyjać dobremu przygotowaniu absolwentów, np. możliwość wpisania wydatków na prace badawcze w koszty prowadzenia firmy, budowanie programów strategicznych, wprowadzenie na uczelniach zajęć, które w szerszym zakresie rozwijałyby umiejętności pracy zespołowej, wprowadzenie praktyk w przedsię- ▶

ELEKTRONICZNA ANKIETA OCENY ZAJĘĆ

W maju został opublikowany raport z drugiej edycji nowej Ankiety Oceny Zajęć na UMCS. Badanie zostało przeprowadzone w dniach 15 grudnia 2011 – 15 lutego 2012 r. i miało na celu poznanie opinii studentów na temat jakości zajęć dydaktycznych prowadzonych na UMCS, nadanie opinii studentów realnego wpływu na podnoszenie jakości zajęć dydaktycznych prowadzonych przez nauczycieli akademickich oraz realizowanie polityki kadrowej Uniwersytetu.

Uczestnictwo w badaniu było dobrowolne i udostępnione wszystkim studentom UMCS. Wypełnienie ankiety było anonimowe. Każdy student otrzymał indywidualny, losowo wygenerowany token, który pozwalał zalogować się do systemu. Zastosowana procedura uniemożliwiała identyfikację osób dokonujących oceny zajęć oraz pracowników je prowadzących.

W raporcie przedstawione zostały średnie wyniki Uniwersytetu i po-

szczególnych Wydziałów. Natomiast wyniki osobowe ankiet otrzymują Rektor, Dziekani oraz nauczyciele akademicki, których zajęcia były oceniane.

21 maja rozpoczęła się kolejna edycja Ankiety Oceny Zajęć, która potrwa do 30 września 2012 r. Dzięki sugestiom studentów został poprawiony kwestionariusz Ankiety. Większy nacisk został położony na to, czy treści realizowane podczas zajęć są adekwatne do kierunku studiów, czy podczas zajęć studenci zdobywają nową wiedzę, czy ma ona zastosowanie praktyczne, a także na zainteresowanie zajęciami oferowanymi przez UMCS. Aby uwiarygodnić odpowiedzi studentów, wprowadzono pytanie o frekwencję na ocenianych zajęciach.

Ankieta Oceny Zajęć pełni rolę informacji zwrotnej, a jej wyniki nie są obojętne wykładowcom oraz władzom Wydziałów i Uniwersytetu. Ważne jest, aby brała w niej udział jak największa liczba studentów, dzięki którym badanie będzie

bardziej miarodajne. Odpowiedzi posłużą do weryfikacji jakości prowadzonych zajęć, programów studiów i przydatności wiedzy zdobywanej na danym kursie.

Ankieta dostępna jest na stronie www.sjk.umcs.lublin.pl/ankiety. Do jej wypełnienia niezbędny jest kod dostępu pobrany z dziekanatu.

biorstwach dla wykładowców. Symboliczny okrągły stół zakończył się odczytaniem przez prof. Kudrycką deklaracji o współpracy uczelni i biznesu, która podkreśla m.in., iż obecnie wiedza rozwija się także poza ośrodkami akademickimi i tylko współpraca nauki z gospodarką może zapewnić studentom dostęp do jej najnowszych osiągnięć.

Spotkanie z kierownikami projektów inwestycyjnych

17 maja prorektor Ryszard Dębicki spotkał się z kierownikami projek-

tów inwestycyjnych, dziekanem Wydziału Matematyki, Fizyki i Informatyki Zdzisławem Rychlikiem, dziekanem Wydziału Chemii Władysławem Januszem i kanclerzem Mirosławem Urbankiem w celu omówienia stanu realizacji projektów, zagrożeń i dalszych działań.

Wizyta *attaché* Iraku

17 maja odbyło się spotkanie prorektora Ryszarda Dębickiego z *attaché* Iraku dr. Mohammedem Riadh Abbas Al.-Dallal w sprawie możliwości przyjęcia na studia doktoranckie studentów z Iraku.

UMCS w Rankingu Szkół Wyższych 2012

Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej zajął 31. miejsce w Rankingu Szkół Wyższych 2012 organizowanym przez „Rzeczpospolitą” i „Perspektywy”, poprawiając swój ubiegłoroczny wynik o jedną pozycję. W kategorii „Uniwersytety” UMCS utrzymał dotychczasową 11. pozycję. Wśród wybranych grup kierunków: prawnych, politycznych, pedagogicznych, przyrodniczych, ścisłych oraz społecznych, wyodrębnionych w osobnych zestawieniach, UMCS zajął kolejno 6, 7, 8, 12, 17 i 19 miejsce.

Z PRAC SENATU – POSIEDZENIE 23 MAJA 2012 R.

Na wstępie JM Rektor UMCS, prof. dr hab. Andrzej Dąbrowski wręczył listy gratulacyjne: z okazji jubileuszu pracy prof. dr. hab. Januszowi Kirenko, prof. dr. hab. Januszowi Szczepańskiemu i dr. hab. Jerzemu Kutnikowi, prof. nadzw.; z okazji nadania przez Prezydenta RP tytułu naukowego profesora – prof. dr. hab. Markowi Majdanowi, prof. dr. hab. Markowi Pietraszowi i prof. dr. hab. Bogusławowi Kaszewskiemu oraz z okazji prof. dr. hab. Antoniemu Gawronowi nominacji na stanowisko profesora zwyczajnego.

Podczas majowego posiedzenia, Senat UMCS przyjął Uchwały: w sprawie zatwierdzenia recenzji przygotowanej przez prof. dr. hab. Monikę Adamczyk-Garbowską, dotyczącej nadania Amosowi Ozowi godności *dhc* Uniwersytetu Łódzkiego, w sprawie nadania tytułu doktora *honoris causa* UMCS prof. Xavierowi Coqueret, w sprawie przyjęcia sprawozdania z wyko-

niania planu rzeczowo-finansowego za rok 2011, w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego oraz podziału wyniku za 2011 r., w sprawie zasad przyjęć na I rok studiów jednolitych magisterskich, pierwszego stopnia oraz drugiego stopnia w roku akademickim 2013/2014, w sprawie uprawnień przysługujących laureatom i finalistom olimpiad stopnia centralnego oraz laureatom konkursów międzynarodowych i ogólnopolskich przy ubieganiu się o przyjęcie na I rok studiów pierwszego stopnia i jednolitych magisterskich na Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej, w sprawie zmiany Uchwały nr XXI-15.7/07 Senatu Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie z dnia 28 marca 2007 r. w sprawie rekrutacji na studia doktoranckie, w sprawie liczby studentów stacjonarnych na Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie w roku akademickim 2012/2013, w sprawie określenia efektów kształcenia dla studiów trzeciego stopnia w za-

kresie prawa na Wydziale Prawa i Administracji, w sprawie wyrażenia zgody na sprzedaż działki nr 2/32 o pow. 0,0620 ha zlokalizowanej przy ul. Głębokiej 35a w Lublinie. Senat przyjął także Strategię rozwoju Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie oraz Sprawozdanie z realizacji przedsięwzięć naukowo-badawczych w 2011 r.

Ponadto, Senat zgłosił kandydatury dr. hab. Ireneusza Nowikowskiego, prof. nadzw. oraz dr. hab. Adama Tarachy, prof. nadzw. do Komisji Dyscyplinarnej do spraw Nauczycieli Akademickich przy Radzie Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Powołano także prof. dr. hab. Tadeusza Borowieckiego, prof. dr. hab. Krzysztofa Stępnika i dr. hab. Ryszarda Mojaka, prof. nadzw. na członków Senackiej Komisji ds. Oceny Nauczycieli Akademickich oraz prof. dr. hab. Ryszarda Szczygła na przewodniczącego tej Komisji.

Paweł Kucharski

Ranking zorganizowano po raz 12. Objął łącznie 250 uczelni publicznych i niepublicznych. Brano w nim pod uwagę kryteria takie jak: efektywność naukowa, potencjał naukowy, prestiż akademicki, innowacyjność, prestiż wśród pracodawców, umiędzynarodowienie oraz publikacje.

Wojewódzka Rada Programowa OHP

18 maja w Środowiskowym Hufcu Pracy w Lublinie odbyło się zebranie Wojewódzkiej Rady Programowej OHP województwa lubelskiego. W posiedzeniu Rady uczestniczył prorektor Stanisław Michałowski. Podczas spotkania m.in. omówiono działania podjęte przez Lubelską WK OHP w 2011 r. i w I połowie 2012 r. oraz rozmawiano nt. organizacji Wojewódzkiego Forum Młodzieży, skierowanego do młodzieży klas maturalnych oraz studentów lubelskich uczelni, a także młodych ludzi szukających pomysłu na własną karierę zawodową.

Spotkanie z przedstawicielem Instytutu Gallupa

22 maja prorektor Ryszard Dębicki spotkał się z przedstawicielem Instytutu Gallupa w celu przedstawienia opinii o problemach wydobycia gazu łupkowego w Polsce. Instytut Gallupa to najstarszy instytut badania opinii publicznej na świecie, założony w 1935 r. przez George'a Gallupa w Princeton.

Wieczór Literacki z Małgorzatą Szejnert

24 maja w auli CJKP UMCS odbył się ostatni już w tym roku akademickim Wieczór Literacki. Na spotkanie to, którego gościem była znana reporterka Małgorzata Szejnert przybyli stali bywalcy prowadzonych przez dr Annę Nasalską rozmów ze znanymi pisarzami. Bezpośrednią inspiracją do zorganizowania tego Wieczoru była najnowsza książka Małgorzaty Szejnert „Dom zółwia. Zanzibar”, wydana

Fot. Agnieszka Głuchowska

DZIEŃ DZIECKA W OGRODZIE BOTANICZNYM UMCS

Dział Informacji i Promocji UMCS we współpracy z Ogrodem Botanicznym i Dworkiem Kościuszków po raz kolejny zorganizował festyn z okazji Dnia Dziecka. 1 czerwca do Ogrodu Botanicznego UMCS zawitały dzieci pracowników Uniwersytetu oraz maluchy z lubelskich przedszkoli wraz z opiekunami.

Studenci Wydziału Pedagogiki i Psychologii oraz Wydziału Artystycznego UMCS w tym szczególnym dniu przygotowali konkursy z nagrodami, gry i zabawy edukacyjno-integracyjne. W programie znalazły się liczne atrakcje, m.in.: dmuchańce, zwiedza-

nie Ogrodu Botanicznego, jazda na kucach oraz poczęstunek.

Podczas festynu odbyła się również zbiórka plastikowych nakrętek na rzecz Mikołajka Janeczko, który urodził się z wadami wrodzonymi górnych i dolnych kończyn. Chłopiec potrzebuje nieustannej rehabilitacji i kosztownych protez.

Imprezę wsparli: Centrum Handlowe E.Leclerc Tomasz Zana, Firma Gaster. Usługi Kateringowe, Iuris Club na Wydziale Prawa i Administracji UMCS oraz Przedsiębiorstwo Przemysłowo-Usługowe Arma Krosno Sp. z o. o.

jako ostatnia z trzech napisanych w ciągu sześciu lat książek, które – wedle relacji Autorki – wyczerpały jej siły. Bo, jak mówi o sobie, w czasie pisania „prowadzi względem siebie gospodarkę rabunkową”. Dyskusja podczas spotkania w dużej mierze koncentrowała się na kondycji polskiego reportażu – kondycji słabnącej w gazetach i mającej się coraz lepiej w ukazujących się wydaniach książkowych. Na koniec spotkania można było otrzymać od Autorki autograf z dedykacją.

Jacek Brzeziński

Posiedzenie KRASP

W dniach 25–26 maja w Uniwersytecie Warszawskim odbyło się po-

siedzenie Zgromadzenia Plenarnego Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich, w którym udział wziął prorektor Stanisław Michałowski. Zjazd połączony był z obchodami 15-lecia KRASP. Uroczystą sesję jubileuszową zorganizowano 25 maja. Natomiast 26 maja odbyły się wybory władz KRASP na kadencję 2012–2016. W wyniku głosowania przewodniczącym KRASP został prof. Wiesław Banyś, Rektor Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Wybrano również wiceprzewodniczących: prof. inż. Stanisława Bieleckiego, Rektora Politechniki Łódzkiej oraz prof. Ryszarda Zimaka, Rektora Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina. Prof. Katarzyna ►

Fot. Archiwum ZISS UMCS

Pokaz P.I.W.O.

KOZIENALIA 2012

Maj tradycyjnie należał do studentów. W dniach 8–16 maja odbywały się na naszej Uczelni Koziernalia. W programie znalazło się wiele koncertów, m.in. hiphopowy, jazzowy, w którym udział wzięli prorektor Stanisław Michałowski, oraz SPAM, czyli Studencki Przegląd Alternatywnej Muzyki w Teksturze. Studenci mogli także wziąć udział w Dniu Sportu, Studenckim Przeglądzie Kabaretowym oraz w Kumulacji, czyli Studenckiej Zupie Kulturalnej, która stanowiła przestrzeń do rozmów na aktualne tematy dotyczące kultury studenckiej, możliwości i sposobów działania instytucji kultury w Polsce oraz wymiany doświadczeń. Poszczególne Wydziały mogły się zaprezentować podczas Dni Wydziałowych. 11 maja na Miasteczku Akademickie UMCS do akademika Helios zawitał projekt P.I.W.O. – Potężny Indeksowany Wyświetlacz Oknowy. Projekt polega na zamianie budynków w ogromne wyświetlacze. Każde okno budynku staje się jednym kolorowym „pikselem”, które sterowane są z poziomu komputera, co umożliwia wyświetlanie dynamicznych animacji połączonych z dźwiękiem. 17 maja na Błoniach pod Zamkiem Urząd Miasta Lublin zorganizował dla studentów koncert gwiazd europejskiego formatu: Kosheen oraz H-Blockx. W ramach Lubelskich Dni Kultury Studenckiej w dniach 18–20 maja również na Błoniach pod Zamkiem odbyły się koncerty otwarte, które były owocem współpracy trzech lubelskich uczelni: Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego oraz Wyższej Szkoły Ekonomii i Innowacji. Więcej o LDKS na s. 46–47.

Chalasińska-Macukow została wybrana honorową przewodniczącą KRASP.

Juwenalia w Biłgoraju

26 maja prorektor Stanisław Michałowski uczestniczył w otwarciu VIII Juwenaliów w Kolegium Licencjackim UMCS w Biłgoraju. Główna impreza rozpoczęła się od symbolicznego przekazania przez burmistrza Janusza Rosłana studentom kluczy do miasta. W programie Juwenaliów znalazły się także koncerty, pokazy formacji tanecznych, loteria fantowa oraz pokaz sztucznych ogni.

Konferencja „Rynek finansowy”

W dniach 27–29 maja w Nałęczowie odbyła się XII Ogólnopolska Konferencja Naukowa z cyklu „Rynek finansowy”, organizowana przez Katedrę Bankowości, Zakład Finansów Podmiotów Gospodarczych, Zakład Rachunkowości i Zakład Rynków Finansowych Wydziału Ekonomicznego UMCS w Lublinie. W jednym z paneli dyskusyjnych 28 maja udział wzięli prorektor Ryszard Dębicki. Więcej o konferencji na s. 42.

IX Konkurs „Samorządu Terytorialnego”

28 maja prorektor Stanisław Michałowski wziął udział w uroczystości wręczenia nagród zwycięzcom IX edycji Konkursu miesięcznika „Samorząd Terytorialny” i jego wydawcy Wolters Kluwer Polska sp. z o.o. na najlepsze rozprawy doktorskie, prace magisterskie i licencjackie dotyczące samorządu terytorialnego i zagadnień decentralizacji, obronione w 2011 r. Spośród ponad 30 nadesłanych prac jury wyłoniło 14 z nich, nagradzając autorów dyplomami oraz nagrodami pieniężnymi i rzeczowymi. Jedną z laureatek Konkursu została Katarzyna Romaniuk nagrodzona za pracę licencjacką „Wizualne aspekty kampanii samorządowej w Lublinie w 2010 roku”, której promotorem był prorektor Sta-

niśław Michałowski. Po ogłoszeniu wyników odbyło się spotkanie z Prezydentem Rzeczypospolitej Polskiej Bronisławem Komorowskim.

Wybory dziekanów i prodziekanów

W maju na Wydziałach UMCS odbyły się wybory dziekanów, prodziekanów oraz przedstawicieli do Senatu UMCS na kadencję 2012–2016. Dziekanami na Wydziałach UMCS zostali:

Wydział Artystyczny – prof. szt. plast. Artur Popek

Wydział Biologii i Biotechnologii – prof. dr hab. Kazimierz Trębacz
Wydział Chemii – prof. dr hab. Władysław Janusz

Wydział Ekonomiczny – dr hab. Zbigniew Pastuszek, prof. nadzw.

Wydział Filozofii i Socjologii – dr hab. Teresa Pękala, prof. nadzw.

Wydział Humanistyczny – dr hab. Robert Litwiński, prof. nadzw.

Wydział Matematyki, Fizyki i Informatyki – dr hab. Stefan Korczak, prof. nadzw.

Wydział Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej – dr hab. Radosław Dobrowolski, prof. nadzw.

Wydział Pedagogiki i Psychologii – dr hab. Ryszard Bera, prof. nadzw.

Wydział Politologii – prof. dr hab. Grzegorz Janusz

Wydział Prawa i Administracji – dr hab. Anna Przyborowska-Klimczak, prof. nadzw.

Listę prodziekanów i senatorów UMCS przedstawimy w następnym numerze „Wiadomości Uniwersyteckich”.

Wyjazdy rekrutacyjne – Ukraina 2012

Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w ramach programu Study in Poland oraz Study in Lublin jest regularnym uczestnikiem targów edukacyjnych organizowanych na terenie Ukrainy. Wyjazdy promocyjno-rekrutacyjne odbywają się kilka razy w roku i mają miejsce w różnych miastach ukraińskich.

Przedstawiciele UMCS byli uczestnikami wyjazdów rekrutacyjno-promocyjnych do największych miast Ukrainy Zachodniej, w trakcie których odbywały się spotkania z maturzystami, nauczycielami języka polskiego, rodzicami potencjalnych kandydatów.

W dniach 28 marca – 1 kwietnia 2012 r. odbyły się największe targi edukacyjne w Ukrainie, *Education Abroad*, w których Uczelnia wzięła udział. Impreza organizowana jest przez Ministerstwo Edukacji i Nauki, Młodzieży i Sportu Ukrainy wspólnie z Akademią Narodową Nauk Pedagogicznych oraz Towarzystwem „Znannia” w Centrum Współpracy Biznesowej i Kulturowej „Ukrainskyj dim”. W targach udział wzięło ponad 50 uczelni zagranicznych, m.in.: z Francji, Kanady czy Zjednoczonych Emiratów Arabskich.

Targi *Education Abroad* cieszyły się dużym zainteresowaniem. Organizatorzy oszacowali, że w ciągu trzech dni odwiedziło je ok. 10 000 osób. Były to już drugie targi edukacyjne w Kijowie, w których uczestniczył UMCS.

Spotkania rekrutacyjno-promocyjne odbywały się również w Odesie w lutym i maju. W tym czasie przedstawiciele Uniwersytetu, poza bezpośrednimi spotkaniami z rodzicami oraz młodzieżą zainteresowaną studiami w Lublinie na UMCS, spotkali się z przedstawicielami Polonii i Biur Rekrutacyjnych działających na Ukrainie.

W trakcie wyjazdów odbywają się spotkania z mediami. Regionalne telewizje organizują panele dyskusyjne, podczas których przedstawiciele UMCS opowiadają m.in. o naukowym dorobku Uczelni, współpracy zagranicznej, przedstawiają wszechstronną ofertę edukacyjną, standardy kształcenia w Uniwersytecie oraz możliwości podjęcia studiów na UMCS.

Wyjazdy udowadniają, że jest wielkie zainteresowanie studiami w UMCS, nie tylko ze względu na wysoki poziom nauczania i renomę, lecz m.in. dlatego, że jest to największa uczelnia państwowa we wschodniej Polsce i ma korzystną lokalizację. Poza tym dużym atutem jest

możliwość odbycia kursu językowego w Centrum Języka i Kultury Polskiej dla Polonii i Cudzoziemców UMCS. O atrakcyjności Uniwersytetu dla młodzieży wschodnich sąsiadów świadczy również fakt, iż są oni często zainteresowani przeniesieniem się z innych uniwersytetów na UMCS.

Anna Jakubaszek

Natalia Derevinska-Sobiecka

Finale AMP w piłce ręcznej kobiet

W dniach 30 maja – 2 czerwca zorganizowano finale Akademickich Mistrzostw Polski 2011/2012 w piłce ręcznej kobiet. W uroczystości otwarcia finału udział wzięł prorektor Stanisław Michałowski. Złoty medal zdobyła drużyna Wyższej Szkoły Społeczno-Przyrodniczej z Lublina. Organizatorami zawodów były: AZS UMCS Lublin, AZS UP Lublin, AZS UM Lublin oraz AZS Województwa Lubelskiego. Dwanaście najlepszych zespołów żeńskiej piłki ręcznej rywalizowało w hali GLOBUS, hali UP Lublin oraz hali UM Lublin.

ORNITOLOGICZNA SENSACJA W REKTORACIE UMCS

Na parapetach pomieszczeń biurowych Rektoratu UMCS można było zaobserwować młode osobniki pustułki – średniej wielkości sokoła. Temat interesujący – nie tylko jako ciekawostka przyrodnicza, ale również z powodu przygotowywania się naszego Uniwersytetu do termomodernizacji Rektoratu, która wymagała uwzględnienia występowania w budynku rzadkich gatunków ptaków oraz wykonania profesjonalnej ekspertyzy i podjęcia proekologicznych działań w celu zabezpieczenia

stanowisk lęgowych ptaków przed podjęciem prac remontowych.

Fot. Agnieszka Galczyńska

Fot. Anna Gązowska

ZWYCIĘSTWO UMCS W PLEBISCYCIE „NATIONAL GEOGRAPHIC” TRAVELERY 2011 – NAUKOWE ODKRYCIE ROKU

23 kwietnia 2012 r. w Warszawie odbyła się uroczysta gala podsumowująca Plebiscyt „National Geographic”

Travelery 2011. Zwycięzcami w kategorii Naukowe Odkrycie Roku zostali naukowcy z Instytutu Archeologii UMCS za odkrycie Skarbu w Cermnie – Czerwieniu pod kierunkiem prof. dr. hab. Andrzeja Kokowskiego, który w imieniu całego zespołu odebrał wyróżnienie z rąk Martyny Wojciechowskiej – redaktor naczelnej miesięcznika „National Geographic”. Trzecie miejsce przypadło zespołowi prof. dr. hab. Nikodema Grankowskiego z Wydziału Biologii i Biotechnologii za przełom w badaniach nad szczepionką przeciwko malarii.

Od lewej: prof. Nikodem Grankowski i prof. Andrzej Kokowski

Fot. Anna Guzowska

BOHATEROWIE ODKRYCIA Z CZERMNA

Artur Troncik

Absolwent Liceum Gastronomicznego, z certyfikatem europejskim. Wybrał je, bo właśnie zamknięto technikum konserwacji zabytków, do którego się wybierał.

Pasją życiową, która stała się jego zawodem – poszukiwacz. Od wielu lat stale współpracuje z archeologami, dzień w dzień będąc praktycznie gdzieś na badaniach.

Od kilku lat prowadzi firmę „Prospekcja”, proponującą usługi w zakresie badań elektromagnetycznych, geomagnetycznych, elektrooporowych itd. Od lat ratuje z „czarnego rynku” zabytki archeologiczne, przede wszystkim te, dla których istnieje szansa odzyskania ich kontekstu i przekazuje je do muzeów.

Na swoim koncie ma udział w kilkunastu projektach archeologicznych, m.in. poszukiwania wikińskiego Truso; projekt Cerekwia (osada celtycka na Śląsku) i w projekt gigant

„Numizmatyka starożytna” (kier. prof. A. Bursche). Uczestnik licznych ekspedycji wykopaliskowych, gdzie dzięki swojemu doświadczeniu i zgromadzonej aparaturze poprowadził archeologów do nieoczekiwanych odkryć. Uznany za jednego z najlepszych specjalistów w Europie w zakresie badań, które wykonuje.

Mgr Marcin Piotrowski

Asystent w Instytucie Archeologii UMCS (Zakład Archeologii Wczesnośredniowiecznej), specjalista w zakresie znaków garncarskich od późnej starożytności do średniowiecza na terenach słowiańskich i romańskich z uwzględnieniem obszarów o tradycji antycznej.

Największe sukcesy: kilkusezonowe wykopaliska wczesnośredniowiecznej osady z Łukawicy, pow. lubaczowski, okrzykniętej polskimi Pompejami; badania w Cermnie – Czerwieniu. Współorganizator monogra-

ZESPÓŁ NAUKOWCÓW Z WYDZIAŁU BIOLOGII I BIOTECHNOLOGII UMCS

Prof. dr hab. Nikodem Grankowski

Kierownik Zakładu Biologii Molekularnej UMCS, biochemik / biolog molekularny. Zainteresowania naukowe: struktura i funkcje aparatu syntezującego białko w komórce. Hobby: muzyka, film, teatr i literatura.

Dr hab. Marek Tchórzewski, prof. UMCS

Biochemik / biolog molekularny. Zainteresowania naukowe: struktura białek na poziomie atomowym ze zwróceniem uwagi na białka będące elementami wewnątrzkomórkowej nano-cząsteczki o nazwie rybosom. Hobby: żeglarstwo.

Dr hab. Agnieszka Szuster-Ciesielska, prof. UMCS

Immunolog / wirusolog. Pracownik Zakładu Wirusologii i Immu-

nologii UMCS. Zainteresowania naukowe: problemy alkoholowej choroby wątroby i poszukiwania leków na tę chorobę. Hobby: turystyka górską i rowerowa oraz fotografia krajobrazu.

Dr Dawid Krokowski

Biochemik / biolog molekularny. Z wykształcenia lekarz weterynarii i mikrobiolog. Zainteresowania naukowe: mechanizm biosyntezy białka. Hobby: turystyka krajowa i zagraniczna, muzyka współczesna.

Mgr Leszek Wawiórka

Z wykształcenia biotechnolog, tuż przed obroną pracy doktorskiej dotyczącej antygenu malarycznego. Zainteresowania naukowe: biosynteza białka i procesy regulujące metabolizm komórek. Hobby: różne formy aktywności sportowej, zwłaszcza kolarstwo i piłka nożna.

ficznej wystawy o pradziejach ziemi lubaczowskiej w Muzeum Kresów.

Ma na swoim koncie kilkadziesiąt publikacji naukowych, w tym w językach kongresowych. Jest świetnym popularyzatorem archeologii (audycje radiowe; wykłady popularne). Jego hobby to alpinistyka (organizator wypraw wysokogórskich).

Prof. Andrzej Kokowski

Dyrektor Instytutu Archeologii UMCS; Stypendysta Fundacji im. Alexandra von Humboldta; Członek Korespondent Deutschen Archäologischen Instituts; Członek KAFU (Kommission zur Erforschung von Sammlungen archäologischer Funde und Unterlagen aus dem nordöstlichen Mitteleuropa); Członek Komisji Okresu Przedrzymskiego i Rzymskiego Unii Nauk Prai Protohistorycznych; Rzecznik Ministra Kultury; Laureat Nagrody „Popularyzator Nauki 2008”; Ambasador Lubelszczyzny 2000; Honorowy Obywatel Miasta Złotowa.

Specjalista w zakresie dziejów okresu rzymskiego i wędrówek ludów w Barbaricum oraz zagadnień Ochrony Archeologicznego Dziedzictwa Kulturowego.

Największe sukcesy: uporządkowanie wiedzy o Gotach w Europie; ćwierć wieku wykopalisk w Masłomęczu; rekonstrukcja źródeł do dziejów Krajny. Najważniejsze projekty: Międzynarodowa Wystawa Schätze der Ostgoten; Międzynarodowa Wystawa „Vandalen – die Könige, die Krieger die Handwerker”; Międzynarodowa Wystawa „Na srebrnym koniu – das silberne Pferd” – wszystkie poparte publikacjami książkowymi w dwóch językach.

Publikacje: 403 publikacje naukowe (ponad 1/3 w językach obcych), w tym 19 książek; zredagował 31 wydawnictw naukowych; ponad 240 publikacji popularnonaukowych i publicystycznych.

Hobby: jazz i grafika, a jak pogoda to grzyby.

Martyna Wojciechowska i Janina Ochojska, laureatka nagrody Grand Prix Travelery 2011

Fot. Anna Girzowska

Anna Guzowska: Proszę przybliżyć naszym czytelnikom istotę konkursu „National Geographic” TRAVELERY. Na promocji jakiego rodzaju inicjatyw i przedsięwzięć szczególnie Państwu zależy?

Martyna Wojciechowska: TRAVELERY to nagrody przyznawane co roku przez czytelników miesięcznika „NG Traveler”. Bardzo się cieszę i czuję powód do dumy, bo stały się najbardziej prestiżowym wyróżnieniem dla podróżników i eksploratorów w Polsce i nazywane są Podróżniczymi Oskarami Roku. Nagrody co roku trafiają w ręce wybitnych osób, a czytelnicy wybierają najlepszych – tych, którzy poszerzają wiedzę o świecie, a swoim życiem i dokonaniem dają dowód, że niemożliwe nie istnieje, co z kolei jest także moją filozofią.

Szczególnie zależy nam na promocji przedsięwzięć, które najlepiej oddają konkursowe kategorie. W 2010 r., zachęceni sukcesem poprzednich edycji, rozszerzyliśmy je do sześciu możliwości. „Podróż roku” – to nagroda za realizację niestandardowej wyprawy, która była czymś więcej niż tylko przemierzaniem przestrzeni geograficznej. W kategorii „Wyczyn roku” nagradzamy tych, którzy podjęli się pionierskiego, wyjątkowego wyzwania. W kategorii „Społeczna inicjatywa roku” wyróżniamy tych, którzy propagują ideę odpowiedzialnego podróżowania, świadomej ekologii czy szacunku dla dziedzictwa kulturowego. Nagrodę za „Naukowe odkrycie roku” przyznajemy za dokonania naukowe, które pozwoliły lepiej zrozumieć świat, ludzi i kultury – ta kategoria jest doskonale znana naukowcom z UMCS, ponieważ byli oni wielokrotnie w niej nominowani. Mamy też „Podróżniczą książkę roku” dla tytułu, który w najlepszy sposób poszerza czytelnikom horyzonty geograficzne i kulturowe, oraz „Blog Travelerowca” – dla podróżnika, który za pomocą bloga najefektowniej przeniósł swą podróż przez świat realny do świata wirtualnego.

W jaki sposób odbywa się wstępny wybór odkryć bądź też osób, z których następnie wyłaniacie Państwo finałową piątkę nominowanych w każdej kategorii? Kto zgłasza pomysły, a kto ostatecznie decyduje o kształcie listy, którą Redakcja przedstawia kapitule oraz czytelnikom?

O wstępnym wyborze nominacji decyduje zawsze kolegium redakcyjne – przyglądamy się wydarzeniom minionego roku i wyłaniamy ostatecznie po pięć nominacji do każdej kategorii. Natomiast o ostatecznym zwycięzcy w poszczególnych kategoriach decydują czytelnicy w głosowaniu. Wyjątek stanowi Grand Prix – tę nagrodę przyznaje Kapituła.

W tegorocznym finale konkursu NG Travelery 2011, wśród nominowanych w kategorii Naukowe Odkrycie Roku, znalazły się aż dwa odkrycia naukowców z Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej: Skarb w Czermnie oraz przełom w badaniach nad szczepionką na malarię. Pierwsze było dziełem

ROZMOWA Z MARTYNĄ WOJCIECHOWSKĄ, REDAKTOR NACZELNĄ „NATIONAL GEOGRAPHIC”

badaczy z Instytutu Archeologii, drugie – z Wydziału Biologii i Biotechnologii. Czy przypomina sobie Pani taką sytuację, by w tej samej kategorii nominowano wcześniej dwa dokonania – powiedzmy potocznie – pochodzące z tego samego „źródła”? Istotny, jak sądzę, jest również fakt, iż są to odkrycia związane z tak odległymi naukami jak archeologia oraz biologia molekularna i immunologia. Jak Pani to ocenia?

Naukowcy z Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej wielokrotnie byli nominowani w kategorii „Naukowe odkrycie roku” w plebiscycie TRAVELERY. Po raz pierwszy w TRAVELERACH 2009 – wtedy nominowany był prof. Dobiesław Nazimek, szef Zakładu Chemii Środowiskowej. Nominację przyznaliśmy za opracowanie nowatorskiej technologii produkcji paliwa z dwutlenku węgla. W kolejnej edycji TRAVELERÓW za rok 2010 nominowani zostali naukowcy z UMCS i PAN: prof. Marian Harasimiuk, doc. Marcin Machalski i prof. Grzegorz Racki, za odkrycie śladów pradawnej katastrofy kosmicznej na ziemiach polskich.

Z kolei w TRAVELERACH 2011 nominacje lubelskich naukowców pojawiły się aż dwukrotnie! To zdecydowanie pierwsza taka sytuacja, kiedy w tej samej kategorii mamy do czynienia z nominacjami z tej samej placówki naukowej.

Serdecznie gratuluję Państwu nie tylko tak licznych nominacji i zwycięstwa w ostatniej edycji plebiscytu, ale przede wszystkim niezwykłej i godnej podziwu aktywności na polu naukowym.

Jak Pani sądzi, dlaczego Państwa czytelników – obywateli i ludzi o szerokich horyzontach, którzy zapewne „wiele już w życiu widzieli”, zarówno skarb, jak i badania nad szczepionką na malarię okazały się naprawdę ważne, gdyż obydwa znalazły się w finale na podium właśnie dzięki głosom oddanym w SMS-ach?

Odnalezienie skarbu, pierwsze tak ważne odkrycie od wielu lat w Polsce, to niepodważalnie dla nas przełomowe wydarzenie. A badania nad szczepionką na malarię? Mogą zmienić całkowicie losy ponad miliona ludzi, którzy co roku umierają na tę chorobę. Myślę, że ludzie doceniają takie historie.

Na zakończenie pytanie dotyczące Pani pracy, która niewątpliwie jest pasją. A może licznych pasji, które stały się pracą? Jak to właściwie jest: pasja czy praca? W chwili, gdy przesyłam te pytania, jest Pani w Meksyku. Jakie ma Pani plany na najbliższy czas? Ośmiotysięczniki, Paryż – Dakar lub inne rajdy, wspinaczka, a może lot balonem nad Wielkim Kanionem? To już przecież codzienność. Czym zaskoczy jeszcze Martyna Wojciechowska? Nad jakimi projektami obecnie pracuje?

Często powtarzam, że jestem szczęściarą, bo w moim życiu nie ma do końca rozgraniczenia na pasję i pracę. „National Geographic” jest dla mnie z jednej strony wyzwaniem, codziennie dowiaduję się nowych, fascynujących rzeczy, ale z drugiej jest też spełnieniem marzeń. Program „Kobieta na krańcu świata”, którego czwartą serię kręciłam ostatnio m.in. w Meksyku, to też połączenie pracy i pasji odkrywania świata, poznawania ludzi. Na razie jest to projekt, który pochłania mi największą część roku. Czy jakaś góra? Nie wiem, ale na pewno bardzo bym chciała. Na przeszkodzie stoi jedynie czas.

Laureaci Travelerów 2011

Fot. Anna Gruzowska

NA WYDZIAŁACH

WYDZIAŁ ARTYSTYCZNY

Nagrody i wyróżnienia

W dniu 11 maja Adam Styka, wieloletni profesor ASP w Warszawie i Wydziału Artystycznego UMCS w Lublinie, został uhonorowany Srebrnym Medalem Gloria Artis. Odznaczenie to przyznaje Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego, a otrzymują go osoby lub instytucje szczególnie wyróżniające się w dziedzinie twórczości artystycznej, kulturalnej lub ochrony kultury i dziedzictwa narodowego. Prof. Adam Styka – artysta malarz, grafik i pedagog – otrzymał medal Gloria Artis za całokształt działalności artystycznej. Serdecznie gratulujemy Profesorowi prestiżowego odznaczenia.

Publikacje

W najnowszym, 16. tomie naukowych „Studiów i Materiałów Lubelskich”, redagowanych i wydawanych przez Muzeum Lubelskie od 1963 r., ukazała się obszerna, licząca prawie 45 stron druku część pracy magisterskiej Anny Pokrywki pt. „Secesja w architekturze Lublina”, przygotowanej pod kierunkiem prof. Ireneusza J. Kamińskiego w Instytucie Sztuk Pięknych Wydziału Artystycznego. Tekst ilustruje 21 zdjęć (czarno-białych), będących ułamkiem ogromnego zbioru ok. 1000 barwnych fotografii, wykonanych przez A. Pokrywkę w trakcie gromadzenia dokumentacji do wspomnianej rozprawy, która zresztą też posiada znaczną objętość, a co ważniejsze – stanowi merytorycznie cenną, szeroko zakrojoną, ory-

ginalną i pomyślną w ogóle próbę uporządkowania, analizy i interpretacji tej wielopostaciowej materii, jaką jest secesja w Lublinie. Spośród prac magisterskich powstałych dotąd na studiach plastycznych UMCS tylko tekst A. Pokrywki doczekał się druku w periodyku naukowym. Inna sprawa, że rozprawa ta wyróżnia się także na tle tematycznie odpowiednich opracowań innych autorów, lubelskich historyków sztuki.

WYDZIAŁ BIOLOGII I BIOTECHNOLOGII

Habilitacje

Rada Wydziału Biologii i Biotechnologii na posiedzeniu:

♦ w dniu 9 maja podjęła uchwałę o nadaniu stopnia doktora habilitowanego nauk biologicznych w zakresie biologii dr Marii Grochowskiej – zatrudnionej na stanowisku adiunkta w Zakładzie Zoologii Instytutu Biologii i Biochemii UMCS. Temat rozprawy habilitacyjnej: „Studia nad biologią muchówek z rodzaju *Lipara* Mg. 1830 (*Diptera, Chloropidae*) występujących w wierzchołkowej części źdźbeł trzciny pospolitej (*Phragmites Australis* [Cavanilles] *Trinius ex Steudel*, 1841)”. Recenzenci: prof. dr hab. Danuta Duś z Instytutu Immunologii i Terapii Doświadczalnej PAN we Wrocławiu, prof. dr hab. Agnieszka Draner-Mońko z PAN w Warszawie, prof. dr hab. Wiesław Krzemiński z PAN Krakowie, prof. dr hab. Ryszard Szadziński z Uniwersytetu Gdańskiego, prof. dr hab. Ta-

deusz Zatwarnicki z Uniwersytetu Opolskiego;

♦ w dniu 30 maja podjęła uchwałę o nadaniu stopnia doktora habilitowanego nauk biologicznych, dyscyplina: biologia dr Monice Janczarek – zatrudnionej na stanowisku adiunkta w Zakładzie Genetyki i Mikrobiologii Instytutu Mikrobiologii i Biotechnologii UMCS. Dr Monika Janczarek przedłożyła w postępowaniu habilitacyjnym cykl 8 monotematycznych publikacji nt. „Rola genu *rosR* w syntezie egzopolisacharydu i symbiozie *Rhizobium leguminosarum* bv. *trifolii* z koniczyną”. Uchwałę popierającą wnioszek o nadanie stopnia doktora habilitowanego dr Monice Janczarek przedłożyła Komisja Habilitacyjna powołana przez Centralną Komisję do Spraw Stopni i Tytułów w składzie: prof. dr hab. Grzegorz Węgrzyn – przewodniczący, dr hab. Agnieszka Szuster-Ciesielska, prof. nadzw. – sekretarz, prof. dr hab. Wiesława Rudnicka – recenzent, prof. dr hab. Ewa Łojkowska – recenzent, dr hab. Marek Tchórzewski, prof. nadzw. – recenzent, prof. dr hab. Teresa Jakubowicz – członek, dr hab. Dariusz Bartosik, prof. nadzw. – członek.

Doktoraty

Rada Wydziału Biologii i Biotechnologii na posiedzeniu 30 maja nadała stopień doktora nauk biologicznych w zakresie biologii mgr Urszuli Świdorskiej-Burek – asystentce Zakładu Botaniki i Mykologii Instytutu Biologii i Biochemii UMCS. Temat rozprawy: „Grzyby cerkosporoidalne Polski”. Promotor: prof. dr hab. Wiesław Mułenko (UMCS). Recenzenci: prof. dr hab. Tomasz Majewski (SGGW Warszawie) i prof. dr hab. Janusz Błaszczkowski (Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie).

WYDZIAŁ CHEMII

Habilitacje

Rada Wydziału Chemii na posiedzeniu w dniu 21 maja przyjęła pozytywną ocenę dorobku naukowego dr Jadwigi Skubiszewskiej-Zięby i podjęła uchwałę o nadaniu dr Jadwidze Skubiszewskiej-Ziębie stopnia naukowego doktora habilitowanego w dyscyplinie chemia.

Wyjazdy

Prof. dr hab. K. Michał Pietrusiewicz z Zakładu Chemii Organicznej w dniach 18–30 maja wygłosił wykład na „10th International Conference on Heteroatom Chemistry”, która odbywała się w Kyoto University, Nagoya University w Japonii.

Dr Beata Podkościelna z Zakładu Technologii Chemii Polimerów w dniach 8–17 maja przebywała na stażu naukowym w Université de Reims Champagne Aredenne we Francji, związanym z projektem Astrium SAS „Improvement of carbon fiber-acrylate matrix interactions in electron beam-cured composites”.

Dr Paweł Mergo oraz mgr Małgorzata Gil z Pracowni Technologii Światłowodów w dniach 2–5 maja uczestniczyli w COST TD1001 3th Scientific Meeting, które miało miejsce w Aston University Birmingham w Anglii.

Dr Mariusz Barczak z Zakładu Chemii Teoretycznej w dniach 18–26 maja uczestniczył w 6th Pacific Basin Conference on Adsorption Science and Technology, zorganizowanej w Tajpej na Tajwanie.

Prof. dr hab. Emilian Chibowski oraz prof. dr hab. Lucyna Hołyś z Zakładu Zjawisk Międzyfazowych

w dniach 18–29 maja uczestniczyli w konferencji ELKIN 2012 na University Tsukuba w Japonii.

Goście

W ramach realizacji grantu 7FP Marie Curie (PEOPLE) IRSES nr PIRSES-GA-2008-230790: przeprowadzenia eksperymentów, omówienia wyników badań w Zakładzie Metod Chromatograficznych w dniach 22 maja – 22 czerwca gościł dr Włodimir Illich Zarko z Instytutu Chemii Powierzchni im. Chuiko Ukraińskiej Akademii Nauk w Kijowie.

Badania naukowe w dniach 28 maja – 10 czerwca w ramach projektu POLONIUM „Poznanie mechanizmu reformingu etanolu na modelowych katalizatorach Co i Ni z nośnikiem ZnO” prowadzili dr Spyridon Zafeiratos oraz Yeuk-Ting Law z Centre National de la Recherche Scientifique (NCRS Strasbourg).

W dniach 29–30 maja w Zakładzie Chemii Polimerów gościli przedstawiciele amerykańsko-niemieckiej firmy CORNING Cable Systems: dr Waldemar Stöcklein, dr Edward J. Fewkes oraz Mateusz Lutomski. Celem wizyty było nawiązanie współpracy naukowej.

WYDZIAŁ EKONOMICZNY

Systemy wymiany informacji finansowej w Polsce i na świecie

W 2010 r. zostało podpisane porozumienie Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie z instytucjami infrastrukturalnymi sektora bankowego: ZBP, BIK, KIR SA, BIG Infomonitor i CPBiI, dotyczące upowszechniania przez Uczelnię wiedzy na temat nowoczesnych rozwiązań elektronicznych,

jakie można zastosować w prowadzeniu działalności gospodarczej. W ramach tej współpracy w dniu 21 maja 2012 r. na Wydziale Ekonomicznym odbył się kolejny wykład otwarty, tym razem przeprowadzony przez przedstawiciela Departamentu Marketingu Biura Informacji Kredytowej Patrycjusza Rozpiątkowskiego. Tematem wykładu były „Systemy wymiany informacji finansowej w Polsce i na świecie”. Słuchacze mieli okazję zapoznać się z problematyką efektywności i bezpieczeństwa systemu gromadzenia informacji o zdolności kredytowej w krajowym oraz zagranicznych systemach finansowych. Szczególne zainteresowanie wzbudziły możliwości samodzielnego i bezpłatnego uzyskania danych o swojej aktualnej sytuacji oraz o podmiotach, które wystąpiły do BIK z zapytaniem o naszą historię kredytową. Nasz gość przedstawił także kilka rozwiązań praktycznych, które powinny wspomóc słuchaczy w odpowiednim budowaniu swoich relacji z instytucjami finansowymi, tak aby w przyszłości zwiększyć swoje szanse na pozyskanie kredytu bankowego.

Wojciech Misterek

WYDZIAŁ FILOZOFII I SOCJOLOGII

Konferencje

Mgr Marcin Rządeczka, doktorant w Instytucie Filozofii w maju wziął udział w następujących konferencjach:

1. Międzynarodowa konferencja „Culture, Communication and Cognition. Explaining Cognitive-Cultural Components of Media and Communication”, zorganizowana przez Wydział Filozofii i Socjologii UMCS oraz Polskie ▶

Towarzystwo Kognitywistyczne w dniach 7–9 maja. Wygłosił referat pt. „Evolutionary biology and contemporary feuds over the question about the origin of language and communication”.

2. Ogólnopolska konferencja „Odnaleźć się w czasie i przestrzeni. Dyskusja interdyscyplinarna”, zorganizowana przez Uniwersytet Opolski w dniach 10–11 maja. Wygłosił referat pt. „W jaki sposób współczesne nauki biomedyczne mogą wpłynąć na sposób pojmowania koncepcji i problematyki czasu?”.

W dniach 17–18 maja odbyła się ogólnopolska interdyscyplinarna konferencja naukowa „Człowiek w kulturze – historia i wyzwania współczesne”, zorganizowana przez Zakład Historii Filozofii Nowożytnej UMCS oraz kwartalnik internetowy „Kultura i Wartości”. W skład komitetu organizacyjnego konferencji weszli: dr hab. Honorata Jakuszko, prof. nadzw. – przewodniczący, dr hab. Leszek Kopciuch (redaktor naczelny „Kultury i Wartości”). W swoim programie seminarium nawiązywało do zagadnień diskutowanych w zeszłym roku w ramach konferencji „Kulturowo-histeryczna rzeczywistość człowieka – tradycja i współczesność” (Lublin, 5–6 maja 2011). W trakcie konferencji wygłoszono 33 referaty. Spotkanie zgromadziło badaczy z kilkunastu najważniejszych polskich ośrodków naukowych (reprezentujących m.in. UAM, UW, UJ, UMK, UW, KUL, UŚ, URz, Uniwersytet Zielonogórski, Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie, Uniwersytet Jana Kochanowskiego, Uniwersytet w Białymstoku, UKSW, Akademia Pomorska w Słupsku, Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach, Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie). Z ramienia UMCS referaty wygłosili: dr hab. Honorata Jakuszko, prof. nadzw., „Rozumienie kultury w pismach J. G. Herdera”; dr hab. Leszek Kopciuch, „Sens historii a wartości”;

mgr Marcin Rządyczka, „Historia – nauka idiograficzna czy nomotetyczna? Pytanie o zalety i ograniczenia naturalistycznych koncepcji nauk historycznych” oraz mgr Małgorzata Steć, „Hermann Brocha teoria wartości jako próba diagnozy aksjologicznego kryzysu kultury XX wieku”. Warty odnotowania jest fakt, że w konferencji wzięło udział kilku przedstawicieli Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego (m.in. ks. prof. dr hab. Stanisław Janeczek, dziekan Wydziału Filozofii KUL) – co jest wyraźnym owocem współpracy, która od wielu lat jest kontynuowana pomiędzy Zakładem Historii Filozofii Nowożytnej UMCS oraz Wydziałem Filozofii KUL. Warto też odnotować, że konferencja ma charakter cykliczny i będzie miała swoją kontynuację w przyszłym roku.

Dr hab. Leszek Kopciuch

W dniach 7–9 maja na Wydziale Filozofii i Socjologii odbyła się międzynarodowa konferencja naukowa „Culture, Communication and Cognition. Explaining Cognitive-Cultural Components of Media and Communication”. Konferencja zorganizowana została przez Zakład Ontologii i Teorii Poznania, Wydział Filozofii i Socjologii UMCS, Zakład Antropologii Słowa, Wydział Polonistyki Uniwersytetu Warszawskiego oraz Polskie Towarzystwo Kognitywistyczne. Podczas konferencji wykłady plenarne wygłosili D. R. Olson (University of Toronto) oraz Jan Sleutels (Leiden University).

Dr Marcin Trybulec

Zakład Antropologii Kulturowej Instytutu Filozofii zorganizował (wraz z Katedrą Nauki Administracji Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Rzeszowskiego) 15 maja seminarium naukowe „Prawo, wartości, kultura – filozoficzne i socjologiczne konteksty prawa”. Referaty wygłosiło 20 osób z następujących ośrodków naukowych: UW, UJ, UW, UMK, Uniwersytet Ekono-

miczny w Krakowie, UKSW, Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach, URz, KUL, UMCS, WSPiA w Lublinie. Miejszem obrad była sala posiedzeń Rady Wydziału Filozofii i Socjologii. Funkcję koordynatora pełniła dr Monika Torczyńska z Zakładu Antropologii Kulturowej.

Dr hab. Lech Zdybel

31 maja dr Anna Kolasa-Nowak uczestniczyła w Warszawie w konferencji w Instytucie Studiów Społecznych Uniwersytetu Warszawskiego „Polska Wschodnia a orientalizm”. Wygłosiła tam referat „Użyteczność obrazu Polski Wschodniej w dyskursie akademickim i publicznym”.

Dr hab. Leszek Kopciuch (Zakład Historii Filozofii Nowożytnej) uczestniczył w dniach 1–2 czerwca w VII Konferencji Filozofii Teoretycznej zorganizowanej na Uniwersytecie Łódzkim. Dr hab. Leszek Kopciuch wygłosił referat „Czego ciągle jeszcze nie (po)wiemy o wartościach?”.

W dniach 1–2 czerwca dr hab. Andrzej Łukasik, prof. nadzw. UMCS uczestniczył w Ogólnopolskiej Interdyscyplinarnej Konferencji Naukowej „Jedność nauki. Jedność przyrody”, zorganizowanej przez Zakład Filozofii Nauki IF UMK oraz Polskie Towarzystwo Filozoficzne Oddział w Toruniu. Tytuł referatu „Jedność przyrody. Jedność fizyki. Eksperymentalna strona zagadnienia”.

II Kongres Demograficzny 2012

W dniach 22 i 23 marca odbyło się w Warszawie otwarcie II Kongresu Demograficznego 2012 „Polska w Europie – przyszłość demograficzna”, w którym wzięli udział prof. Biruta Skrętowicz i mgr Michał Nowakowski, pracownicy naukowcy Instytutu Socjologii odpowiedzialni za blok tematyczny zajęć z zakresu demografii. Organizatorami konferencji byli: Rządowa

Rada Ludnościowa i Główny Urząd Statystyczny.

Sesja inauguracyjna odbyła się w Pałacu Prezydenckim. Uczestników powitał Prezydent RP Bronisław Komorowski, po czym głos zabrali Marszałek Sejmu Ewa Kopacz, a w imieniu Prezesa Rady Ministrów Minister Michał Boni. Część merytoryczną wypełniły cztery referaty: Prezesa GUS („Sytuacja ludnościowa Polski w świetle wyników NSP 2011”), Dyrektora Instytutu Statystyki i Demografii SGH („Czy możliwa jest odnowa demograficzna Polski?”), Prezesa PTE („Ekonomiczne konsekwencje przemian demograficznych”) i Przewodniczącego RRL („Założenia polityki ludnościowej Polski – projekt”).

Wielkiej sesji II, popołudniowej miały miejsce wystąpienia przedstawicieli wybranych krajów Unii Europejskiej (Wielkiej Brytanii, Francji, Finlandii, Czech i Węgier) i instytucji (Komisji Europejskiej i OECD).

W sesji III odbyło się osiem dyskusji panelowych poświęconych następującym problemom: wpływ stanu zdrowia społeczeństwa polskiego na kondycję demograficzną kraju; dynamika procesów migracyjnych i procesu starzenia się ludności w kontekście szans i rynek pracy w warunkach dokonujących się aktualnie i przewidywanych zmian; rodzina i polityka rodzinna w obecnej sytuacji demograficznej; rola edukacji, badań demograficznych i mediów w kształtowaniu polityki ludnościowej.

W kolejnych miesiącach 2012 r. w ramach Kongresu organizowane będą konferencje, sympozja i seminaria środowiskowe i regionalne.

Na stronie http://www.stat.gov.pl/gus/kongres_demograficzny_PLK_HTML.htm znajduje się tekst przemówienia Prezydenta RP Bronisława Komorowskiego, przesłanie abp. Józefa Kowalczyka, metropolity gnieźnieńskiego, prymasa Polski, a także umieszczone są dokumenty: projekt „Założenia polityki ludnościowej w Polsce 2012 r.” oraz inne publikacje w ramach II Kongresu Demo-

graficznego: „Zdrowie publiczne i polityka ludnościowa” pod red. Janusza Szymborskiego i „O sytuacji ludzi starszych” pod red. Józefiny Hryniewicz. Ponadto znajdują się tam informacje o kolejnych konferencjach w ramach II Kongresu Demograficznego oraz zdjęcia z I sesji w Pałacu Prezydenckim: http://www.stat.gov.pl/gus/5840_12823_PLK_WA1.htm

prof. dr hab. Biruta Skrętowicz
mgr Michał Nowakowski

Inne

Dr hab. Leszek Kopciuch (Zakład Historii Filozofii Nowożytnej) uczestniczył w uroczystości nadania tytułu doktora *honoris causa* KUL prof. Robertowi Spaemannowi, która w dniu 28 maja odbyła się na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim Jana Pawła II.

WYDZIAŁ HUMANISTYCZNY

Doktoraty

9 maja odbyła się publiczna obrona pracy doktorskiej mgr Katarzyny Oszust. Temat: „Miejsce i właściwości ćwiczeń przekładowych w toku akwizycji języka rosyjskiego”. Promotor: prof. dr hab. Roman Lewicki (UMCS). Recenzenci: prof. dr hab. Stanisław Szadyko (UW), prof. dr hab. Jan Mazur (UMCS).

16 maja odbyła się publiczna obrona pracy doktorskiej mgr Aliny Burysz. Temat: „Polszczyzna mieszkańców Drohobycza”. Promotor prof. dr hab. Feliks Czyżewski (UMCS). Recenzenci: prof. dr hab. Halina Karaś (UW), prof. dr hab. Janusz Rieger (PAN).

16 maja w Instytucie Informacji Naukowej i Studiów Bibliologicznych

Uniwersytetu Warszawskiego odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej mgr Grażyny Piechoty (Zakład Dawnej Książki i Bibliografii) pt. „Książka narzędziem alfabetyzacji w Polsce XVI–XVIII wieku”, przygotowanej pod kierunkiem prof. dr hab. Marii Judy. Recenzentami pracy byli: prof. dr hab. Barbara Trelińska (UMCS), prof. dr hab. Zoja Jaroszewicz-Piersławcew (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski) oraz prof. dr hab. Dariusz Kuźmina (Uniwersytet Warszawski). Główne problemy poruszane w rozprawie to próba ustalenia systemu edukacji okresu staropolskiego oraz lektur w programach nauczania szkoły staropolskiej i ich obecności w ofercie wydawniczej. Przedmiotem studiów były także badania bibliologiczne nad archeologią książki, zarówno w znaczeniu jej struktury zewnętrznej, jak i wewnętrznej. Doprowadziły one do ustalenia cech właściwych książce szkolnej, decydujących o jej charakterze i przeznaczeniu oraz odróżniających ją od innych publikacji. Rozważaniu poddana została dostępność do nich i ich rzeczywistości użytkownicy. Istotne było określenie społecznego zasięgu pisma oraz książek szkolnych. Ważnym elementem rozprawy było wyodrębnienie książek wdrażających nauczanie początkowe, a zarazem realizujących wyznaczniki alfabetyzacji (czytanie, pisanie i rachowanie), a także zagadnienie książki i pisma na usługach życia społecznego. Rozprawa została zgłoszona do nagrody JM Rektora UMCS.

23 maja odbyła się publiczna obrona pracy doktorskiej mgr Izabeli Anny Szantyki. Temat: „Il funzionamento dei pronomi dimostrativi in italiano e in francese”. Promotor: prof. dr hab. Marek Kęsik (UMCS). Recenzenci: prof. dr hab. Elżbieta Jamrozik (UW), prof. dr hab. Maurizio Dardano (Uniwersytet Roma Tre w Rzymie), dr hab. Roman Sosnowski (UJ).

Wyjazdy

W dniach 14–18 kwietnia prof. dr hab. Maria Juda przebywała na wyjeździe naukowym w Szwecji. Prowadziła kwerendę biblioteczną, a w Instytucie Sławistyki Uniwersytetu Sztokholmskiego uczestniczyła w promocji książki „Polonica w bibliotece katedralnej w Strängnäs / The Polonica in the Library of Strängnäs Cathedral” (Stockholm 2011), którą opublikowała wraz z Ewą Teodorowicz-Hellmann i Ragnhild Lundgren. Publikacja jest pierwszym pełnym katalogiem drukowanych poloników, przechowywanych w bibliotece diecezjalnej w Strängnäs. Rejestruje 139 starych druków, w tym rzadkich i unikatowych, zrabowanych przez armię szwedzką w czasie wojny trzydziestoletniej z kolegów klasztornych w Ołomuńcu. Zbiór jest niezwykle ważny i cenny dla polskiego dziedzictwa kulturowego, rozproszonego po całej Europie w wyniku licznych wojen. ❧

W ramach programu ERASMUS prof. Jerzy Durczak z Instytutu Anglistyki prowadził zajęcia ze współczesnej literatury amerykańskiej na Uniwersytecie Santiago de Compostela. ❧

Konferencje, spotkania

W dniach 17–18 kwietnia dr hab. Zbigniew Osiński uczestniczył w Forum Nowej Nauki „Nauka 2.0 – więcej niż Internet”, zorganizowanym przez Centrum Innowacji, Transferu Technologii i Rozwoju Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie. W trakcie Forum odbyła się dyskusja panelowa poświęcona perspektywom rozwoju nowoczesnej nauki, które stwarza Internet. Zwrócono uwagę na wiele możliwości, jakie niesie ze sobą Nauka 2.0 – nowoczesne zjawisko, które zwiększa potencjał badawczy, polepsza komunikację naukową i umożliwia interakcję oraz dialog ze społeczeństwem. ❧

W dniach 23–24 kwietnia mgr Agnieszka Kida oraz mgr Grażyna

Piechota wzięły udział w III Międzynarodowej Konferencji Naukowej z cyklu „Książka, biblioteka, informacja – między podziałami a wspólnotą”, organizowanej przez Instytut Bibliotekoznawstwa i Dziennikarstwa Uniwersytetu Jana Kochanowskiego we współpracy z Biurem Wystaw Artystycznych w Kielcach oraz Antykwariatem Naukowym im. Andrzeja Metzgera. Konferencja włączyła się do ważnego publicznego dyskursu dotyczącego przeszłości, teraźniejszości i przyszłości szeroko pojętej książki, biblioteki i informacji, a także zagadnień związanych z ruchem wydawniczym i księgarstwem. Zgromadzeni badacze w swoich wystąpieniach rewidowali oraz redefiniowali rolę mediów oraz instytucji tworzących, gromadzących, przetwarzających, upowszechniających i udostępniających informację. Referaty poruszały zagadnienia dotyczące kultury, zwłaszcza w tzw. „społeczeństwach otwartych”. Jedne z ciekawszych wystąpień dotyczyły refleksji nad miejscem człowieka – twórcy, pośrednika i odbiorcy w złożonym procesie komunikowania społecznego: lokalnym, regionalnym i globalnym. Poszczególne sesje konferencji umożliwiły wymianę doświadczeń oraz pogłębienie refleksji teoretycznych nad nowymi obszarami badawczymi w bibliologii i komunikowaniu społecznym, a także określenie miejsca technologii informacyjnych w procesie upowszechniania kultury. Mgr Agnieszka Kida i mgr Grażyna Piechota przedstawiły referat „Rozwój reklamy i promocji książek edukacyjnych w katalogach księgarskich”, który spotkał się z powszechnym uznaniem i zainteresowaniem. Tematyka artykułu zainicjowała dyskusję o katalogach księgarskich jako ważnym i niezbadanym dotąd obszarze historii książki. ❧

W dniach 27–29 kwietnia dr Anna Dunin-Dudkowska z CJKP brała

udział w konferencji organizowanej przez Katedrę Lingwistyki Stosowanej i Kulturowej UŁ pt. „Glottodydaktyka – media – komunikacja. Kształtowanie kompetencji komunikacyjnej”, na której wygłosiła referat „Testament jako zwierciadło kultur. Rozważania polsko-amerykańskie”. ❧

W dniach 27–29 kwietnia na Zamku Hradczany w Pradze odbyło się Zgromadzenie Ogólne (General Assembly) International Organisation of Folk Art (IOFA), afiliowanej przy UNESCO. Pracownicy UMCS aktywnie uczestniczyli w dyskusjach panelowych oraz wygłosili raporty z działań podległych im sektorów IOFA za okres od poprzedniego Zgromadzenia Ogólnego (w 2007 r.) do obecnego: dr hab. Anna Brzozowska-Krajka, prof. UMCS (Zakład Historii Literatury Polskiej w Instytucie Filologii Polskiej) jako przewodnicząca Międzynarodowej Komisji Nauki i Badań IOFA na Europę Środkową i Wschodnią oraz wiceprzewodnicząca Sekcji Polskiej IOFA; prof. dr hab. Wiesław Krajka (Instytut Anglistyki) jako Dyrektor Wykonawczy IOFA na Europę Środkową i Wschodnią. ❧

W dniach 26–27 kwietnia dr hab. Zbigniew Osiński brał udział w ogólnopolskiej konferencji naukowej „Być nauczycielem w PRL-u...” zorganizowanej przez Instytut Pedagogiki Uniwersytetu Gdańskiego. Omawiano ideologiczne, polityczne i społeczne determinanty funkcjonowania szkoły w warunkach państwa totalitarnego, które stwarzały nauczycielowi szczególnie trudne warunki pracy. Dr hab. Zbigniew Osiński wystąpił z referatem „Nauczyciele Lubelszczyzny wobec NSZZ «Solidarność»”. ❧

W dniach 2–5 maja dr Katarzyna Pisarska z Zakładu Literatury Angielskiej wzięła udział w międzynarodowej interdyscyplinarnej konferencji „Recycling Myths”

w Lizbonie. Dr Pisarska wygłosiła referat „The Poetics of Myth in Iain Banks’s «The Wasp Factory»”. ❧

8 maja w Instytucie Archeologii UMCS odbył się wykład przygotowany przez pracowników Państwowego Muzeum Archeologicznego w Warszawie – dr. Jacka Andrzejowskiego, mgr. Tomasza Rakowskiego oraz mgr. Katarzynę Wateborską – „Między Wschodem a Zachodem – cmentarzysko ze schyłku starożytności w Jartyporach nad Liwcem”. ❧

W międzynarodowej konferencji „Россия и Польша: Историки и Архивисты в познании общего прошлого”, zorganizowanej przez Российский Государственный Гуманитарный Университет oraz Stałego Przedstawiciela Polskiej Akademii Nauk przy Rosyjskiej Akademii Nauk, która odbyła się w Moskwie w dniach 11–12 maja, udział wzięli pracownicy Instytutu Historii: dr Artur Górak z referatem pt. „В поиске модели административной политики Российской империи в Царстве Польском” oraz dr Krzysztof Latawiec z referatem pt. „Источники по истории русских в Царстве Польском в 1832–1915 гг. в польских государственных архивах”. ❧

W dniach 12–13 maja dr Marek Florek z Instytutu Archeologii uczestniczył w sesji naukowej zorganizowanej przez Urząd Miasta i Gminy Opatów z okazji obchodów jubileuszu 730-lecia nadania praw miejskich miastu Opatów i wygłosił wykład „Żmij – Żmigród – Opatów. Tajemnicze początki średniowiecznego Opatowa”. ❧

Dr Paweł Frelik z Instytutu Anglistyki został zaproszony i wziął udział w jednodniowym sympozjum zorganizowanym 17 maja na University of California w Riverside. Wystąpienie dr. Frelika było częścią panelu dotyczącego nauczania science fiction. ❧

W dniach 16–17 maja w odbyła się konferencja „Media a wartości. Cz. II. Media drukowane i elektroniczne”. Organizatorami konferencji byli Koło Dziennikarskie Studentów Kolegium Licencjackiego UMCS w Białej Podlaskiej, Kolegium Licencjackie UMCS w Białej Podlaskiej, Podlaska Fundacja Wspierania Talentów. Referaty otwierające wygłosili prof. dr hab. Maria Wojtak („Kpina jako wartość w przekazach publicystycznych”) oraz dr Bartłomiej Maliszewski („Dywizja Gazprom – militarna metaforyka wschodniej polityki surowcowej”). ❧

19 maja Muzeum Regionalne im. J. Petera w Tomaszowie Lubelskim oraz Muzeum im. ks. St. Staszica w Hrubieszowie, w ramach akcji NOC MUZEÓW 2012 udostępniły zwiedzającym Muzeum w Hrubieszowie zabytki składające się na tzw. skarb z Czermna. Pokazowi towarzyszył wykład przygotowany przez jednego z odkrywców, mgr. Marcina Piotrowskiego z Instytutu Archeologii. ❧

9 maja studenci informacji naukowej i bibliotekoznawstwa uczestniczyli w otwarciu wystawy „Korespondencja/Correspondence”, zorganizowanej w zaprzyjaźnionej Filii nr 35 Miejskiej Biblioteki Publicznej im. H. Łopacińskiego w Lublinie przy ul. Bursztynowej. Taki tytuł nosi aktualna edycja 9. Międzynarodowego Festiwalu „Sztuka Książki” / International Book Art Festiwal. Wystawa została udostępniona przez Muzeum Książki Artystycznej w Łodzi (Museum Book Art in Łódź). Honorowym gościem spotkania była Alicja Słowikowska, jedna z artystek i jednocześnie kuratorka wystawy, a przede wszystkim pomysłodawczyni festiwalu. Autorka oprowadziła studentów po wystawie, z dużym zaangażowaniem opowiadając o każdej z niemal osiemdziesięciu ekspozycji. 29 maja Alicja Słowikowska spotkała się ze studen-

tami ponownie, tym razem mówiąc o działaniach podejmowanych przez Muzeum Książki Artystycznej, idei i losach wystawy, ekspozycjach znajdujących się w kolekcji oraz międzynarodowych i krajowych sukcesach artystów tworzących *book art*. ❧

W dniach 18–20 maja dr Anita Has-Tokarz gościła w Karpaczu na międzynarodowej konferencji „Literatura i kultura popularna: analizy, interpretacje, konteksty”, zorganizowanej przez dr hab. Anę Gemrę, prof. UW i prof. dr hab. Tadeusza Żabskiego z Instytutu Filologii Polskiej Uniwersytetu Wrocławskiego. Organizatorzy spotkania powrócili tym samym do wieloletniej tradycji corocznych konferencji poświęconych problematyce literatury i kultury popularnej, które odbywały się w Karpaczu z inicjatywy najpierw prof. Czesława Hernasa, potem prof. Tadeusza Żabskiego. Przyniosły one konkretne naukowe efekty, takie jak m.in. „Słownik literatury popularnej” (dwa wydania do chwili obecnej), rocznik „Literatura i Kultura Popularna” i wiele ważnych indywidualnych prac, które wywarły istotny wpływ na współczesne polskie literaturoznawstwo i kulturoznawstwo. Celem konferencji było nie tylko dokonanie przeglądu kierunków badań nad popkulturą i literaturą tego obiegu, lecz także odbudowanie zespołu badaczy zajmujących się dawną i współczesną, dynamicznie rozwijającą się literaturą i kulturą popularną – polską i światową. Dr Anita Has-Tokarz przedstawiła referat pt. „Książki dla młodych czytelników jako element medialnego systemu rozrywkowego (cykl «Monster High» Lisi Harrison)”, w którym dokonała szczegółowej analizy zjawiska fascynacji młodych odbiorców kultury popularnej upiornymi lalkami oraz serią innych produktów „Monster High”, w tym także cyklem książek. ❧ ▶

29 maja w Instytucie Archeologii i Etnologii PAN w Warszawie odbyło się czwarte spotkanie przygotowane przez Ośrodek Historii Kultury Materialnej IAE PAN z cyklu Seminaria z historii kultury materialnej pt. „Ruś i jej pogranicze w dobie wczesnego i pełnego średniowiecza”, w którym uczestniczył mgr Marcin Piotrowski z Instytutu Archeologii, prezentując wystąpienie (wspólnie z dr. Marcinem Wołoszynem – IA UR, IAE PAN Kraków) „Grody Czerwieńskie – zaprzepaszczone szansa polskiej archeologii? Dawne i współczesne badania w Czerminie i Gródku”. ❧

5 czerwca dyrektor Centrum Języka i Kultury Rosyjskiej UMCS dr Swietłana Szaszkowa uczestniczyła, na zaproszenie Ambasadora Federacji Rosyjskiej w Polsce – Pana Aleksandra Alekseewa i jego małżonki, w przyjęciu z okazji zbliżającego się święta narodowego Federacji Rosyjskiej – obchodzonego 12 czerwca Dnia Rosji. Do Ambasady zaproszono przedstawicieli władz miasta, polityków oraz przedstawicieli świata nauki, kultury i sportu. ❧

Zarządzanie i Organizacja Bibliotek

W dniach 17–18 maja dr Renata Malesa i mgr Lidia Jarska uczestniczyły w VI Bałtyckiej Konferencji „Zarządzanie i Organizacja Bibliotek”, która w tym roku odbywała się pod hasłem „Bibliotekarze i czytelnicy w dobie nowych technologii i koncepcji organizacyjnych bibliotek”, organizowanej przez Ateneum – Szkołę Wyższą w Gdańsku, Bibliotekę Gdańską PAN, Uniwersytet Gdański oraz Komisję Zarządzania i Marketingu Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich. Szeroko zakrojona tematyka konferencji dotyczyła kierunków kształcenia przyszłych bibliotekarzy, zawodu bibliotekarza – nowych narzędzi pracy, wizerunku, prestiżu, postaci słynnych bibliotekarzy, pozazawodowych pasji pracowników bibliotek, a także fizycznej organizacji przestrzeni

biblioteki, zainteresowań czytelnich w dobie mass mediów i koncepcji zapewniania użytkownikom wysokiej jakości usług.

Dr Renata Malesa wygłosiła współautorski z dr Anitą Has-Tokarz referat pt. „Nowe specjalizacje w programie kształcenia studentów informacji naukowej i bibliotekoznawstwa w Instytucie Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej UMCS”, w którym zaprezentowane zostały dwa projekty oferty edukacyjnej Instytutu: „Aktualizacja kształcenia akademickiego bibliotekarzy pracujących w małych bibliotekach gminnych”, przygotowujący do pracy w tego typu bibliotekach, oraz „Nowe technologie w społeczeństwie informacji i wiedzy (idee, narzędzia, usługi)”, podnoszący wiedzę i umiejętności studentów w obliczu nowych potrzeb współczesnego społeczeństwa. Mgr Lidia Jarska w referacie „«Notatki błyskawiczne» – kilka słów o kopiowaniu (nie tylko fragmentów) bibliotecznych egzemplarzy dzieł chronionych prawem autorskim” przybliżyła prawne aspekty problemu kserowania, skanowania i fotografowania zbiorów bibliotecznych oraz zaprezentowała wyniki badań dotyczących praktyki kopiowania i rozwiązań stosowanych w tym zakresie przez biblioteki polskich szkół wyższych. Obydwa wystąpienia wzbudziły spore zainteresowanie i stały się asumptem do ożywionych dyskusji, zarówno o nowoczesnej edukacji bibliotekarskiej, jak i prawie autorskim w pracy bibliotekarza. ❧

Wyróżnienia

W dniu 5 czerwca na Uniwersytecie Warszawskim odbyła się uroczystość wręczenia dyplomu Doktora *Honoris Causa* Profesorowi Jurijowi D. Apresjanowi z Uniwersytetu w Moskwie. Na prośbę Senatu Uniwersytetu Warszawskiego jedną z trzech opinii w sprawie DHC przygotował prof. dr hab. Ryszard Tokarski z Instytutu Filologii Polskiej UMCS. ❧

Goście

Na zaproszenie Zakładu Literatury i Kultury Amerykańskiej prof. Ewa Płonowska-Ziarek i prof. Krzysztof Ziarek (State University of New York w Buffalo) wygłosili wykłady dla studentów i pracowników anglistyki. ❧

Publikacje

Nakładem Wydawnictwa UMCS ukazała się książka „Kulturotwórcze i edukacyjne funkcje bibliotek publicznych. Teoria i praktyka” pod red. dr Anity Has-Tokarz i dr Renaty Malesy (Lublin 2011). Publikacja porusza problematykę roli bibliotek publicznych jako centrów informacji, kultury i edukacji w społeczeństwie informacji i wiedzy. Jest kolejnym głosem w dyskusji o misji bibliotek w procesie kształtowania postaw czytelniczych, stwarzania warunków indywidualnego rozwoju czytelników, budowania świadomości dziedzictwa narodowego, a także świadczenia tradycyjnych usług informacyjnych. Na tom składają się ujęte w dwie części – teoretyczną i empiryczną – artykuły autorstwa pracowników Instytutu oraz praktyków bibliotekarzy prowadzących biblioteki publiczne w Lublinie i na Lubelszczyźnie. Część teoretyczna stanowi analizę wyzwań, jakim muszą sprostać nowoczesne biblioteki, natomiast część empiryczna pokazuje biblioteczną rzeczywistość i rozwiązania praktyczne, które mogą być inspiracją dla środowiska bibliotekarzy. ❧

Z inicjatywy Fundacji Nowoczesna Polska ukazała się publikacja „Cyfrowa przyszłość. Katalog kompetencji medialnych i informacyjnych”, której współautorem jest dr Piotr Tafiłowski. Książka powstała dzięki wsparciu Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej, Narodowego Instytutu Audiowizualnego oraz Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Wersja elektroniczna dostępna jest na stronie: <http://nowoczesnapolska.pl>

org.pl/. Katalog kompetencji jest pionierską próbą zdefiniowania zakresu edukacji medialnej i informacyjnej oraz przełożenia jej na język konkretnej wiedzy i umiejętności. Zawiera listę kompetencji opracowanych dla wszystkich grup wiekowych – od wychowania przedszkolnego aż po kształcenie ustawiczne. Obejmuje szeroki przekrój tematów, takich jak umiejętność korzystania z informacji, etyka i wartości w komunikowaniu, prawo mediów czy język komunikatów medialnych. Dr Piotr Tafiłowski opracował wstęp do części drugiej: „Relacje w środowisku medialnym” oraz katalog kompetencji w procesie edukacji ustawicznej w tym zakresie, a także brał czynny udział w dyskusjach zespołu autorskiego publikacji. ❧

Z końcem maja 2012 r. ukazał się kolejny tom „Folia Bibliologica, Biuletynu Biblioteki Głównej UMCS” (za rok 2010, vol. LII), wydawanego wspólnie z Instytutem Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej pod redakcją naukową prof. dr hab. Marii Judy i dr. Bogusława Kasperka (redakcja naukowa bieżącego tomu – dr Anita Has-Tokarz). Zawarte w nim artykuły są wyrazem szerokiego spektrum bibliologicznych zainteresowań ich autorów. W numerze znalazły się teksty analizujące: dworskie zwyczaje w miniaturach rękopisu „Bardzo bogate godzinki księcia de Berry”, motyw cherubina w ukraińskich drukach Iwana Fiodorowa, biblioteki publiczne szkół średnich Królestwa Polskiego w okresie międzypowstaniowym, dedykacje rękopiśmienne w księgozbiórze Marii i Jerzego Kuncewiczów (zbiory Biblioteki Głównej UMCS), humor bibliograficzny w Polsce, bibliotekarstwo w Szwecji, nowe funkcje Biblioteki Publicznej w Puławach czy wreszcie projekt Internetowego Katalogu Nauki o Informacji (KINIA – <http://kinia.czytelnia.net>). Publikację dopełniają recenzje książek z dziedziny bibliologii

i informatologii oraz sprawozdanie z konferencji naukowej „Biblioteka, Książka, Informacja i Internet 2010”, która odbyła się w Instytucie w dniach 18–19 listopada 2010 r. ❧

Szkolenie z PATRONA

W dniach 28–29 maja pracownicy naszego Instytutu oraz studenci informacji naukowej i bibliotekoznawstwa – członkowie Studenckiego Koła Informacji Naukowej „Palimpsest” wzięli udział w szkoleniu przeprowadzonym przez Marcina Mystkowskiego, przedstawiciela firmy MOL sp. z o.o., największego w Polsce producenta systemów informatycznych przeznaczonych dla bibliotek, którego oprogramowania (MOL Optivum oraz PATRON) Instytut wykorzystuje w procesie dydaktycznym. Szkolenie obejmowało wykorzystanie i obsługę zintegrowanego systemu bibliotecznego PATRON, przeznaczonego dla dużych bibliotek akademickich, publicznych oraz pedagogicznych. Jest to nowoczesne i efektywne narzędzie informatyczne, podnoszące jakość usług bibliecznych oraz spełniające oczekiwania bibliotek i ich użytkowników. Dzięki zastosowaniu innowacyjnych rozwiązań PATRON pozwala na efektywne zarządzanie wieloma aspektami pracy w bibliotece i zapewnia płynny tok realizacji kolejnych zadań. Zamierzeniem Instytutu oraz firmy MOL jest kontynuowanie owocnej współpracy i nadanie szkoleniom formy cyklicznych spotkań ze studentami informacji naukowej i bibliotekoznawstwa. ❧

Festiwal im. J. Kiepury

46. Festiwal im. Jana Kiepury zmienia nazwę, logo i charakter. Po rezygnacji Bogusława Kaczyńskiego, który przez 28 lat kierował tym projektem muzycznym, władze Krynicy przejęły organizację festiwalu od impresariatu Casa Grande, powierzając stanowisko dyrektora artystycznego dr. Stefanowi Munchowi z Zakładu Kultury Literackiej i Oby-

czaju UMCS, wieloletniemu organizatorowi i prowadzącemu Festiwal „Tempus Paschale”.

Tegoroczny Festiwal im. Kiepury odbędzie się w dniach 11–18 sierpnia i rozpocznie go koncert „Gwiazdy polskich scen muzycznych” z udziałem I. Sochy, M. Idzik, P. Skałuby, L. Skrlki i orkiestry Filharmonii Krakowskiej pod batutą P. Przytockiego. Zaprezentowanych zostanie kilka dużych projektów: Małgorzata Walewska z orkiestrą Akademii Beethovenowskiej, „Najpiękniejsze melodie świata”, „Michael Jackson Symfonicznie”, „Koncert Polskich Tenorów” i Stanisław Soyka z towarzyszeniem orkiestry. Światowej sławy skrzypce Vadim Brodski zagra koncert z Krynicką Orkiestrą Zdrojową, a Jacek Ścibor i Jolanta Munch przedstawią swój projekt „Piękno i łzy” z piosenkami żydowskimi. Do programu festiwalu zostanie wprowadzona także muzyka sakralna – koncerty odbędą się w trzech kościołach i prawosławnej cerkwi św. Włodzimierza Wielkiego. Inną atrakcją będzie koncert poświęcony słynnym basom – Robertowi i Wojciechowi Gierlachom. ❧

WYDZIAŁ MATEMATYKI, FIZYKI I INFORMATYKI

Fizyka techniczna

Rok akademicki 2011/2012 był wyjątkowym rokiem – po raz pierwszy w historii Uczelni utworzono 7-semetralne studia inżynierskie – fizyka techniczna.

„Program kierunku fizyka techniczna umożliwi studentowi zrozumienie podstaw fizycznych działania nowoczesnej aparatury stosowanej w diagnostyce i terapii medycznej oraz w ochronie radiologicznej. Przewidujemy, że absolwenci znajdą ▶

zatrudnienie w placówkach służby zdrowia oraz zakładach pracy, gdzie potrzebna jest umiejętność obsługi nowoczesnych urządzeń bądź duża sprawność w korzystaniu z technologii informatycznych. W czasie studiów studenci będą mogli nauczyć się obsługi takich programów jak np. AutoCad, MathCad, LabView” – prof. dr hab. Bożena Jasińska.

Dzięki wsparciu z Europejskiego Funduszu Społecznego możliwe stało się wzbogacenie oferty edukacyjnej, tak by jeszcze lepiej odpowiadała potrzebom studentów. „Już w roku akademickim 2011/2012 28 studentów kierunku otrzymało wysokie stypendia (nawet do 1000 zł miesięcznie). Studenci uczestniczyli w bezpłatnych zajęciach wyrównawczych, a najsłabszym przydzielono doradców indywidualnych. Po wakacjach natomiast studenci fizyki technicznej skorzystają z zakupionego w ramach projektu nowoczesnego oprogramowania oraz podręczników, a studenci niedowidzący – z monitorów interaktywnych i monitorów o dużej przekątnej” – podkreśla koordynator projektu „Studia zamawiane na UMCS – nowy kierunek fizyka techniczna” Joanna Smoter Pawlak

Studenci kierunku fizyka techniczna naboru 2012/2013 będą także objęci ww. wsparciem.

Joanna Smoter Pawlak

WYDZIAŁ NAUK O ZIEMI I GOSPODARKI PRZESTRZENNEJ

Wyjazdy

W dniach 28 kwietnia – 6 maja dr Waldemar Kociuba uczestniczył w wymianie nauczycieli akademickich w ramach LLP-Erasmus Programme individual teaching & pro-

gramme for teaching staff mobility. Dr Kociuba przedstawił cykl wykładów, w którym zapoznał studentów II stopnia studiów stacjonarnych kierunku geoinformacja Uniwersytetu Palackého w Olomuńcu (Czechy) z problematyką wykorzystania naziemnego skanowania laserowego 3D (TLS) w warunkach polarnych. Wykłady, połączone z praktyczną prezentacją sprzętu pomiarowego, cieszyły się dużym zainteresowaniem studentów, doktorantów i kadry naukowej.

WYDZIAŁ PEDAGOGIKI I PSYCHOLOGII

Mistrzowie Pedagogiki

Prof. dr hab. Stanisław Popek z Instytutu Psychologii oraz Dziekan Wydziału Pedagogiki i Psychologii dr hab. Ryszard Bera, prof. nadzw. dołączyli do grona osób, którym został przyznany przez Kapitułę Konkursów dotyczących innowacji w edukacji i dla innowacji tytuł i certyfikat „Mistrz Pedagogii”. Wręczenie certyfikatów odbyło się 26 czerwca podczas Gali XVI Podsumowania Ruchu Innowacyjnego w Edukacji w Łodzi.

Podsumowania Ruchu Innowacyjnego w Edukacji organizowane są w każdym roku szkolnym przez Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego we współpracy z instytucjami o znaczeniu krajowym i międzynarodowym. Każda uroczystość podsumowująca działalność innowacyjną jest szczególnie ważnym świętem dla nauczycieli charakteryzujących się wysokim poziomem refleksji pedagogicznej.

Doświadczenia ubiegłych lat pokazują, że tytuły i certyfikaty otrzymywali wybitni naukowcy, twórcy pedagogiki pracy, przed-

siębiorcy, dyrektorzy szkół innowacyjnych i nauczyciele będący autorami różnych innowacji programowych, metodycznych czy też organizacyjnych.

WYDZIAŁ PRAWA I ADMINISTRACJI

Władztwo administracyjne – Konferencja TNOiK

W dniach 11–13 maja w Świlczy koło Rzeszowa odbyła się konferencja „Władztwo administracyjne – administracja publiczna w sferze imperium i w sferze dominium”, zorganizowana przez rzeszowski oddział Towarzystwa Naukowego Organizacji i Kierownictwa.

Konferencja skupiła czołowych przedstawicieli nauk administracyjnych i była okazją do wymiany poglądów na szereg tematów dotyczących administracji, władztwa administracyjnego i władzy. Na konferencji reprezentowanych było wiele ośrodków naukowych, w tym UMCS.

Podczas obrad prof. dr hab. Jan Szreniawski wygłosił referat „Podstawowe zagadnienia istoty władzy”, a dr Piotr Szreniawski referat „Reinkarnacja władzy”. Na konferencję nadesłali także artykuły: dr Hanna Spasowska-Czarna „Funkcje administracji – od reglamentacji do administracji świadczącej” oraz dr Wojciech Taras „Władza – administracja publiczna – zaufanie”.

Wielkie słowa uznania za wsparcia organizację konferencji należą się prof. dr hab. Janowi Łukasiewiczowi oraz mgr Teresie Rzegockiej-Łukasiewicz. Owocem konferencji jest wydana w twardej oprawie, licząca 804 strony publikacja, zawierająca kilkadziesiąt artykułów cenionych autorek i autorów.

WIESŁAW CHRZANOWSKI I UMCS – CZY TYLKO EPIZOD?

Nieubłagany czas konsekwentnie zabiera świadków historii minionego wieku. 29 kwietnia 2012 r. odszedł do wieczności Wiesław Chrzanowski, b. Senator RP, Poseł i Marszałek Sejmu RP I kadencji, członek Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej i Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”. W związku z tym zamieszczono w prasie i Internecie wiele materiałów okolicznościowych przedstawiających drogę Zmarłego od magisterium prawa w Uniwersytecie Jagiellońskim, poprzez profesurę w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim, aż do najwyższych stanowisk państwowych. W większości materiałów zabrakło jednakże wzmianki, że w biografii Profesora był poważny epizod UMCS: doktorat, habilitacja i wykłady na unikalnym, jedynym wówczas w Polsce, studium podyplomowym przygotowującym pracowników dla powstających wtedy masowo spółdzielni mieszkaniowych, o nieco przydługiej nazwie „Prawne i ekonomiczne problemy spółdzielczej gospodarki mieszkaniowej”¹.

Wydaje się zatem, że w imię rzetelności historycznej warto przybliżyć mniej znane fakty z bogatego życiorysu, unikając oceny politycznych sukcesów i niepowodzeń Zmarłego. Te zostaną niewątpliwie uwzględnione w biografii Profesora, przygotowanych przez zawodowych historyków, prawników i politologów.

Wiesław Marian Chrzanowski urodził się 20 grudnia 1923 r. w Warszawie. Był synem Izabeli z d. Jaksy-Dobek i Wiesława, profesora Szkoły Politechnicznej we Lwowie, a od 1919 r. – Politechniki War-

Fot. Zbiory Archiwum UMCS

Wiesław Chrzanowski jako doktor habilitowany

szawskiej. Ukończył Gimnazjum im. Stanisława Staszica (w 1939 r.) oraz Liceum Humanistyczne (w 1941 r.) w Warszawie. W latach 1941–1943 uczęszczał na komplety tajnego nauczania Wydziału Prawa Uniwersytetu Warszawskiego, studiując w międzyczasie ekonomię w Uniwersytecie Ziemi Zachodnich w Poznaniu. W okresie okupacji ukończył tajną podchorążówkę w szeregach Armii Krajowej i brał udział w Po-

wstaniu Warszawskim (walczył w batalionie NOW „Harnaś”). Był dwukrotnie ranny.

Po uzyskaniu, we wrześniu 1945 r., magisterium prawa Uniwersytetu Jagiellońskiego, podjął obowiązki asystenta w Katedrze Prawa Cywilnego Uniwersytetu Warszawskiego, a w okresie od września 1947 do listopada 1948 r. – także starszego asystenta w Katedrze Encyklopedii Prawa i Prawa Cywilnego w Szkole ▶

Główniej Handlowej. Jego praca została przerwana aresztowaniem, a następnie skazaniem przez Rejonowy Sąd Wojskowy na osiem lat więzienia. Po wyjściu w 1954 r. i całkowitej rehabilitacji wyrokiem Sądu Najwyższego z 6 grudnia 1956 r. pracował jako radca prawny w Warszawskiej Spółdzielni Spożywców, a w latach 1957–1960 odbył aplikację adwokacką w Warszawskiej Izbie Adwokackiej. Mimo ukończenia jej z oceną bardzo dobrą, nie uzyskał wpisu na krajową listę adwokacką i nadal pracował jako radca prawny w różnych instytucjach warszawskich (Wojewódzkie Przedsiębiorstwo Hurtu Spożywczego, Warszawska Spółdzielnia Mieszkaniowa, Wojewódzkie Przedsiębiorstwo Transportowe, Związek Polskich Artystów Plastyków, Centralny Związek Spółdzielni Budownictwa Mieszkaniowego).

Praca w tej ostatniej instytucji, w której pełnił funkcję kierownika Zespołu Radców Prawnych, zaowocowała nawiązaniem kontaktów z UMCS. Zbiegło się to w czasie, gdy finalizował się pomysł utworzenia w UMCS zaocznych studiów prawnych o specjalności: gospodarka mieszkaniowa. Pomysłowi sekundował Stanisław Kukuryka, ówczesny Przewodniczący Zarządu Centralnego Związku Spółdzielni Budownictwa Mieszkaniowego, były Prezes Lubelskiej Spółdzielni Mieszkaniowej i absolwent UMCS². Jednocześnie trwały prace nad utworzeniem w UMCS Podyplomowego Studium Spółdzielczości Mieszkaniowej. Ostatecznie decyzją Ministerstwa Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki powołano od roku akademickiego 1973/74 zaoczne magisterskie studia prawne dla osób zatrudnionych w spółdzielczości mieszkaniowej. Do pokrycia kosztów związanych z uruchomieniem studiów oraz rekrutacją słuchaczy zobowiązywał się Zarząd CZSBM. Tym samym kilkuletnie starania profesorów Jerzego Ignatowicza i Mieczysława Sawczuka, przy życzliwym patronacie ówczesnego rektora, prof. dr. hab. Wiesława Skrzy-

dły, zakończyły się powodzeniem i UMCS stał się centrum kształcenia kadr dla spółdzielczości mieszkaniowej w kraju³.

W listopadzie 1973 r. do Rady Wydziału Prawa UMCS wpłynęło podanie, w którym Wiesław Chrzanowski, wówczas już adiunkt w Spółdzielczym Instytucie Badawczym w Warszawie, prosił o wszczęcie przewodu doktorskiego. W uzasadnieniu wniosku napisał, że chciałby tu przedstawić swoją rozprawę, albowiem „na Wydziale Prawa UMCS problematyka prawna spółdzielczości mieszkaniowej zajmuje szczególne miejsce”⁴. Przygotowana pod kierownictwem prof. dr. Jerzego Ignatowicza rozprawa doktorska „Prawo do domu jednorodzinnego w spółdzielczym zrzeszeniu budowy domów jednorodzinnych”, obroniona 29 października 1975 r., wkrótce została wydana drukiem⁵, a jej Autor powołany w skład Rady Naukowej Instytutu Prawa Cywilnego UMCS.

Jeszcze w 1978 r. UMCS był jedynym uniwersytetem, w którym funkcjonował Zakład Prawa Spółdzielczego. W jego ramach od kilku lat działało Podyplomowe Studium Prawnych i Ekonomicznych Problemów Spółdzielczej Gospodarki Mieszkaniowej, którego słuchaczami byli pracownicy spółdzielni mieszkaniowych z całego kraju. Doktor Wiesław Chrzanowski był współautorem, obok profesorów Jerzego Ignatowicza i Mieczysława Sawczuka, programu nauczania. Wykładał też przedmioty: „Organizacja gospodarcza spółdzielni”,

„Uprawnienia członka spółdzielczego zrzeszenia budowy domów jednorodzinnych” i „Procesy współdziałania i koncentracji w działalności organizacji spółdzielczych”.

Problematyka spółdzielczości stała się też tematem wiodącym rozprawy habilitacyjnej Wiesława Chrzanowskiego. Przedstawiona Radzie Wydziału Prawa i Administracji UMCS praca „Formy prawne wspólnych przedsięwzięć spółdzielczych i spółdzielczo-państwowych”, pozytywnie oceniona przez jej recenzentów prof. prof. Remigiusza Bierzankę, Jerzego Ignatowicza i Andrzeja Stelmachowskiego, stała się podstawą przewodu habilitacyjnego, którego efektem było uzyskanie stopnia doktora habilitowanego nauk prawnych w zakresie prawa cywilnego w maju 1979 r.⁶

W okresie „Solidarności” był doradcą Związku i współautorem jego Statutu. Nie zerwał jednak całkowicie kontaktów z naszą Uczelnią. W roku 1983, już jako profesor KUL, recenzował rozprawę doktorską Mirosława Nazara (obecnego profesora tytularnego i kierownika Zakładu Prawa Cywilnego UMCS), napisaną pod kierunkiem prof. dr. hab. Jerzego Ignatowicza. W opisie drogi życiowej Profesora, zwieńczonej osiągnięciami najwyższych stanowisk i godności w kraju, najczęściej pomijano fakt, że to w naszej Uczelni uzyskał pierwsze stopnie naukowe otwierające mu drogę do dalszych laurów akademickich. Na szczęście my nie musimy tego czynić.

Anna Łosowska

1. Wzmiankę o doktoracie i habilitacji w UMCS zawiera jedyny bodajże biogram zamieszczony na stronie Senatu RP (<http://ww2.senat.pl/k4/Senator?Chrzanow.htm>). Miłochodem wspominał też o tym Jan Żaryn.

2. Fakt ten został nawet uwieczniony w satyrycznej wersji historii Wydziału pióra prof. dr. hab. Władysława Ćwika, przedstawionej z racji jubileuszu 45-lecia: „Na mieszkaniową w kraju ma wpływ swój politykę. W tym celu ma w Warszawie prezesa Kukurykę” (mowa o ówczesnym dziekanie Janie Malarczyku – przyp. AŁ.). W. Ćwik, *Wystąpienie okolicznościowe „Mój ucieczny Fakultecik”*, w: *45 lat Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej*, oprac. A. Filipiak, Lublin 1995, s. 49.

3. Tamże, s. 26.

4. Archiwum UMCS (dalej: AUMCS), Akta Wydziału Prawa, sygn. P 30/79.

5. Została wydana w serii: „Problemy spółdzielczości mieszkaniowej” pod nieco zmodyfikowanym tytułem: *Prawo do domu rodzinnego w spółdzielniach budownictwa mieszkaniowego*, Warszawa 1977.

6. AUMCS, Rozwój kadry naukowej, sygn. K 47/7.

Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie

Wydział Matematyki, Fizyki i Informatyki**Studia w systemie bolońskim**

1 letnie licencjackie, 2 letnie magisterskie, 4 letnie doktoranckie

Zajęcia wyrównawcze z matematyki i fizyki**Wizyty studyjne w instytutach naukowych**

Dla studentów i absolwentów Wydziału MFII

płatne staże NABÓR JUŻ W CZERWCUwww.irk.umcs.lublin.plwww.kształceniemfi.umcs.lublin.pl

PROJEKT „KSZTAŁCENIE NA WYDZIALE MFII”

Projekt „Kształcenie na Wydziale MFII wobec wyzwań współczesnego rynku pracy” stworzony został z myślą o obecnych i przyszłych studentach Wydziału Matematyki, Fizyki i Informatyki. Od momentu startu w projekcie udział wzięło ponad 1080 beneficjentów.

W ramach projektu prowadzone są zajęcia wyrównawcze z matematyki i fizyki – najbliższa edycja odbędzie się we wrześniu 2012 r. dla osób przyjętych na pierwszy rok kierunku fizyka. Zajęcia prowadzone przez wykładowców Wydziału MFII pomagają studentom w lepszym zrozumieniu materiałów programowych. Udział w zajęciach wyrównawczych z matematyki i fizyki jest dobrowolny, ale beneficjenci muszą mieć min. 80% obecności, by zaliczyć kurs. Każdy z uczestników po ukończeniu zajęć otrzymuje materiały promocyjne.

Na przełomie lipca i sierpnia br. organizowane są płatne staże dla studentów i absolwentów Wydziału (10 miejsc dla absolwentów i 20 miejsc dla studentów). Ze względu na ostatnią ich edycję, wszyscy chętni proszeni są o wcześniejsze zgłaszanie się do

Biura Projektu w celu uzyskania pełnych informacji. O skuteczności staży może świadczyć fakt, iż do chwili obecnej około 80% studentów / absolwentów odbywających staże w ramach projektu znalazło zatrudnienie w zakładach pracy, w których je odbywali.

W ramach projektu organizowane są również wizyty studyjne w instytucjach naukowych, w czasie których studenci zapoznają się z realiami pracy instytutów badawczych, m.in. w Instytucie Fizyki Jądrowej PAN w Krakowie, Instytucie Problemów Jądrowych w Świerku,

oraz seminaria z pracodawcami, które pozwalają na zapoznanie się studentów z rynkiem pracy oraz ułatwiają kontakt z pracodawcą.

W ramach działalności Biura Projektu wydane zostały podręczniki dla studentów, które zostaną przekazane do Biblioteki Wydziałowej oraz do bibliotek innych uczelni, na których realizowane są zajęcia z informatyki.

O wszystkich aktualnie realizowanych zadaniach w Ramach Projektu można dowiedzieć się ze strony internetowej: www.kształceniemfi.umcs.lublin.pl, a także z ulotek i plakatów kolportowanych na terenie Uczelni lub dostępnych w Biurze Projektu.

**Biuro Projektu „Kształcenie na Wydziale MFII wobec wyzwań współczesnego rynku pracy”
Wydział Matematyki,
Fizyki i Informatyki**

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA AGENCJA SPÓJNOŚCI

Projekt „Kształcenie na Wydziale MFII wobec wyzwań współczesnego rynku pracy” współfinansowany jest ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Człowiek - najlepsza inwestycja

ROŚLINY UŻYTKOWE W KOLEKCJACH OGRODU BOTANICZNEGO UMCS

18 maja 2012 r. Ogród Botaniczny UMCS brał czynny udział w odbywającej się po raz pierwszy międzynarodowej akcji „Fascination of Plants Day” (w Polsce nazwanej „Fascynujący Świat Roślin”), organizowanej pod auspicjami Europejskiej Organizacji Nauk o Roślinach (EPSO – European Plant Science Organisation). Wzięło w niej udział blisko 600 instytucji z całego świata, które przedstawiały różnorodne zagadnienia związane z botaniką i roślinami. Polskę reprezentowało 35 jednostek, co dało nam zaszczytne czwarte miejsce w świecie!

Pracownicy Ogrodu Botanicznego UMCS przygotowali specjalną wystawę oraz spotkania – wycieczki poświęcone roślinom użytkowym. Na terenie całego Ogrodu przy wielu roślinach umieszczono specjalne opisy informujące o ich właściwościach, możliwościach zastosowania i wykorzystania. Stworzyło to specjalną, „użytkową” ścieżkę dydaktyczną. Podczas wycieczek po kolekcjach Ogrodu zaprezentowano najciekawsze rośliny rodzime oraz mało znane, pochodzące z różnych regionów świata, wykorzystywane w ziołolecznictwie, w przemyśle farmaceutycznym, kosmetycznym, spożywcym, drzewnym oraz rośliny miododajne, olejkodajne, włóknodajne, barwierskie, oleiste, przyprawy, ciekawe warzywa oraz rośliny ozdobne. Na wystawie można było obejrzeć, m.in. fotografie tkanek wydzielniczych roślin olejkodajnych, komórek garbnikowych roślin leczniczych, fragmenty drewna wykorzystywanego w przemyśle meblarskim, kosmetyki z naturalnymi wyciągami roślinnymi, produkty spożywcze pochodzenia roślinnego, ciekawe przyprawy, barwniki roślinne, tkaniny i liny roślinnego pochodzenia oraz przedmioty codziennego użytku i kompozycje

Fot. Ryszard Szwedki

z roślin ozdobnych. W spotkaniach uczestniczyło ponad 400 osób – dzieci, młodzieży i dorosłych.

Spośród 300 tysięcy gatunków roślin rosnących na kuli ziemskiej, około 23 tys. ma znaczenie użytkowe dla człowieka. Dzięki swoim niezwykłym właściwościom rośliny są wykorzystywane w różnorodny sposób, stanowią przede wszystkim źródło pokarmu. Obecnie uprawianych jest 500 gatunków roślin, w tym 160 na dużą skalę. W celach leczniczych wykorzystuje się około 15 tys. gatunków roślin. Dla zachowania ładnego wyglądu aż do późnej starości stosuje się kosmetyki zawierające składniki

pochodzenia roślinnego. Funkcje kosmetyczną pełni wiele roślin leczniczych, gdyż istnieje ścisły związek między stanem zdrowia a wyglądem człowieka. Rośliny wzbogacają smak oraz aromat potraw i napojów dzięki specyficznym substancjom organicznym zawartym w liściach, łodygach, korzeniach, kwiatach lub owocach. Są także źródłem innych surowców, m.in. z włosków otaczających nasiona bawełny wyrabia się tkaniny, a z włókien zawartych w owocach palmy kokosowej i liściach agawy sisalowej – maty i sznury. Żywica drzewa kauczukowego dostarcza naturalny kauczuk. Wiele gatun-

Fot. Agnieszka Dąbrowska

Fot. Agnieszka Dąbrowska

Fot. Agnieszka Dąbrowska

Fot. Agnieszka Dąbrowska

Fot. Agnieszka Dąbrowska

ków roślin jest źródłem barwników do tkanin i produktów spożywczych. Rośliny odgrywają ważną rolę w kulturze – są symbolami uczuć i wierzeń. Barwy i zapachy kwiatów, potężne rozmiary drzew, dziwne kształty lian wzbudzają zachwyty ludzi od zarania dziejów. Dlatego też wiele gatunków roślin otaczano kultem. Miłorząb dwukłapowy pochodzący z Chin uznawany był za drzewo święte. Polskie rodzimie dęby również były czczone jako bóstwa, symbole siły i męstwa. Białe kwiaty lilii w tradycji chrześcijańskiej są utożsamiane z czystością i dziedzictwem. Owoce granatowca właściwego w Gre-

cji uważane są za symbol płodności, a w chrześcijaństwie za symbol władzy. Wiele roślin dostarcza materiału do budowy domów i wyrobu narzędzi. Motywy roślinne uwieczniano na obrazach, w rzeźbach, na naczyniach codziennego użytku, a także w detalach architektonicznych. Wraz z rozwojem kultury oczekiwanie doznań estetycznych stawało się coraz większe. Wówczas wiele roślin zaczęto uprawiać w celach dekoracyjnych. Zakładano ogrody ozdobne, zdobiono kwitnącymi roślinami pałace i wnętrza mieszkań.

Agnieszka Dąbrowska
Grażyna Szymczak

Fot. Agnieszka Dąbrowska

Goście z Jekaterynburga
z przedstawicielami WHUMCS

Fot. Krzysztof Skupieński

SEMINARIUM NAUKOWO-DYDAKTYCZNE

„PROBLEMY ROZWOJU ARCHIWÓW I ARCHIWISTYKI W POLSCE I W ROSJI W XX WIEKU”

LUBLIN, 7–8 MAJA 2012 R.

W dniach 7–8 maja 2012 r. odbyło się polsko-rosyjskie seminarium naukowo-dydaktyczne poświęcone problemom rozwoju archiwów i archiwistyki w Rosji i Polsce w XX w. Pierwszego dnia obrady toczyły się w gmachu Biblioteki Głównej UMCS, zaś następnego, ze względu na kameralny charakter spotkania, odbyły się w czytelni Archiwum Uniwersyteckiego UMCS. Organizatorem seminarium był Zakład Archiwistyki UMCS.

W konferencji uczestniczyli pracownicy naukowi Katedry Archiwistyki i Dziejów Administracji oraz Katedry Dokumentacyjnych i Informacyjnych Podstaw Zarządzania z Uralskiego Federalnego Uniwersytetu im. pierwszego prezydenta Rosji Borysa Jelcyna w Jekaterynburgu, pracownicy Zakładu Archiwistyki UMCS, Archiwum Państwowego w Lublinie, Archiwum Uniwersyteckiego UMCS oraz zgromadzeni goście.

Uroczystego otwarcia seminarium dokonali dziekan Wydziału Humanistycznego UMCS prof. dr hab. Henryk Gmiterek oraz dyrektor In-

stytutu Historii UMCS dr hab. Robert Litwiński, prof. UMCS.

Referat inauguracyjny konferencję wygłosił dr Marek Konstankiewicz (UMCS). Odczyt został poświęcony przemianom prawa archiwalnego w Polsce w latach 1989–2011. Referent poruszył także problem prac nad projektem do nowej ustawy archiwalnej. Mgr Marcin Buczek (Archiwum Państwowe w Lublinie) wygłosił odczyt pt. „Zintegrowany System Informacji Archiwalnej”, pokazując coraz większe możliwości elektronicznego wyszukiwania informacji w polskich archiwach. Dr Małgorzata Wnuk (UMCS) w referacie „Systemy elektronicznego zarzą-

dzania dokumentacją w administracji terytorialnej i ich wpływ na kształtowanie narodowego zasobu archiwalnego w Polsce od 2011” opisała kłopoty urzędów polskiej administracji z wdrażaniem systemów EZD oraz ich korzyści i niedostatki. Dr hab. Janusz Łosowski, prof. UMCS w odczycie „Nowe tendencje w zakresie udostępniania dokumentacji w polskich archiwach” omówił treść, korzystnego z punktu widzenia użytkownika archiwów, zarządzenia Naczelnej Dyrekcji Archiwów Państwowych, zezwalającego na fotografowanie archiwaliów.

Dwa kolejne referaty starszego wykładowcy Inny Antoliewnej Su-

rowcowej oraz mgr. Łukasza Wróblewskiego (UMCS) poruszyły, widzianą z dwóch różnych perspektyw polskiej i rosyjskiej, problematykę ekspertyzy wartości dokumentacji w ujęciu teoretycznym i praktycznym. Dr Anna Łosowska (Archiwum Uniwersyteckie UMCS) poświęciła swój odczyt polskim archiwom uniwersyteckim. Wskazała na problem statusu i funkcjonowania Archiwum Uniwersyteckiego, które jest jednocześnie częścią struktury Uniwersytetu oraz wchodzi w skład państwowej sieci archiwów. Dr Tomasz Czarnota (UMCS), opierając się na swoich doświadczeniach w korzystaniu z zasobów zagranicznych archiwów społecznych, omówił sposób ich funkcjonowania oraz rolę naukową i kulturotwórczą.

Prof. dr hab. Antolij Władymirowicz Czernouchow zaproponował zebranym fotograficzną wycieczkę po Uralu w poszukiwaniu śladów europejskiej kultury. Prof. dr Alewtina Michajłowna Safronowa przeanalizowała dzieła polskie w księgozbiore N. V. Tatiszczewa, znajdujące się w Jekaterynburgu. Referaty prof. dr hab. Ludmiły Mikołajewnej Mazur oraz dr. hab. Krzysztofa Skupieńskiego, prof. UMCS poruszyły problematykę kształcenia archiwistów w Rosji i Polsce. Dr Piotr Dymmel (Archiwum Państwowe w Lublinie) w odczycie „Elektroniczne edycje źródeł w Polsce” przedstawił typologię elektronicznych edycji źródłowych i podał ich najbardziej reprezentatywne przykłady. Pierwszy dzień konferencji zakończył referat mgr. Wojciecha Lubocha (UMCS) „Strony internetowe archiwów polskich”, w którym autor podjął się subiektywnej oceny ich funkcjonalności i czytelności.

W drugim dniu seminarium odbyły się obrady okrągłego stołu. Dyskusje toczone się w kameralnym gronie najbardziej zainteresowanych osób dotyczyły czterech zasadniczych problemów dydaktycznych: programów nauczania archiwistyki w Rosji i Polsce, roli historii w wykształceniu archiwisty, wykorzystania nowoczesnych tech-

Fot. Krzysztof Skupieński

Uczestnicy seminarium w trakcie obrad

nologii w procesie dydaktycznym, ćwiczeń praktycznych w nauczaniu dokumentoznawstwa i archiwistyki.

Pobyt rosyjskich gości trwał dłużej niż seminarium. Mieli oni zatem okazję zwiedzić zabytkowe miasta Lubelszczyzny: Lublin, Kazimierz Dolny, Puławy, Nałęczów oraz Zamość.

Tematyka seminarium dotyczyła szeroko rozumianych problemów rozwoju archiwów i archiwistyki w XX w. w Rosji i Polsce, poruszała także sprawy związane z nauczaniem archiwistyki. Prezentowane referaty pozwoliły obu stronom na zapoznanie się ze specyfiką problematyki badawczej podejmowanej przez naukowców w Polsce i Rosji. W toku obrad uwidocznione zostały podobieństwa i różnice w strukturze nauczania archiwistyki oraz w kierunkach kształcenia przyszłych adeptów tego zawodu. Referaty doc. I. A. Surowcowej oraz mgr. Ł. Wróblewskiego pokazały, że polska i rosyjska praktyka oraz teoria archiwalna borykają się z podobnymi problemami metodycznymi.

Wizyta gości rosyjskich jest elementem współpracy, której podstawą stała się umowa podpisana w 2010 r. pomiędzy UMCS a poprzednikiem obecnego uniwersytetu – Uralskim Uniwersytetem Państwowym im. M. Gorkiego. Należy nadmienić, że Uralski Uniwersytet Federalny w Jekaterynburgu jest drugim po moskiewskim ośrodkiem nauczania archiwistyki w Rosji. Spotkanie poświęcone w całości problemom archiwów i archiwi-

styki w Polsce i Rosji jest wstępem do zacieśnienia tej współpracy. Celem seminarium była wymiana doświadczeń, integracja środowiska naukowego, poszukiwanie nowych obszarów badawczych oraz dyskusja nad aktualnymi problemami rozwoju nauki archiwalnej i dydaktyki.

Całokształt archiwistyki polskiej i rosyjskiej cechuje bardzo wiele podobieństw, skąd też wynika potrzeba i konieczność prowadzenia takiego dialogu. Polsko-rosyjskie spotkanie badaczy i nauczycieli archiwistyki inspirowane do poszukiwania nowych sposobów rozwiązywania problemów nauki i nauczania archiwistyki. Dzielenie się doświadczeniami w sferze problemów teoretyczno-metodycznych i dydaktycznych archiwistyki zakłada rozwój tej dyscypliny. Patrzenie na te same kwestie z innej perspektywy poszerza horyzont możliwych rozwiązań. Dyskusje toczone na gruncie sposobów nauczania archiwistyki stawiają sobie za cel doskonalenie metod dydaktycznych. Zapoznanie się z różnicami i podobieństwami programowymi kształcenia może w pozytywny sposób wpłynąć na rozwój tej dyscypliny uniwersyteckiej. Kontakty polskich i rosyjskich archiwistów są zatem ze wszech miar pożądane i korzystne dla obu stron. Należy wyrazić nadzieję, że współpraca ta będzie kontynuowana, być może nie tylko w formie wspólnych konferencji, ale także w formie gościnnych wykładów prowadzonych na obu uniwersytetach.

Agnieszka Laskowska

900 POSIEDZEŃ NAUKOWYCH

ODDZIAŁU LUBELSKIEGO POLSKIEGO TOWARZYSTWA BOTANICZNEGO

11 maja 2012 r. odbyło się uroczyste 900. posiedzenie Oddziału Lubelskiego Polskiego Towarzystwa Botanicznego, które przypada na rok jubileuszu 90-lecia PTB, organizacji powstałej w 1922 r. pod hasłem: *Amor plantarum nos unit* – „Łączy nas umiłowanie roślin”.

Fot. Arkadiusz Banaś

Powitanie zebranych przez przewodniczącą dr. hab. Ewę Szczukę, prof. UMCS i wiceprzewodniczącą Oddziału Lubelskiego PTB dr. hab. Marka Kucharczyka

 Oddział Lubelski PTB, również Wydziału Przyrodniczego UMCS, przekształconego następnie w Wydział Matematyczno-Przyrodniczy, potem Biologii i Nauk o Ziemi, a obecnie Biologii i Biotechnologii, powstał 12 grudnia 1945 r. W zachowanym protokole nr 1 czytamy: „Na zebraniu stawiło się 29 osób, zapisanych jako członków Towarzystwa Botanicznego, oddziału w Lublinie”. Jednym z członków założycieli był prof. Adam Paszewski, kierownik Katedry, a następnie Zakładu Fiziologii Roślin UMCS. Należał on do Towarzystwa od początku jego istnienia, a przed II wojną światową

pełnił funkcję sekretarza Oddziału Poznańskiego. W Oddziale Lubelskim był pierwszym, długoletnim przewodniczącym, w okresie 1945–1980, z przerwą w latach 1946–1948, gdy funkcję tę sprawował prof. Józef Motyka. Prof. A. Paszewski do końca życia pozostał honorowym przewodniczącym Oddziału, a w 1975 r. otrzymał godność Członka Honorowego PTB.

W ostatnich trzech dekadach pracami Zarządu Oddziału Lubelskiego kierowali kolejno profesorowie: Bogusław Sałata (Zakład Botaniki Ogólnej UMCS; 1980–1989); Renata Śnieżko (początkowo Zakład Anatomii i Cytologii

Roślin, następnie Zakład Biologii Komórki UMCS; 1989–1995); Bożenna Czarnecka (Zakład Ekologii UMCS; 1995–2001); Elżbieta Weryszko-Chmielewska (Katedra Botaniki AR; 2001–2004); Marek Kucharczyk (Zakład Ochrony Przyrody UMCS; 2004–2010); Ewa Szczuka (Zakład Anatomii i Cytologii Roślin UMCS; od kwietnia 2010 r.).

W najlepszych latach, u progu XXI w., liczba członków Oddziału Lubelskiego wynosiła 105; obecnie jest to 75 osób. Pod względem liczebności nasz Oddział zajmuje piąte miejsce wśród 15 oddziałów krajowych, natomiast pod względem regularności spotkań i liczby słuchaczy plasuje się w ścisłej czołówce. Największa aktywność członków Oddziału przypadła na lata 1948–1955, z maksimum w 1953 r. – 29 posiedzeń. Liczbę ponad 20 spotkań rocznie odnotowano później jeszcze tylko kilkakrotnie, zwykle jest ich od kilku do kilkanastu w roku. W całej historii Oddziału Lubelskiego, na 900 posiedzeniach naukowych wystąpiło łącznie 407 referentów. Wywodzili się oni głównie z lubelskich uczelni i innych ośrodków naukowych w kraju, ale na uwagę zasługuje również fakt, że Oddział gościł ponad 60 referentów z 19 krajów świata: Armenii, Belgii, Czech, Finlandii, Francji, Grecji, Holandii, Indii, Kanady, Niemiec, Rosji, Rumunii, Słowacji, Szwajcarii, Turcji, Ukrainy, USA, Wielkiej Bryta-

Fot. Arkadiusz Banas

Dostojni goście. Od prawej: prof. dr hab. Zofia Warakomska, prof. dr hab. Dominik Fijałkowski, dr Elżbieta Chojnacka-Fijałkowska

nii i Włoch.

Aż 276 osób (blisko 68%) było autorami lub współautorami tylko jednego wystąpienia, ale z drugiej strony – 339 (ponad 36%) spośród 935 referatów lub prezentacji przedstawiło 19 autorów (tj. zaledwie 4,7%), z których każdy miał przynajmniej 10 wystąpień. Byli to (w nawiasach liczba referatów): Dominik Fijałkowski (49), Adam Paszewski (37), Józef Motyka (31), Marek Kucharczyk (22), Józef Bednara (18), Władysław Matuszkiewicz (17), Jerzy Trojanowski (17), Zofia Warakomska (17), Bożenna Czarnecka (16), Tadeusz Baszyński (15), Zofia Demianowicz (13), Agnieszka Kadej (12), Marian Michniewicz (12), Tadeusz Zawadzki (12), Renata Śnieżko (11), Eugeniusz Gawroński (10), Wiesław Mułenko (10), Bohdan Rodkiewicz (10), Teresa Rylska (10).

Problematykę naukową referatów, dyskusji i projekcji można zawrzeć – z pewnymi uproszczeniami – w 11 kategoriach: botanika, biologia (tzn. zagadnienia ogólnobiologiczne wykraczające poza najszerzej rozumianą botanikę), fizjologia roślin, cytologia z embriologią, geobotanika, ekologia, ochrona przyrody, florystyka, taksonomia, mykologia oraz inne. Ostatnia kategoria obejmuje tematykę z różnych dziedzin badawczych, realizowaną dzięki współpracy z kilkunastoma innymi organizacjami naukowymi – głównie Towarzystwem Naukowym Przyrodników im. M. Kopernika, Polskim Towarzystwem Geograficznym, Polskim Towarzystwem Biochemicznym, Polskim Towarzystwem Gleboznawczym, Pol-

skim Towarzystwem Mikrobiologicznym, Polskim Towarzystwem Zoologicznym, Lubelskim Towarzystwem Naukowym oraz Oddziałem PAN w Lublinie. W całej historii Oddziału aż 200 spotkań odbyło się wspólnie z innymi towarzystwami naukowymi.

Tematyka naukowa zmieniała się z czasem. W pierwszych kilkunastu latach na posiedzeniach dominowały zagadnienia ogólnobiologiczne oraz problemy z pogranicza różnych dziedzin badawczych. W następnych dekadach wzrósł wyraźnie udział zagadnień z dziedziny fizjologii (z elementami biofizyki), a następnie także anatomii, cytologii i embriologii roślin. Było to związane z działalnością zespołów badawczych skupionych wokół profesorów A. Paszewskiego i T. Baszyńskiego oraz B. Rodkiewicza i jego następców – J. Bednary i R. Śnieżko. W ostatnich dwóch dekadach problematyka fizjologiczna niemal zupełnie „wygasła”, co ma związek m.in. z powstaniem Polskiego Towarzystwa Biologii Eksperymentalnej Roślin, na rzecz którego niektórzy członkowie opuścili szeregi PTB. W tym samym czasie największy relatywny wzrost udziału odnotowały zagadnienia z szeroko pojętej botaniki, co sprawiło, że po raz pierwszy w historii Oddziału Lubelskiego ta kategoria wystąpień znalazła się na czele problematyki naukowej. Na uwagę zasługują prezentacje z dziedziny botaniki pszczelarskiej, która została zapoczątkowana przez prof. Z. Demianowicz, a następnie rozwinięta przez zespół badawczy pod

kierunkiem prof. Z. Warakomskiej i prof. E. Weryszko-Chmielewskiej z Katedry Botaniki AR w Lublinie (obecnie Uniwersytet Przyrodniczy). Znaczny progres odnotowały także inne dyscypliny: geobotanika, ekologia, ochrona przyrody, florystyka i mykologia.

Dokładna liczba uczestników wszystkich dotychczasowych posiedzeń naukowych Oddziału Lubelskiego PTB jest dzisiaj trudna do ustalenia, gdyż nie wszystkie protokoły z lat 1945–1969 zawierają dane na temat frekwencji. Udokumentowana liczba uczestników 856 spośród 900 posiedzeń naukowych wynosi 20 420, co daje średnią 24 osoby na jedno posiedzenie. Nie wszystkie wystąpienia cieszyły się jednakową popularnością. Najwięcej słuchaczy – około 500 osób – zgromadził prof. J. Muszyński z Łodzi, który 8 lutego 1952 r. wygłosił referat „Narkotyki pochodzenia roślinnego i narkomania”. Druga w kolejności, około 160 uczestników, była frekwencja na prelekcji ks. prof. W. Sedlaka z Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego („Biologiczne aspekty interpretacji życia” – 9 grudnia 1977 r.). Jeśli do udokumentowanej liczby uczestników dodamy słuchaczy tych dwóch wykładów oraz szacunkową liczbę słuchaczy pozostałych 42 spotkań z lat 1945–1969 (kolejnych 1000 osób), to łączna liczba uczestników przekracza 22 tysiące! Warto odnotować ten fakt, zwłaszcza że w dobie „sprzed Internetu” i organizacji Lubelskiego Festiwalu Nauki (ostatnia dekada) to właśnie posiedzenia PTB stwarzały okazję wymiany myśli, dzielenia się wynikami badań bądź też wrażeniami z konferencji naukowych lub podróży zagranicznych. W posiedzeniach uczestniczyli nie tylko sami badacze, ale także nauczyciele i uczniowie szkół średnich, którzy dzięki temu mogli zapoznać się z nowinkami z różnych dziedzin botaniki i nauk pokrewnych.

Tegoroczny jubileusz OL PTB botanicy lubelscy świętowali w Dworcu Kościuszków w oto- ▶

Fot. A. Białozur-Banas

Młodszy uczestnicy spotkania z zainteresowaniem przysłuchują się faktom z historii Oddziału Lubelskiego PTB

czeniu wiosennej scenerii Ogrodu Botanicznego UMCS. Po powitaniu zebranych licznie członków PTB oraz Gości przez przewodniczącą dr hab. Ewę Szczukę, prof. UMCS, historię Oddziału przypomniła niżej podpisana w referacie pt. „900 posiedzeń naukowych Oddziału Lubelskiego PTB na 90-lecie Towarzystwa”. Następnie uczestnicy spotkania wysłuchali obszernego wystąpienia pt. „Wkład Zakładu Botaniki i Mykologii UMCS do rozwoju mykologii w Polsce”, które przedstawił kierownik tej jednostki prof. dr hab. Wiesław Mułenko. Mniej oficjalna część posiedzenia była poświęcona wspomnieniom o wielce zasłużonych członkach naszego Oddziału, którzy zmarli lub przenieśli się do innych ośrodków naukowych. Prof. dr hab. Anna Tukiendorf, dziekan Wydziału Biologii i Biotechnologii, wspominała działalność naukową i organizacyjną wieloletniego kierownika Zakładu Fizjologii Roślin prof. Tadeusza Baszyńskiego, który w 1995 r. uzyskał godność Członka Honorowego PTB. Historię swoich kontaktów z prof. A. Paszewskim, począwszy od rozmowy kwalifikacyjnej, przypomniał z kolei biolog i znany grafik dr Zbigniew Józwik. Wybitnego lichenologa, geobotanika i ekologa roślin, prof. Józefa Motykę, wspominał wnuk – dr hab. Wojciech Zgłobicki z Wydziału Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej. Z dużym zainteresowaniem zebranych spotkała się informacja, że właśnie nakładem

rodziny ukazał się tom wspomnień Profesora zatytułowany „Ostatni wykład” (Bogucki Wydawnictwo Naukowe w Poznaniu). Do wspomnień wnuka garść refleksji dorzucił prof. dr hab. Jan Bystrek, uczeń i przez wiele lat współpracownik prof. J. Motyki. Sylwetkę prof. Bohdana Rodkiewicza, również Członka Honorowego Towarzystwa (1995), nakreślili uczniowie i następcy – prof. dr hab. Józef Bednara oraz dr hab. E. Szczuka, a wspomnieniom tym ze wzruszeniem przysłuchiwały się żona i córka Profesora. Wreszcie prof. dr hab. Zofia Warakomska przypomniała życiorys, a szczególnie związki z Lublinem prof. Władysława Matuszkiewicza, jednego z nestorów polskiej

botaniki, Członka Honorowego PTB (1995), twórcę polskiej szkoły fitosocjologicznej, autora nieocenionego „Przewodnika do oznaczania zbiorowisk roślinnych Polski”, którym posługują się co najmniej trzy pokolenia badaczy szaty roślinnej. Wspomnieniami z udziału w organizowanym przez prof. W. Matuszkiewicza cyklu spotkań pn. „Colloquium Biogeographicum” podzielił się dr hab. Marek Kucharczyk. On także, w ramach przerywnika między wspomnieniami a zaserwowaniem zebranych *crème de la crème* botanicznego menu – okolicznościowego tortu (ozdobionego cukrowym dziewięcisiem popłoch-

Przewodnicząca dr hab. Ewa Szczuka, prof. UMCS i sekretarz Oddziału Lubelskiego dr Grażyna Szymczak podczas dzielenia okolicznościowego tortu

listnym – symbolem Towarzystwa), zaprezentował przepiękną imprezę botaniczną. Był to zatytułowany „Kilka zbożnych zdjęć...” pokaz fotografii zbóż, oprawiony muzyką lubelskiego kompozytora Rafała Rozmusa. Innej strawy duchowej dostarczyła interpretacja wierszy o tematyce botanicznej w wykonaniu lubelskiej poetki Krystyny Jahołkowskiej. Oprócz wiersza „Milczenie roślin” Wisławy Szymborskiej i kilku utworów ze zbioru poetyckiego wybitnego botanika prof. Zbigniewa Podbielkowskiego¹ (m.in. „*Veronica chamaedrys*” i „Ku słońcu”), przedstawiła ona także próbkę własnej twórczości inspirowanej przyrodą.

Głębokie przeżycia duchowe, serdeczne rozmowy i wspomnienia botaników lubelskich trwały kilka godzin, a czas nikomu się nie dłużył i gdyby nie piątkowe popołudnie, 900. spotkanie ludzi, których łączy umiłowanie roślin, mogłoby trwać jeszcze dłużej.

Od pewnego czasu w różnych gremiach podnoszą się głosy, że wobec wręcz nieograniczonych możliwości wymiany informacji drogą elektroniczną formuła towarzystw naukowych wyczerpała się. Kondycja Oddziału Lubelskiego PTB zdaje się przeczyć tym prognozom. Wprawdzie stan liczbowy w ostatniej dekadzie zmniejszył się wyraźnie, co wynika jednakże w większym stopniu z przyczyn naturalnych niż rezygnacji z członkostwa, to wciąż nowi członkowie zasilają szeregi Towarzystwa. Obecną sytuację Oddziału można opisać, posiłkując się słowami prozaika niemieckiego Thomassa Manna (1873–1973): *Ladnie jest składać hołd przeszłości, jeśli teraźniejszość i przyszłość dobrze się przedstawiają.*

Wiele wskazuje na to, że botanicy lubelscy nadal będą się spotykać na posiedzeniach naukowych, a Oddział Lubelski PTB będzie świętował kolejne piękne jubileusze.

Bożenna Czarnecka

1. Prof. dr hab. Zbigniew Podbielkowski (ur. 1921) zmarł 22 maja 2012 r.

PROFESOR GRZEGORZ DOMAŃSKI – LUBELSKI ARCHEOLOG Z WROCŁAWIA

Doczekaliśmy się właśnie (24 maja 2012 r.) jubileuszu półwiecza pracy naukowej prof. dr. hab. Grzegorza Domańskiego, badacza Ziemi Lubuskiej, okresu przedrzymskiego i rzymskiego; twórcy definicji „grupy gubińskiej” dla materiałów lateńskich znad środkowego Nadodrza i kultury luboszyckiej; znawcy problematyki Burgundów. W historię archeologii polskiej wpisał się również jako badacz masywu Ślęży, a odkryte przez niego kamieniołomy dostarczające surowca do produkcji żaren są jednym z najbardziej spektakularnych odkryć. Jest autorem bez mała 300 publikacji, w tym pięciu książek. Swoje życie zawodowe i naukowe związał z Oddziałem Wrocławskim Instytutu Archeologii i Etnologii PAN. Aktualnie wykłada również archeologię w Uniwersytecie Szczecińskim, co czynił też uprzednio przez jakiś czas w Uniwersytecie Wrocławskim.

Prof. G. Domański urodził się 7 sierpnia 1939 r. w niewielkim szpitaliku ulokowanym w podworskim gmachu w Jaszczowie. „Palec Boży” sprawił, że było to zaledwie kilkadziesiąt metrów od dwóch legendarnych lubelskich stanowisk archeologicznych, i pozwólmy sobie wierzyć, że to pokierowało losem Jubilata. Dzieciństwo spędził w niedalekich Popławach, natomiast naukę zaczął pobierać od 1 września 1945 r. w Starościcach. W 1947 r. jego rodzice zdecydowali o wyjeździe do Wrocławia, co nie zamknęło związków Profesora z Lubelszczyzną. Pomijając fakt, że kilka jego publikacji znalazło miejsce w wydawnictwach In-

stytutu Archeologii UMCS, był on stałym uczestnikiem wszystkich lubelskich konferencji dotyczących archeologii okresu rzymskiego, gorąco kibicował badaniom w Masłomęczu, czemu dawał wyraz uczestnicząc w ich jubileuszach, a jego recenzja współwazyła o sukcesie mojego kolokwium habilitacyjnego.

Na okoliczność Jubileuszu przygotowano dedykowaną G. Domańskiemu imponującą księgę z 43 tekstami napisanymi przez 65 autorów, o objętości 492 stron formatu A4, zredagowaną przez Alinę Jaszewską. Miałem zaszczyt i ja zamieścić tam skromne opracowanie¹, czym składam lubelski hołd Szacownemu Jubilatowi.

Ad multos Annos, Panie Profesorze!

Andrzej Kokowski

1. A. Kokowski, *W sprawie cmentarzyska z kragami kamiennymi w Krępsku w powiecie człuchowskim*, w: A. Jaszewska (red.), *Z najdawniejszych dziejów. Grzegorzowi Domańskiemu na pięćdziesięciolecie pracy naukowej*, Zielona Góra 2012, s. 77–84.

Fot. Jacek Sherer

KONFERENCJA TIIM 2012

 W dniach 22–25 maja 2012 r. odbyła się w Lublinie międzynarodowa konferencja naukowa „TIIM 2012 – Technology Innovation and Industrial Management 2012” pt. „Building Competences, Synergy and Competitiveness for the Future”. Została zorganizowana przez Instytut Zarządzania Wydziału Ekonomicznego UMCS wspólnie z Fundacją UMCS oraz projektem „SYNERGIA – kształtowanie kompetencji studentów Wydziału Ekonomicznego UMCS poprzez zdobywanie wiedzy praktycznej”, a także Faculty of Business Administration i Faculty of Engineering z Królewskiego Uniwersytetu Kasetsart z Bangkoku (Tajlandia).

TIIM 2012 jest IV edycją konferencji, poprzednie odbyły się w 2009 r. w Bangkoku, w 2010 r. w Pattaya (Tajlandia), a w 2011 r. w Oulu (Finlandia). Miejscem realizacji kolejnych edycji będzie Phuket, Tajlandia (2013) oraz Seul, Korea (2014).

Konferencja miała na celu wymianę doświadczeń, dyskusję na temat zarządzania współczesnymi organizacjami oraz podejmowania inicjatyw kreujących wieloaspektowe synergie na poziomie kontaktów międzynarodowych.

W ramach sympozjum odbyły się m.in. panel rektorów (poprowadzony

przez prof. dr. hab. Ryszarda Dębickiego, Prorektora UMCS ds. Badań Naukowych i Współpracy Międzynarodowej), panel dziekanów wydziałów biznesowych z 12 uczelni zagranicznych (panel poprowadziła dr hab. Agnieszka Sitko-Lutek, prof. nadzw., Prodziekan ds. Badań Naukowych i Współpracy Międzynarodowej Wydziału Ekonomicznego UMCS), panel edytorów 20 zagranicznych czasopism naukowych, poprowadzony przez prof. Binshana Lin z Louisiana State University in Shreveport (USA). Zrealizowano także dwa wykłady plenarne i ponad 30 sesji obrad, w trakcie których zaprezentowano blisko 150 artykułów naukowych. Szczegółowe informacje oraz materiały konferencyjne i streszczenia artykułów dostępne są na stronie: www.tiim2012.umcs.lublin.pl.

Przedsięwzięcie było istotne zarówno dla sfery nauki, jak i gospodarki

z uwagi na możliwość nawiązania międzynarodowych kontaktów oraz wymiany doświadczeń. W konferencji wzięło udział blisko 280 przedstawicieli świata nauki i biznesu z 24 krajów, w tym m.in. z: Tajlandii, Tajwanu, Finlandii, Hong-Kongu, Turcji, Malezji, Słowenii, Chin, Maroko, Włoch, Indonezji, Danii, Szwecji i USA. Obrady uświetnił swoim uczestnictwem Ambasador Rządu Królestwa Tajlandii w Polsce JE Bansarn Bunnag.

Podczas konferencji podpisane zostały porozumienia partnerskie pomiędzy UMCS a Lunghwa University of Science and Technology z Tajwanu oraz National Kaohsiung First University of Science and Technology.

W trakcie obrad prezentowano także doświadczenia płynące z realizacji projektu „SYNERGIA”, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Uczestnicy konferencji zapoznali się z głównymi celami projektu, w tym m.in. z działaniami zmierzającymi do zwiększenia poziomu praktyczności kształcenia oraz zacieśniania współpracy pomiędzy nauką a biznesem. Otrzymali także pierwszy numer anglojęzycznego czasopisma naukowego pt. „International Journal of Synergy and Research” (IJSR) wydanego dzięki staraniom członków zespołu projektu „SYNERGIA” (szczegółowe informacje o czasopiśmie oraz elektroniczną wersję pierwszego numeru można znaleźć na stronie www.ijsr.umcs.lublin.pl).

Przedsięwzięcie było także okazją do promocji regionu i miasta oraz nawiązania kontaktów, dlatego cennego wsparcia udzielił Marszałek Województwa Lubelskiego oraz Prezydent Miasta Lublin.

Aneta Karasek

Fot. Jacek Sherer

Panel rektorów

LUBELSKA ARCHEOLOGIA W TULUZIE – HUGO OBERMAIER GESELLSCHAFT

W dniach 10–14 kwietnia 2012 r. mgr Tadeusz Wiśniewski z Instytutu Archeologii UMCS uczestniczył w międzynarodowej konferencji naukowej w Tuluzie we Francji, prezentując poster „Some remarks on Lacan type burins from the Magdalenian Sites in Poland”.

Muséum d'Histoire Naturelle w Tuluzie – miejsce konferencji

Konferencja zorganizowana została przez Stowarzyszenie Badań Czwartorzędu i Archeologii Epoki Kamienia – Hugo Obermaier (Hugo Obermaier – Gesellschaft für Erforschung des Eiszeitalters und der Steinzeit e.V.) we współpracy z Uniwersyteciem w Tuluzie (Université de Toulouse – Le Mirail) oraz Muzeum w Tuluzie (Muséum de Toulouse). Miejscem obrad było Muzeum Historii Naturalnej (Muséum d'Histoire Naturelle).

Tuluza jest stolicą regionu w południowej części Francji (Midi-Pyrénées) w departamencie Górna Garonna (Haute-Garonne), położoną nad malowniczą rzeką Garonną. Miasto szczyci się bardzo długą i bogatą historią. Tuluza, obok Paryża i Lyonu, to ważny ośrodek akademicki. Znajdują się tam trzy siostrzane uniwersytety: Uniwersytet Tuluza I – Capitole, Uniwersytet Tuluza II – Le Mirail oraz Uniwersytet Tuluza III – Paul Sabatier. Université de Toulouse – Le Mirail (współorganizator konferencji) specjalizuje się w naukach humanistycznych. Jego główna siedziba mieści się w dzielnicy Tuluzy – Mirail. Uniwersytet powstał w 1971 r., a zbudowano go na bazie Uniwersytetu w Tuluzie założonego w 1229 r.

Konferencja była już 54. dorocznym spotkaniem Stowarzyszenia Hugo Obermaier (patrz m.in. „Wiadomości Uniwersyteckie” nr 7/176, czerwiec 2011). Wzięło w niej udział około 200 osób z 12 krajów Europy (Niemiec, Holandii, Hiszpanii, Włoch, Danii, Francji, Szwajcarii, Anglii, Austrii, Polski, Czech i Słowacji). Wygłoszonych zostało 48 referatów plenarnych oraz zaprezentowano 28 posterów. W dniach 13 i 14 kwietnia odbyły się cztery wycieczki terenowe, podczas których zwiedzano m.in. znane stanowiska paleolityczne (Montastruc, Lafaye), w tym jaskinie ze słynnymi malowidłami sprzed około 25 tys. (Gargas) i 15 tys. lat (Pech Merle, Niaux), a także Archeo Park w Tarascon i zabytkowe, średniowieczne wsie (m.in. Bruniquel).

Do realizacji tematu posteru zaprezentowanego przez mgr. Wiśniewskiego w Tuluzie w dużej mierze wykorzystane zostały materiały pozyskane w trakcie interdyscyplinarnych badań archeologicznych w Klementowicach, w gminie Kurów, po raz kolejny prezentowane na forum międzynarodowym (patrz m.in. „Wiadomości Uniwersyteckie” nr 3–4/172–173, luty–marzec; nr 11/180, grudzień 2011). Tym razem stały się inspiracją również dla

archeologów z innych ośrodków akademickich w kraju zajmujących się podobną problematyką, tj. Uniwersytetów: we Wrocławiu, Poznaniu, Rzeszowie i Krakowie.

Uczestnictwo w konferencji zostało dofinansowane przez Dziekana Wydziału Humanistycznego UMCS. Wszystkim osobom i instytucjom, dzięki którym możliwy stał się udział w dorocznym spotkaniu archeologów z niemal całej Europy, zajmujących się starszą epoką kamienia, autor składa serdeczne podziękowania.

Tadeusz Wiśniewski

Jaskinia Niaux kryje w sobie tajemnicze malowidła sprzed około 15 tys. lat

TRADYCJA I NOWOCZESNOŚĆ

W dniach 23–25 kwietnia 2012 r. w ramach „Dni Poznania w Lublinie” odbyła się ogólnopolska sesja naukowa „Tradycja i nowoczesność w języku. Problemy metodologiczne badań lingwistycznych”, nad którą opiekę merytoryczną sprawowali: prof. dr hab. Halina Pelc z Zakładu Historii Języka Polskiego i Dialektologii UMCS i prof. dr hab. Władysław Makarski z Katedry Języka Polskiego KUL. Uczestnikami konferencji byli językoznawcy z Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, UMCS i KUL.

Fot. Anna Sawa

Uczestnicy konferencji podczas obrad

Gospodarzem pierwszego dnia konferencji była Katedra Języka Polskiego KUL. Podczas obrad zgromadzeni wysłuchali wystąpienia prof. dr hab. Stanisława Grabiasa na temat miejsca logopedii wśród innych nauk, których przedmiotem jest ludzka mowa. Następnie prof. dr hab. Bogdan Walczak wygłosił referat o tym, jak przedstawiane jest językoznawstwo diachroniczne w tekstach popularyzujących naukę, pisanych przez niespecjalistów, zaś dr Romana Łapa omówiła problem funkcjonowania przyimków w ustawach prawnych. Ostatni referat, autorstwa dr Jolanty Migdał, dotyczył nazw funkcji kościelnych w polszczyźnie XVI w.

Drugiego dnia sesji poznańscy i lubelscy językoznawcy byli gośćmi Prezydenta Marcina Zamoyskiego w Ratuszu w Zamościu, gdzie wysłuchali referatów prof. dr hab. Alicji Pihan-Kijasowej o regionalnych odrębnościach lubelskich kazań pogrzebowych epoki baroku, prof. dr hab. Anny Piotrowicz i prof. dr hab. Małgorzaty Witaszek-Samborskiej na temat językowego wizerunku kobiety w gwarze miejskiej Poznania, prof. dr hab. Haliny Wiśniewskiej o obrazie księżnej Gryzeldy Wiśniowieckiej, panującej w ordynackim Za-

mościu w latach 1665–1672. Obrady zamknęło wystąpienie prof. dr hab. Władysława Makarskiego na temat „mapy” osadniczo-nazewniczej Zamojszczyzny w okresie staroruskim. Następnie uczestnicy konferencji wzięli udział w wycieczce po Zamościu, podczas której, pod opieką przewodnika, poznali historię i urodę „Perły Renesansu”.

Gospodarzami ostatniego dnia obrad były Zakłady: Historii Języka Polskiego i Dialektologii oraz Językoznawstwa Ogólnego UMCS. Gości uroczyste przywitał Dziekan Wydziału Humanistycznego prof. dr hab. Henryk Gmiterek. Uczestnicy sesji wysłuchali referatów: dr Małgorzaty Nowak o poetyckich parafrazach „Księgi Hioba” autorstwa Brzozowskiego i Żuławskiego, dr Moniki Grzelki i dr Agnieszki Kuli o gatunkotwórczej roli przytoczenia, dr Anety Wysockiej o semantyce i funkcji motta z „Nowych Aten...” w „Cesarzu” Kapuścińskiego oraz

dr Cecylii Galilej o sposobie kształtowania nagłówków prasowych w dwu popularnych tygodnikach na Zamojszczyźnie.

Zgodnie z tradycją cyklu „Język polski. Współczesność. Historia”, podczas tegorocznej sesji zostały wygłoszone referaty z zakresu językoznawstwa diachronicznego i synchronicznego. Obrady stanowiły okazję do zapoznania się uczestniczących w nich naukowców i studentów ze zróżnicowanymi badaniami prowadzonymi w kilku ośrodkach akademickich.

Ilona Gumowska
Anna Sawa
Aneta Wysocka

Fot. Anna Sawa

Spacer po Zamościu

GOŚCIE Z BELGII NA WYDZIALE POLITOLOGII

Na zaproszenie prof. dr hab. Marii Marczewskiej-Rytko, Prodziekana Wydziału Politologii UMCS ds. Badań Naukowych i Współpracy Zagranicznej w dniach 30 maja – 5 czerwca 2012 r. na Wydziale Politologii gościli naukowcy z Uniwersytetu w Antwerpii w Belgii: prof. Christ`l de Landtsheer oraz Hans IJsenbout.

Pani Profesor wygłosiła cykl wykładów skierowanych do studentów i pracowników na temat istoty komunikacji politycznej i nowych mediów (*The Scope of Political Communication and the New Media*). W ramach prezentowanej problematyki prof. Christ`l de Landtsheer nawiązała do przemian, jakie dokonały się w zakresie komunikacji politycznej, poczynając od lat 80. ubiegłego wieku. Wśród nich szczególną uwagę zwróciła na interdyscyplinarny charakter obszaru badawczego, który wpływa na konieczność współpracy z przedstawicielami wielu dyscyplin naukowych. W ten sposób nawiązała do prowadzonych na Uniwersytecie w Antwerpii badań naukowych na temat sposobu postrzegania i cech osobowych wiodących liderów Unii Europejskiej oraz opracowania Indeksu przenośni stosowanych przez polityków w komunikowaniu politycznym (*Metaphor Index*). Prezentowane wyniki potwierdziły, że język, którym posługują się politycy ze skrajnie prawicowego Vlaams Blok, jest najbardziej metaforyczny. W wielu wypowiedziach tychże polityków stosowane są przenośnie z języka medycyny (stan państwa jest chory) lub opisu zjawisk geograficznych (proces islamizacji państwa porównywany do fali tsunami). Język przenośni w sposób szczególny jest stosowany w obecnym kryzysie finansowym. Profe-

Fot. Liliana Węgrzyn-Odrzyńska

Spotkanie prof. Christ`l de Landtsheer i Hansa IJsenbouta z prof. dr hab. Grzegorzem Januszem, Dziekanem Wydziału Politologii oraz prof. dr hab. Marią Marczewską-Rytko, Prodziekanem Wydziału Politologii

sor nawiązała także do swoich badań nad funkcjonowaniem polityki w świecie Internetu (*e-politics*).

Przyjazd był okazją do możliwości spotkania jednego z najbardziej znanych naukowców rangi światowej zajmującym się językiem świata polityki, psychologią polityczną i socjalizacją polityczną. Christ`l de Landtsheer jest dyrektorem zespołu ds. badań naukowych nad komunikacją polityczną na Uniwersytecie w Antwerpii oraz Przewodniczącą Komitetu Badawczego Socjalizacji i Edukacji Politycznej (RC21) Międzynarodowego Stowarzyszenia Nauk Politycznych IPSA (*The International Political Science Association*). Profesor ze swoimi wykładami odwiedziła wiele wiodących ośrodków naukowych na świecie – University of York and Bournemouth University w Wielkiej Brytanii; University of Padova and University of Perugia we Włoszech; San Diego State University w Stanach Zjednoczonych Ameryki; Lomonosow Moscow State University w Rosji; China University of Mining

and Technology, Xuzhou w Chinach. Tym bardziej cenna i znacząca była jej obecność na Wydziale Politologii.

Wykłady wygłosił także Hans IJsenbout. Dotyczyły one funkcjonowania Internetu i związanymi z nim szansami (rozwój cywilizacyjny) i zagrożeniami (wolność słowa, zachowanie prywatności i ochrona danych).

Obecność gości była także okazją do zacieśnienia kontaktów i wymiany wiedzy. W ramach wizyty, podczas spotkania z prof. dr hab. Grzegorzem Januszem, Dziekanem Wydziału Politologii omówiono zasady przyszłej współpracy w ramach programu LLP/Erasmus pomiędzy Wydziałem Politologii UMCS a Wydziałem Nauk Politycznych i Społecznych Uniwersytetu w Antwerpii, która zostanie zwieńczona podpisaniem umowy o wymianie naukowców i pracowników administracji obu Wydziałów.

Dr Wojciech Ziętara
Współkoordynator
ds. współpracy zagranicznej
Wydziału Politologii

Fot. Wacław Kościłko

MAJOWA WYCIECZKA BIBLIOTEKARZY

19 maja 2012 r. Akademickie Koło Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich w Lublinie wraz z Dyrekcją Biblioteki Głównej Uniwersytetu Przyrodniczego zorganizowało kolejną wycieczkę z cyklu „Poznajemy miasta Lubelszczyzny”. Tym razem trasa wiodła do Puław, Gołębia i Dębina. W Puławach zajrzeliśmy najpierw do Kościoła Wniebowzięcia NMP na terenie parku. Potem byliśmy z wizytą w oddziale puławskim Centralnej Biblioteki Rolniczej im. Oczapowskiego, mieszczącej się w remontowanym obecnie Pałacu Czartoryskich. Następnie udaliśmy się do Gołębia, aby zobaczyć kościół parafialny i położony obok domek loretański oraz Muzeum Nietypowych Rowerów p. Majewskiego. Kolejnym etapem naszej wyprawy był Dębin i Wyższa Szkoła Oficerska Sił Powietrznych. Nasz pobyt w tym mieście zaczęliśmy od wizyty w Bibliotece Głównej Szkoły Orłąt. Potem – dzięki uprzejmości władz WSOSP – mieliśmy możliwość zwiedzenia kampusu uczelnianego z bogatą bazą dydaktyczną, usytuowanego na terenie zabytkowego zespołu parkowo-pałacowego Mniszchów (Jabłonowskich). Zwiedziliśmy także (działające od 2011 r.) Muzeum Sił Powietrznych. Ostatnim punktem naszej wycieczki było zwiedzanie obiektów carskiej twierdzy Dębin i muzeum twierdzy. Ocalałe zabudowania cytadeli obecnie należą do jednostki wojskowej. Uczestnikami wyjazdu byli bibliotekarze z Bibliotek: KUL, PL, UMCS, UM i UP. Pogoda i nastroje dopisały. Czekamy na kolejne wycieczki.

Elżbieta Świder
Biblioteka Główna UMCS

Fot. Anna Korzeniowska

Uczestnicy panelu w trakcie obrad. Od lewej: dr Michał Zieliński, prof. dr hab. Ryszard Dębicki, prof. dr hab. Grażyna Ginalska, Maciej Maniecki, dr Mariusz Sagan, Krzysztof Pietraszkiewicz

XII OGÓLNOPOLSKA KONFERENCJA NAUKOWA „RYNEK FINANSOWY”

W dniach 27–29 maja 2012 r. w Nałęczowie odbyła się XII Ogólnopolska Konferencja Naukowa z cyklu „Rynek finansowy” organizowana przez Katedrę Bankowości, Zakład Finansów Podmiotów Gospodarczych, Zakład Rachunkowości i Zakład Rynków Finansowych Wydziału Ekonomicznego UMCS w Lublinie. Patronat nad wydarzeniem objęli Wojewoda Lubelski i Komitet Nauk o Finansach PAN.

Uczestnikami spotkania byli przedstawiciele kilkunastu polskich i zagranicznych ośrodków akademickich. W trakcie obrad rozpatrywano zagadnienia w zakresie kluczowych kwestii związanych z funkcjonowaniem i rozwojem rynku finansowego w kontekście jego powiązań ze sferą realną.

W ramach konferencji odbył się panel dyskusyjny pt. „Trzecia misja uczelni – współpraca środowiska naukowego z biznesem”, w którym udział wzięli: prof. dr hab. Ryszard Dębicki – Prorektor UMCS ds. Badań Naukowych i Współpracy Międzynarodowej, prof. dr hab. Grażyna Ginalska – Uniwersytet Medyczny w Lublinie

oraz Prezes Zarządu Medical In-venti – spin out/off, Maciej Maniecki – Prezes Rady Przedsiębiorczości Lubelszczyzny, Krzysztof Pietraszkiewicz – Prezes Związku Banków Polskich, dr Mariusz Sagan – Dyrektor Wydziału Strategii i Obsługi Inwestorów Miasta Lublin. Prowadzącym panel był dr Michał Zieliński, publicysta ekonomiczny.

Uczestnicy konferencji przedstawili kluczowe problemy, na jakie napotykają uczelnie i przedsiębiorcy chcący podjąć współpracę. Dyskutowali także na temat dostosowania programów kształcenia studentów do potrzeb rynku pracy. Wskazano również na rolę samorządów i instytucji otoczenia biznesu w nawiązywaniu i realizowaniu współpracy pomiędzy podmiotami naukowymi a biznesem. Poruszone zagadnienia wywołały ożywioną dyskusję, w której udział wzięli zaproszeni goście z instytucji finansowych działających w Lublinie oraz przedsiębiorcy współpracujący z Wydziałem Ekonomicznym UMCS w ramach Rady Przedsiębiorców.

Anna Korzeniowska

QUIZ WIEDZY O MARII CURIE-SKŁODOWSKIEJ W CJKP

26 kwietnia 2012 r. w Centrum Języka i Kultury Polskiej dla Polonii i Cudzoziemców UMCS odbył się quiz poświęcony życiu i karierze naukowej Marii Curie-Skłodowskiej, przygotowany przez słuchaczy kursu „zerowego” z IV grupy ekonomicznej¹. Pomysł zorganizowania tej imprezy wysunęła lektorka Barbara Guziuk-Świca. Przekonała nas, że jest to dobra okazja, żeby nie tylko uczcić Patronkę Uniwersytetu, ale także podsumować nasz roczny pobyt na nim. Po zdaniu egzaminów końcowych w czerwcu większość z nas wyjedzie z Lublina i rozpocznie studia w różnych miastach Polski. Uznaliśmy więc, że warto jeszcze raz spotkać się ze wszystkimi w auli naszego Centrum. Postanowiliśmy także, że organizując imprezę, spróbujemy połączyć pożyteczne z przyjemnym, czyli zmagania konkursowe z dobrą zabawą.

Kiedy zaczęliśmy przygotowania, nasze zaangażowanie rosło, a pomysły sypały się jeden za drugim. Dwie koleżanki (Waleria Pyrska i Beata Raczkiew) zaproponowały, że napiszą piosenkę o Marii Curie-Skłodowskiej, inni przygotowali pokaz zdjęć i oprawę muzyczną. Najwięcej kreatywności przejawiliśmy przy inscenizacji do piosenki „Okularnicy”, którą rozpoczęliśmy program. Po niej nastąpiła prezentacja życia i dorobku naukowego Marii Curie-Skłodowskiej, ubarwiona pokazem zdjęć z jej życia i pięknym podkładem muzycznym. Wprowadziliśmy nawet na scenę postać uczoney, która czytała fragmenty listów i pamiętnika (w tę rolę wcieliła się jedna z naszych koleżanek – Weronika Zajko).

Na podstawie prezentacji zostały przygotowane pytania konkursowe. Ich rozwiązywaniem zajęło się sześć trzyosobowych drużyn z poszczególnych grup. Czas konkursu i obrad jury, powołanego spośród nauczycieli Centrum, wypełniliśmy koncertem piosenek o wiosnie. Zaprezentowały się w nim największe talenty muzyczne Centrum, a także zespół stworzony specjalnie na tę okazję przez słuchaczy studiów podyplomowych. Udało nam się wciągnąć salę do zabawy, szczególnie przy piosence Skaldów „Wiosna”.

Wesoły nastrój trwał także podczas ogłaszania wyników quizu.

Drużyny startujące w konkursie

Fot. Włocławek Kontko

Przewodnicząca jury, wicedyrektor Centrum dr Anna Dunin-Dudkowska podkreśliła, że wszyscy uczestnicy wykazali się wysokim poziomem wiedzy o Marii Curie-Skłodowskiej, a o zwycięstwie drużyny ze studiów podyplomowych zadecydowało zaledwie 0,5 punktu. Potem nastąpiły fanfary, gratulacje i wręczenie nagród (były także nagrody pocieszenia dla pozostałych uczestników quizu).

Opiekunka naszej grupy dr Agnieszka Przechodzka i mgr Barbara Guziuk-Świca zaskoczyły nas specjalnymi podziękowaniami skierowanymi do nas – organizatorów i wykonawców tego programu. Byliśmy naprawdę dumni, ale przede wszystkim szczęśliwi, że wszystko się udało i że się podobało.

Ostatnie takie spotkanie zakończyliśmy piosenką Marka Grechuty „Dni, których nie znamy”, zaśpiewaną z całą salą. Korzystając z okazji, chcielibyśmy podziękować słuchaczom studiów podyplomowych – Tatianie Pasko, Oldze Malinowskiej, Julii Zagurowskiej, Larysie Kasradze, Oldze Iolt, Marinie Szukaszewi, Natalii Czumaczenko, Andrzejowi Kucharowi i Jewgenijowi Muszie – za wspaniały koncert, Romanowi Korbutowi z grupy II – za wspólne śpiewanie, Natalii Bucherze (również z grupy II) – za akompaniament gitarowy i śpiew oraz Stanisławowi Grodelowi z grupy I – za pomoc i sprawne obsługiwanie sprzętu.

Aleksandra Wisłaus

1. W programie wystąpili: Aleksandra Wisłaus, Artur Bołtrukiewicz, Aleksander Aleszczyk, Irena Arcukiewicz, Katarzyna Busztakowa, Julia Dmuchowska, Olga Kuchalska, Emilia Lungu, Julia Lungu, Daria Marcul, Waleria Pyrska, Beata Raczkiew, Olga Sobol, Jana Sycko, Weronika Zajko. Program prowadzili: Aleksandra Wisłaus i Artur Bołtrukiewicz.

Fot. w tle: Burza mózgów – rozwiązanie zadań konkursowych

ŚWIAT BAŁKAN JEST WIELKI...

O DNIACH KULTURY BAŁKAŃSKIEJ

Otwarcie konferencji – Rektor UMCS Andrzej Dąbrowski

Grzegorzycyk, koordynatora projektu „UMCS dla rynku pracy i gospodarki opartej na wiedzy”, przywitał prof. dr hab. Petar Sotirov, kierownik merytoryczny specjalności bałkanistyka.

W pierwszej części wystąpił Męski Chór Kameralny im. Bogdana Onisimowicza z Białegostoku (pod kierownictwem dyrygenta Marcina Abijskiego), który uświetnił imprezę bizantyjskimi śpiewami polifonicznymi oraz pieśniami ludowymi z Serbii, Bułgarii i Grecji. Występom chóru towarzyszył cykl krótkich prezentacji „Barwy Bałkanów”. Pierwszą z nich przedstawił w języku serbskim prof. Vidan Nikolić z Uniwersytetu w Kragujevacu, filia Użyce pt. „Piękno Serbii i regionu Uzyce”. Drugą prezentację pt. „Nestinarstwo – bałkański taniec płomieni” przygotowały studentki specjalności bałkanistyka: Oksana Kozemko, Magdalena Pasternak i Daria Kuraszkiewicz, z kolei ostatnią – studentki Marija Zgurova i Stanka Mycevska pod kierunkiem prof. Eleny Nikołowej z Płowdiwskiego Uniwersytetu Paisii Hilendarski, filia Smolyan (Bułgaria). Prezentacja w języku bułgarskim dotyczyła pasma górskiego Rodopy, które uważane jest za fenomen kulturowy z racji jego położenia na terenie trzech państw – Bułgarii, Grecji i Turcji.

Fot. Aneta Słowińska

W dniach 8–9 maja 2012 r. na UMCS odbyły się Dni Kultury Bałkańskiej. Przedsięwzięcie, zorganizowane pod honorowym patronatem JM Rektora UMCS, prof. dr hab. Andrzeja Dąbrowskiego w ramach projektu „UMCS dla rynku pracy i gospodarki opartej na wiedzy”, spotkało się z ogromnym zainteresowaniem nie tylko lubelskich studentów. Bogaty program imprezy oraz spotkania z zaproszonymi gośćmi z Serbii i Bułgarii miały na celu prezentację bogatej kultury i piękna Bałkanów oraz promocję nowo utworzonej na UMCS specjalności bałkanistyka.

Dni Kultury Bałkańskiej otworzyła prezentacja multimedialna poświęcona kulturze bułgarskiej, albańskiej, serbskiej, macedońskiej, chorwackiej, słoweńskiej, tureckiej, greckiej i rumuńskiej. Zaproszonych gości, m.in. JM Rektora UMCS prof. dr hab. Andrzeja Dąbrowskiego, Dziekana Wydziału Humanistycznego, prof. dr hab. Henryka Gmiterka, Dyrektora Instytutu Filologii Słowiańskiej, prof.

dr hab. Feliksa Czyżewskiego, Dyrektora Bułgarskiego Instytutu Kultury w Warszawie, Michaelę Todorową, prof. Vidana Nikolicia z Serbii, prof. Elenę Nikołową z Bułgarii, prof. dr hab. Stanisławę Niebrzegowską-Bartmińską (Zakładu Tekstologii i Gramatyki Współczesnego Języka Polskiego), prof. dr hab. Czesława Grzesiaka (Zakład Literatur Romańskich), prof. dr hab. Krzysztofa Leśniewskiego (Katedra Teologii Prawosławnej KUL), mgr Annę

Kolejnym punktem Dni Kultury Bałkańskiej było otwarcie przez Dyrektora Bułgarskiego Instytutu Kultury w Warszawie Michaelę Todorową wystawy plakatu pt. „Cyrilica – nowy alfabet Unii Europejskiej”. Z foyer Wydziału Humanistycznego uczestnicy imprezy przenieśli się przed pomnik Marii Curie-Skłodowskiej, gdzie odbyły się

pokazy sztuki kulinarnej i degustacja potraw bałkańskich przygotowanych przez firmę BUL ECO z Poznania, m.in. sałatki szopskiej, warzyw z grilla, banicy z serem sirene (białego słonego sera typu bałkańskiego) i grillowanego mięsa z sosami z ostrej papryki.

Następnie w Małej Auli Wydziału Humanistycznego odbyła się projekcja filmu pt. „Светът е голям и спасение дебне отвсякъде” („Świat jest wielki, a zbawienie czai się za rogiem”) w reżyserii Stefana Komandareva. Napisy do filmu przetłumaczyła studentka specjalności bałkanistyka, Magdalena Pasternak pod kierunkiem dr Agaty Mokrzyckiej. Film to bułgarsko-słoweńsko-niemiecko-węgierski dramat z 2008 r. oparty na motywach powieści autobiograficznej bułgarsko-niemieckiego pisarza Iliji Trojanova. Obraz prezentuje spotkanie Wschodu z Zachodem, rozwija motywy nostalgii i powrotu, typowych dla współczesnego kina bałkańskiego.

Kolejnym punktem imprezy były Warsztaty Folklorystyczne poprowadzone przez polsko-ukraińską grupę ČAČI VORBA, która zaprezentowała instrumenty bałkańskie i wykonała wiele przepięknych pieśni, m.in. „Pristana si Rada”, „Te astept neica deo luna”, „Pe ulita armenasca”. W praktycznej części warsztatów uczestnicy mieli możliwość nauczenia się oraz zaśpiewania razem z zespołem utworu „Македонско девојче” („Macedońska dziewczyna”). Ostatnim punktem pierwszego dnia był wieczór literacki z pisarzem serbskim prof. Vidanem Nikolicem. Sylwetkę pisarza i artysty rzeźbiarza Nikolicia po mistrzowsku przybliżył dr Kamen Rikev z Zakładu Językoznawstwa Słowiańskiego.

W drugim Dniu Kultury Bałkańskiej odbył się panel dyskusyjny „Czym są dzisiaj Bałkany” z udziałem zagranicznych gości: prof. Vidana Nikolicia (Serbia) oraz prof. Eleny Nikolovej (Bułgaria). Panel otworzyła prezentacja o Bałkanach przygotowana przez Ilonę Oleszkowicz i Szczepana Czarneckiego

Fot. Aneta Sliwińska

Występ Męskiego Chóru Kameralnego z Białegostoku

z Koła Naukowego Bułgarystów. Prof. dr hab. Petar Sotirov rozpoczął dyskusję zainicjowaną przez studentów Koła Naukowego „Czy można powiedzieć, że Bałkany są wspólnotą kulturową i czy istnieje tak naprawdę pojęcie «bałkanizmu»”. Każdy z zaproszonych gości zaprezentował swój pogląd na temat historii i kultury z perspektywy mieszkańca regionu bałkańskiego.

Ostatnim punktem dyskusji był przygotowany przez prof. Elenę Nikołową (Bułgaria) film o Smolyan i jego regionie, ukazujący piękno Rodopów. Profesor E. Nikołova opowiedziała studentom o historii i religii wyznawanej przez mieszkańców tej części Bułgarii. Po dyskusji kierownik merytoryczny specjalności bałkanistyka podziękował wszystkim za przybycie oraz za pomoc podczas imprezy: mgr Małgorzacie Marczał i dr. Kamenovi Rikevovi.

Dni Kultury Bałkańskiej spotkały się z dużym zainteresowaniem młodych ludzi, których coraz bardziej fascynuje region bałkański. Dały one również możliwość do spotkania się z rdzennymi mieszkańcami tego regionu, a także posłuchania ich ojczystej mowy, co myśle stanowiło wielkie wyzwanie dla studentów bałkanistyki, którzy od października 2011 r. uczą się języka bułgarskiego. Dzięki bogatemu programowi można było poczuć klimat bałkański i choć na chwilę przenieść się w te malownicze rejony.

Dziękujemy wszystkim, którzy pracowali przy organizacji Dni Kultury Bałkańskiej i przyczynili się do tego, że Bałkany stały się bliższe naszej społeczności akademickiej. Mamy nadzieję, że w przyszłym roku Dni Kultury Bałkańskiej odniosą równie wielki sukces!

Małgorzata Marczał

Fot. Aneta Sliwińska

Pokazy sztuki kulinarnej

MEDALE UMCS W AKADEMICKICH MISTRZOSTWACH POLSKI

Pomimo dużej konkurencji, Uniwersytetowi Marii Curie-Skłodowskiej udało się zdobyć wiele medali w ogólnopolskich finałach Akademickich Mistrzostw Polski. Historyczny sukces odnieśli lekkoatleci. Świetnie wypadli również reprezentanci naszego Uniwersytetu startujący w ergometrze wioślarskim, badmintonie, wspinaczce sportowej oraz koszykówce kobiet i mężczyzn.

Lekka atletyka

Ogromnym sukcesem zakończyły się Akademickie Mistrzostwa Polski w lekkiej atletyce rozgrywane w Bydgoszczy w dniach 18–19 maja 2012 r. Mężczyźni wśród rozgrywanych 14 konkurencji zdobyli 3. miejsce w klasyfikacji wszystkich typów uczelni, a znakomite 2. wśród uniwersytetów. Kobiety zajęły również wysokie 6. miejsce w klasyfikacji generalnej i 3. medalowe wśród uniwersytetów. Medale indywidualnie dla UMCS zdobywali: Mateusz Stefaniec (1500 m / 4 × 400 m), Dawid Wysocki (800 m / 4 × 400 m), Paweł Dzikowski (100 m / 4 × 100 m / 4 × 400 m), Andrzej Jaros (4 × 100 m / 4 × 400 m), Rafał Koszyk (4 × 100 m), Mateusz Biegajło (100 m / 4 × 100 m / 4 × 400 m), Michał Baczkowski (trójskok), Andrzej Marczyk (4 × 400 m), Małgorzata Kołdej (100 m / 200 m / sztafeta 4 × 100 m kobiet), Anna Czerka (4 × 100 m), Anna Brzezińska (4 × 100 m), Aleksandra Trykacz (4 × 100 m), Sabina Samul (dysk / kula) i Zofia Pietrzak (dysk). Trenerem koordynatorem sekcji AZS UMCS lekkoatletów jest dr Maciej Tarnowski.

Wspinaczka sportowa

Równie znakomicie wypadły studentki startujące we wspinaczce sportowej. W klasyfikacji drużynowej UMCS zajął wysokie 3. miejsce wśród wszystkich typów uczelni za UP Lublin i Akademią Górniczo-Hutniczą z Krakowa. Jeszcze lepiej wypadł na tle uniwersytetów, gdzie był zdecydowanie pierwszy. Indywidualnie w pierwszej dziesiątce w kategorii na czas uplasowały się: Agnieszka Miciuła, Sandra Bauer i Milena Marczak odpowiednio na 6., 7. i 10. miejscu. Natomiast w kategorii na trudność w pierwszej dziesiątce była Agnieszka Miciuła – miejsce 5.

Mężczyźni wypadli równie dobrze. W klasyfikacji uniwersytetów zajęli wysokie 2. miejsce, a wśród wszystkich typów uczelni zostali sklasyfikowani na 10. miejscu. Najlepsza okazała się Akademia Górniczo-Hutnicza z Krakowa, 2. miejsce zajęła Politechnika Wrocławska, a podium uzupełniło UP Lublin. Indywidualnie największymi osiągnięciami może się pochwalić Jakub Ginszt, który zdobył złoty medal w kategorii na czas, dokonując bardzo rzadkiego wyczynu – powtarzając osiągnięcie z poprzedniego roku.

Judo

Złoty medal indywidualnie w kategorii uniwersytetów dla UMCS zdobył Bartłomiej Wiecheć w judo w kategorii do 81 kg. Również studentki indywidualnie zdobywały medale dla UMCS. Na drugim miejscu podium stanęły Patrycja Łukasz w kategorii wagowej do 52 kg i Martyna Stanios do 70 kg.

Ergometr wioślarski

Znakomity występ zanotowali studentki i studenci UMCS podczas finałów AMP w ergometrze wioślarskim, które odbyły się w kwietniu w Warszawie.

Zarówno kobiety, jak i mężczyźni zajęli wysokie 5. miejsca w generalnej klasyfikacji drużynowej. Wśród uniwersytetów studentki UMCS zdobyły srebrne medale, natomiast studenci UMCS medale brązowe. Konkurencję zdominowały szkoły wyższe z Bydgoszczy: wśród kobiet wygrała Wyższa Szkoła Gospodarki, a wśród panów Uniwersytet Kazimierza Wielkiego. Najlepiej ze studentek pokazała się Zofia Pietrzak, zdobywając złoty medal indywidualnie w klasyfikacji uniwersytetów. Wśród mężczyzn najwyżej sklasyfikowani w kategorii uniwersytetów zostali Paweł Kasperowicz (4. miejsce) oraz Arkadiusz Grądkowski (6. miejsce).

Koszykówka

Bardzo dobrze w rozgrywkach AMP wypadli koszykarze i koszykarki naszego Uniwersytetu, awansując do turnieju finałowego. Należy dodać, iż koszykówka to jedna z najbardziej popularnych i najliczniej obsadzonych dyscyplin Mistrzostw. Kobiety zajęły w klasyfikacji generalnej wysokie 5. miejsce, zaś ich koledzy w Turnieju Finałowym w Warszawie – 9. miejsce.

LUBELSKIE DNI KULTURY STUDENCKIEJ 2012

Trójbój siłowy

W Poznaniu, tuż przed majowym weekendem, odbyły się Akademickie Mistrzostwa Polski w trójboju siłowym. Ta dyscyplina jest jedną z tych, które regularnie w ostatnich latach przynoszą medalową zdobycz dla naszej Uczelni. Złoty medal indywidualnie w klasyfikacji generalnej wywalczył Piotr Jakimiuk z UMCS w kategorii 74 kg. Piotr niemal znokautował rywali w przysiadzie – 207,5 kg, w pozostałych konkurencjach dźwignął 160 kg w wyciskaniu i 240 kg w martwym ciągu. Srebro w najcięższej kategorii +120 kg wywalczył Jakub Wojtowicz z UMCS, a medal w klasyfikacji uniwersytetów wywalczył również Karol Klauziński (kat. 74 kg). Ich dobre wyniki przyczyniły się do wywalczenia 3. miejsca drużynowo wśród uniwersytetów.

Badminton

Sukces drużynowy w Akademickich Mistrzostwach Polski odniosła również sekcja badmintona UMCS. Drużyna prowadzona przez mgr. Janusza Krawczyka zdobyła brązowy medal w klasyfikacji uniwersytetów. Zawody finałowe rozegrano w kwietniu w Krakowie. Ekipa UMCS wystąpiła w składzie: Tomasz Rosiński, Michał Tracz, Janusz Krawczyk (grający trener), Agnieszka Łapińska, Kamila Maruszczak, Dominika Tkacz, Katarzyna Oleksińska. Z finałowej fazy grupowej drużyna wyszła na 3. miejscu, trzeba jednak wspomnieć, że wśród rywali lublinian byli późniejsi srebrni medaliści klasyfikacji generalnej z WFSiZ Białostok. W fazie pucharowej akademikom udało się ogrzać Politechnikę Śląską Gliwice oraz Politechnikę Poznańską. Dzięki tym zwycięstwom UMCS uplasował się na 9. miejscu w klasyfikacji generalnej i 3. w klasyfikacji uniwersytetów.

Pływanie

Dobrze zaprezentowali się pływacy z naszej Uczelni. Medale wywalczyli: Łukasz Korgul na 50 m stylem dowolnym (złoty medal w klasyfikacji Uniwersytetów). Srebrny medal w klasyfikacji uniwersytetów zdobył także na 100 m grzbietem Dymitr Szymczyk z UMCS. Sztafeta męska 4 × 50 m stylem zmiennym w składzie: Dymitr Szymczyk, Andrzej Borzęcki, Łukasz Korgul, Marcin Andrzejewicz również zdobyła srebro.

Opracowali:

Dariusz Wierzbicki, Mateusz Malinowski,
Tomasz Bielecki

Tegoroczne Lubelskie Dni Kultury Studenckiej po raz pierwszy odbyły się na Błoniach pod Zamkiem. Zagościły u nas gwiazdy zagraniczne, których muzykę na co dzień możemy usłyszeć m.in. w rozgłośniach radiowych. Organizatorami LDKS 2012 był Zarząd Uczelniany Samorządu Studentów we współpracy z Samorządem Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, Wyższej Szkoły Ekonomii i Innowacji oraz z Urzędem Miasta Lublin.

Poza koncertami otwartymi nie mogło zabraknąć corocznych wydarzeń kulturalnych w ramach „Kozienaliów”. Na małej scenie można było obejrzeć między innymi Studencki Przegląd Kabaretów „SPoKo”, a w „Tekturze” posłuchać młodych, utalentowanych zespołów, które próbują swoich sił w ramach SPAMu czyli Studenckiego Przeglądu Alternatywnej Muzyki.

Koncerty otwarte, czyli Lubelskie Dni Kultury Studenckiej trwały 3 dni (18–20 maja). Ci, którzy postanowili wybrać się na Błonia, sami doskonale wiedzą, jak to wyglądało, jednak dla tych, którzy coś przeoczyli, postanowiliśmy zawrzeć tu małe przypomnienie. Pierwszego dnia mogliśmy posłuchać muzyki core, czyli ciężkiego grania. Tego dnia gościliśmy m.in. finalistów II edycji programu „Must be the music” – Eris is My Homegirl oraz niemiecki zespół Eskimo Callboy. Po całym mnóstwie energii, płynącym ze sceny podczas koncertu Eskimo Callboy, która rozruszała nawet najbardziej opornych, przyszedł czas na dawkę popu. Drugiego dnia sceną zawładną duński zespół Infernal oraz Eddy Wata – nigeryjski DJ. Temperatura pod sceną wrzała, a tłum bawiących się ludzi wyśpiewywał ochoczo teksty piosenek, które wszyscy z nas z pewnością niejednokrotnie słyszeli. Na zakończenie tegorocznych LDKS na scenę wkroczył polski wokalista – Glaca wraz z kapelą My Riot, którego znamy z wcześniejszych składów muzycznych, takich jak Sweet Noise czy Slums Attack. Glaca ochoczo wychodził do swoich fanów, bawiąc się razem z nimi w szalącym tłumie. Na sam koniec na scenie pojawił się duński zespół Carpark North, znany między innymi z takich przebojów jak „Shall We Be Grateful” czy „Just Human”, który kilkakrotnie bisował na scenie.

Wszystkim uczestnikom tegorocznych Lubelskich Dni Kultury Studenckiej bardzo dziękujemy. Do zobaczenia za rok!

Emilia Siuda

Fot. Marcin Szklarczyk

Uczestnicy konferencji

SEMINARIUM STUDENTÓW BIOTECHNOLOGII

W KAZIMIERZU DOLNYM „AN INTRODUCTION TO THE WORLD OF POLISH BIOTECHNOLOGY”

W dniach 18–20 maja 2012 r. w Kazimierzu Dolnym nad Wisłą odbyło się I Międzynarodowe Seminarium Studentów Biotechnologii połączone z VI Ogólnopolskim Seminarium Studentów Biotechnologii pt. „An introduction to the world of Polish Biotechnology”. Głównym organizatorem Konferencji było Studenckie Koło Naukowe Biotechnologów „Mikron” działające przy Zakładzie Biochemii Wydziału Biologii i Biotechnologii UMCS. Uczestników seminarium gościł Dom Pracy Twórczej Stowarzyszenia Dziennikarzy Polskich.

Uroczystego otwarcia seminarium w imieniu Władz Dziekańskich dokonała dr hab. Magdalena Staszczak, wicedyrektor Instytutu Biologii i Biochemii Wydziału Biologii i Biotechnologii UMCS. Gościem seminarium był prof. Robert Bolla z Uniwersytetu Bradley, który przyjechał ze Stanów Zjednoczonych, gdzie zajmuje się komercjalizacją wyników badań, również typu spin-off. Dodatkowo prof. Bolla jest właścicielem firmy Tin Duck Consulting. W swoim wykładzie poruszył zagadnienia związane z komercjalizacją badań naukowych, zachęcał studentów do działania, a także rozwiązał obawy związane z podjęciem ryzyka prowadzenia własnego biz-

nesu i pokazał prostą ścieżkę kariery, której od początku do końca musi towarzyszyć pasja. Co ważne, jako jeden z podstawowych warunków powodzenia wymienił uczciwość. Profesor zachęcił studentów do dyskusji, a także z dużym zainteresowaniem podszedł do prezentowanych przez studentów materiałów. Podczas sesji posterowej każdy zespół studencki poproszony został o przedstawienie swojego pomysłu i mógł poznać zdanie doświadczonego naukowca.

Oprócz wystąpienia prof. Bolla uczestnicy seminarium mogli także wysłuchać wykładu Jerzego Kosieradzkiego pracującego w American Soybean Association. W wykładzie poruszone zostały problemy zwią-

Fot. Marcin Szklarczyk

Prof. Robert Bolla

zane z wprowadzaniem roślin modyfikowanych genetycznie na rynki europejskie. Kolejny z zaproszonych gości, prof. Marcin Filipecki (SGGW), przedstawił wyniki swoich badań dotyczące zakażeń roślin obłąkami. Gościem honorowym seminarium był prof. Marek Tchórzewski (UMCS), który opo-

wiedział o drodze do wielkiego odkrycia, jakim jest wyizolowanie antygeny malarii oraz o podstawach merytorycznych odkrycia, którego jest współautorem. Za wymienione badania zespół naukowców z Zakładów Biologii Molekularnej oraz Wirusologii i Immunologii Wydziału Biologii i Biotechnologii UMCS został nominowany do wielu prestiżowych nagród. Badania te dają wielkie nadzieje na opracowanie skutecznej szczepionki przeciwko tej strasznej chorobie i podjęciu szeroko zakrojonych, skutecznych działań profilaktycznych. Ostatni wykład dotyczył świadomości i stanowiska Polaków wobec produktów GMO. Wygłosiła go mgr Aleksandra Małyska, a został on przygotowany wspólnie z prof. Tomaszem Twardowskim (PAN w Poznaniu), który nie mógł osobiście wziąć udziału w seminarium.

Oprócz wspaniałych i motywujących wykładów zaproszonych gości, uczestnicy mogli wysłuchać wielu prezentacji studenckich oraz wziąć udział w sesji posterowej. Abstrakty napisane przez gości honorowych, autorów prezentacji ustnych i posterów zostały wydane w książce abstraktów „An introduction to the world of Polish Biotechnology”. Dzięki temu wielu uczestników wydało swoje pierwsze w życiu publikacje oraz zdobyło pierwsze punkty przydatne do rekrutacji na studia wyższego stopnia, a także przy przyznawaniu stypendium rektorskich i ministerialnych. Gościliśmy studentów i doktorantów m.in. z Warszawy, Wrocławia, Poznania, Łodzi, Torunia i Szczecina oraz z zaprzyjaźnionych uczelni lubelskich – UM, UP i KUL. W sumie w seminarium wzięło udział 75 osób.

Oprócz naukowych punktów programu, organizatorzy przygotowali dla uczestników warsztaty integracyjne poprowadzone przez dr Małgorzatę Kuśpit z Zakładu Psychologii Ogólnej UMCS, spotkanie integracyjne, które odbyło się w ogro-

dzie przy Domu Dziennikarza, oraz atrakcje turystyczne.

Seminarium nie odbyłoby się na takim poziomie, gdyby nie olbrzymie wsparcie ze strony prof. Tomasza Twardowskiego, Ambasady Stanów Zjednoczonych w Warszawie, którą reprezentowali *attaché* Michael Henney oraz Jolanta Figurska, specjalista ds. marketingu, Akademickiego Stowarzyszenia Studentów Biotechnologii, Wydziału Biologii i Biotechnologii UMCS, Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego. Organizatorzy pozyskali również dotacje od sponsorów: firmy Sarstedt i MAXIMUS Polskie Agarozy oraz dofinansowania z Konkursu Grantowego 2012. Największy wkład w organizację wydarzenia mieli członkowie Studenckiego Koła Naukowego Biotechnologów „Mikron”. Na szczególne podziękowania zasłużyli: Magdalena Starosielec, Michał Chojnacki, Mateusz Pięt, Beata Kliszcz, Ewa Hordyjewska, Marcin Szklarczyk, Monika Orzełowska, Karolina Okła, Agata Nowak, Adrian Zajac, Sylwia Król, Maciej Frant oraz mgr Dawid Stefaniuk. Prace zespołu koordynowali autorzy prezentowanego artykułu.

Opinie, które do nas napływają, podziękowania i mnóstwo ciepłych słów świadczą o tym, że seminarium zakończyło się sukcesem. Bardzo ważny dla nas jako organizatorów jest również fakt możliwości zaprezentowania naszego Wydziału, badań prowadzonych przez naukowców oraz naszych wspaniałych studentów na arenie ogólnopolskiej i międzynarodowej. Uczestnicy wymieniali się swoją wiedzą, pasjami, a także pomysłami. Dzięki wspaniałej atmosferze udało się zintegrować uczestników konferencji i stworzyć możliwość wymiany doświadczeń i poglądów między studentami a środowiskiem naukowym.

Kamil Maciąg
Prezes SKN „Mikron”
Dr Magdalena Jaszek
Opiekun SKN „Mikron”

Makieta na pl. Marii Curie-Skłodowskiej

„MAJÓWKA PO NIEMIECKU”, CZYLI POZNAJ SWOJEGO SĄSIADA

12 maja 2012 r. odbyła się akcja „Majówka po niemiecku” zorganizowana przez członków Koła Naukowego Studentów Filologii Germańskiej UMCS. Przedsięwzięcie zrealizowane zostało przy współpracy z organizacją Polsko-Niemiecka Współpraca Młodzieży (Deutsch-Polnisches Jugendwerk).

Program „Majówki po niemiecku” skierowany był do wszystkich sympatyków języka niemieckiego. Projekt składał się z dwóch części. Pierwsza z nich miała miejsce na placu Marii Curie-Skłodowskiej 5, tuż pod pomnikiem Patronki UMCS. W programie przewidziano zabawy i prelekcje, mające na celu przybliżyć język niemiecki oraz kulturę zachodniego sąsiada. Na uczestników czekały atrakcyjne nagrody. Dodatkowo studenci Koła Naukowego Filologii Germańskiej UMCS przygotowali makieta – mapę Niemiec z najważniejszymi zabytkami poszczególnych landów.

Część druga przedsięwzięcia poświęcona została na karaoke polsko-niemieckie. Impreza odbyła się tego samego dnia wieczorem w Fantasy Park w Lublinie. Przybyło wielu nastawionych na dobrą zabawę studentów i wykładowców. Uczestnicy mogli sprawdzić się w rodzimych, jak i zagranicznych szlagierach. „Myślę, że to świetna zabawa. «Majówka po niemiecku» łączy naukę z rozrywką. Dla wielu studentów jest to forma powtórki przed egzaminami. Mamy nadzieję, że projekt będzie już tradycją w naszym Instytucie” – opowiada Mariola Sposób, prezes Koła Studentów Filologii Germańskiej UMCS.

Oprócz Polsko-Niemieckiej Współpracy młodzieży głównym patronem był Instytut Germanistyki i Lingwistyki Stosowanej UMCS. Akcję wspomagali Fantasy Park Lublin, Deutsch-Wagen-Tour oraz organizacja DAAD.

Milena Bondarczuk

BADANIA PROF. DR. HAB. EDWARDA OLSZEWSKIEGO NAD EMIGRACJĄ POLSKĄ DO SKANDYNAWII – POLACY W NORWEGII 1940–2010

Publikacje prof. dr. hab. Edwarda Olszewskiego dotyczące problematyki polskiej emigracji do Skandynawii od wielu lat cieszą się uznaniem wśród naukowców i zainteresowaniem polskich imigrantów w Danii, Norwegii i Szwecji. Bezpośrednio po ukazaniu się monograficznego opracowania w 100-lecie Polonii duńskiej *Emigracja polska w Danii 1893–1993* (Warszawa – Lublin 1993), Autor m.in. odbył kilkanaście owocnych spotkań autorskich w „skupiskach” polskich imigrantów na Zelandii, Lolland-Falster i Jutlandii. O wartości niniejszej publikacji świadczy nie tylko liczba jej cytowań, ale także liczne sugestie kontynuowania badań nad dziejami Polonii w Danii po 1993 r., które napływają do Profesora od przedstawicieli wyżej wymienionych środowisk.

 Należy podkreślić, że bardzo dobrze została przyjęta, przez krytykę naukową i działaczy polonijnych, praca zbiorowa pod redakcją Profesora i z jego istotnym udziałem autorskim pt. *Polacy w Skandynawii* (Lublin 1997), którą wydano także w języku angielskim (*Poles in Scandinavia*, Lublin 1997).

Z dużym zainteresowaniem oraz uznaniem profesjonalistów i Polonii spotyka się najnowsze, obszerne i bogato ilustrowane opracowanie monograficzne *Polacy w Norwegii 1940–2010* (Wyd. A. Marszałek, Toruń 2011), obejmujące 70 lat dziejów polskich uchodźców wojennych i imigrantów w Królestwie Norwegii.

W XIX w. dotarło do Norwegii zaledwie kilku uchodźców po powstaniu listopadowym i styczniowym, którzy dobrze zapisałi się w dziejach kultury i nauki tego kraju, ale dopiero bitwa pod Narvikiem Samodzielnej Brygady Strzelców Podhalańskich w 1940 r., pobyt w Norwegii polskich jeńców z kampanii 1939 r., uchodźców wojennych, robotników Todta, Polaków w Wehrmachcie (łącznie pod koniec II wojny światowej ok. 20 tys. osób), zapoczątkowały dzieje Polonii norweskiej. W następnych dziesięcioleciach osiedliło się w tym przyjaznym dla Polaków państwie ok. 4,5–5 tys.

polskich imigrantów. Obecnie ich liczbę wraz z emigracją zarobkową szacuje się na 100–120 tysięcy osób (głównie mężczyźni pracujących w sektorze budownictwa).

W dniu 14 marca 2012 r. w Wydawnictwie Adam Marszałek w Toruniu miało miejsce spotkanie autorskie Profesora połączone z promocją Jego najnowszej książki. Publikację *Polacy w Norwegii 1940–2010 ks.* prof. dr hab. Edward Walewander w recenzji określił mianem *opus vitae*.

Spotkanie, na które przybyli naukowcy z uniwersytetów w Toruniu, Bydgoszczy, Lublinie, Gdańsku oraz liczne grono osób zainteresowanych powyższą problematyką,

poprowadził prezes Wydawnictwa dr Adam Marszałek. Na podkreślenie zasługuje fakt, że w promocji uczestniczył prezes Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Nauk Politycznych prof. dr hab. Roman Bäcker. Gościem szczególnym uroczystości była Krystyna Sobierajska z Bergen (obecnie zamieszkała w Polsce). Ta niezwykle aktywna działaczka oświatowa, polonijna i Solidaritet Norge-Polen, zarazem jedna z „bohatek” opracowania w swoich wypowiedziach wielokrotnie wskazywała na niezwykłą rzetelność faktograficzną publikacji.

Natomiast w maju 2012 r. z inicjatywy polskich imigrantów w Oslo

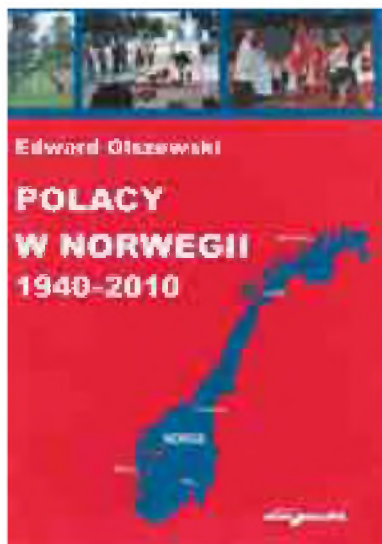

W trakcie promocji w Polskiej Szkole Sobotniej im. Błogosławionego Jana Pawła II w Oslo. Od lewej: prof. Edward Olszewski, mgr Maria Nikolaisen, mgr Romuald Iwanow

Fot. Zbiory własne prof. Edwarda Olszewskiego

odbyły się dwa spotkania i dwie promocje z udziałem „polskiej delegacji” w osobach: Autora książki – prof. E. Olszewskiego, prezesa Wydawnictwa dr. A. Marszałka i dr Joanny Marszałek-Kawy z Uniwersytetu Mikołaja Kopernika. Pierwsze,

które zorganizowano 4 maja w Domu Polskim, poprowadził aktywny organizator życia polonijnego w Norwegii – Bogdan Kulas. Wzięli w nim udział głównie przedstawiciele świata naukowego, artystycznego, animatorzy kultury polonijnej, organizatorzy oraz „weterani” działalności polonijnej. W spotkaniu uczestniczyli m.in. prof. Ole Michael Selberg – były dyrektor Instytutu Sławistyki Uniwersytetu w Oslo, Zbigniew Tyszko – współorganizator i redaktor pisma „Kronika. Polskie czasopismo w Norwegii” (ukazywało się prawie 17 lat), Edyta (Edith) Stylo – animatorka życia kulturalnego i właścicielka galerii Stylo Design w Oslo, Jerzy Janowski – prezes Związku Polaków w Norwegii. Wyjątkowym uczestnikiem był Mieczysław Krakowski (ur. 1922 r.), wywieziony do Norwegii w 1943 r. przez Niemców, obecnie zamieszkały w Stavanger. Jego niezwykle bogaty życiorys został przedstawiony w książce, a udział w promocji przyjęty z dużym zadowoleniem i zainteresowaniem Autora oraz zgromadzonej w Domu Polskim publiczności.

Następnego dnia spotkanie i promocja miały miejsce w Polskiej Szkole Sobotniej im. błogosławnego Jana Pawła II w Oslo. Autor, który był honorowym gościem uroczystości, został entuzjastycznie przyjęty przez grono nauczycielskie, dyrektor Szkoły Hannę Sand i jej byłego wieloletniego dyrektora Romualda Iwanowa. Z racji tego,

że z okazji 20-lecia szkoły Profesor napisał, a Wydawnictwo Adam Marszałek opublikowało, okolicznościową książkę *Polska Szkoła Sobotnia im. Jana Pawła II w Oslo. 20 lat w służbie Polonii i Polski*, Autora określono mianem „swojego” człowieka. Oprócz

władz placówki, młodzieży starszych klas i jej rodziców w spotkaniu (ponad 140 osób) uczestniczyło liczne grono działaczy polonijnych m.in.: Jacek Juniszewski – założyciel i wieloletni przewodniczący Polsko-Norweskiego Towarzystwa Kulturalnego „Kultura” oraz redaktor pism „Wici” i „Polsk Kultur. Tidskrift for Polsk-Norsk Kulturforening «Kultura»”; Bogdan Strażyński – współredaktor „Kroniki”; Anna Róża Gurowska – artystka i właścicielka galerii Anna Roza Art; zasłużona działaczka i animatorka kultury Barbara Katarzyna Tubylewicz-Olsnes oraz Gabriela (Gabi) Bogusławska – pełna energii i ini-

cyjatywy działaczka polonijna w Oslo. W trakcie spotkania Wydawcy zabrakło książek, które rozeszły się jak przysłowiowe ciepłe bułeczki. Natomiast Autorowi, niezwykle docenionemu, sprawnie pracowała ręka przy wpisywaniu dedykacji.

Należy podkreślić, że w dniu 15 maja na gruncie lubelskim efektowną promocję książki Profesora zorganizowała Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie wraz ze Stowarzyszeniem „Lubelszczyzna w Europie”. Poprowadzili ją mgr Ewa Hadrian i dr Jerzy Gryz. Promocja miała akcent norweski, gdyż wpisano ją w cykl obchodów Święta Narodowego Norwegii przypadającego na dzień 17 maja. Były flagi polska i norweska. W spotkaniu uczestniczyli m.in. mgr Zofia Ciurus – Dyrektor Biblioteki wraz z pracownikami, naukowcy historycy, grono przyjaciół Profesora, studenci politologii oraz dr Waldemar Niemołko z Cremorne w Australii.

Wydział Politologii złożył wniosek, a Senat UMCS zaakceptował, wytypowanie książki Profesora do Nagrody Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego za rok 2011. Życzymy powodzenia i dalszych osiągnięć naukowych.

Dr Krystyna Leszczyńska

Fot. Zbiory własne prof. Edwarda Olszewskiego

Podczas dyskusji o książce w Domu Polskim w Oslo. Od lewej: dr Andrzej Tomaszewicz, prof. E. Olszewski, prof. Ole Michael Selberg

MISTRZ ALBERT I DWUNASTE SKRZYPCE

75. rocznicę urodzin prof. dr hab. Stanisław Leon Poppek, laureat 6 nagród artystycznych (literatura, plastyka) i 7 naukowych, w tym Nobla Lubelszczyzny (2010) za monumentalną monografię „Psychologia twórczości plastycznej”, promotor 26 doktorów i ponad 700 magistrów, redaktor naukowy 26 książek oraz 280 rozpraw i artykułów, autor 10 tomów poezji, tomu opowiadań, 45 wystaw plastycznych indywidualnych w Polsce i za granicą zamyka niezwykłą książką literacką, jedną z najważniejszych, jakie ukazały się w ostatnich latach w polskiej literaturze. „Dwunaste skrzypce” to powieść, która mocnymi akcentami artystycznymi i ideowymi wpisuje się w historię literatury polskiej. Stanowi kontynuację i rozwinięcie, a jednocześnie zwieńczenie dotychczasowych osiągnięć twórczych Stanisława Leona Popka zarówno w wymiarze literackim, plastycznym, jak i naukowym.

Mówiąc inaczej: Stanisław Leon Poppek – profesor zwyczajny, zajmujący się psychologią różnic indywidualnych, psychologią zdolności, twórczości i sztuki, Stanisław Leon Poppek – artysta plastyk oraz Stanisław Leon Poppek – prozaik i poeta w „Dwunastu skrzypcach” wykorzystuje i łączy w jedną całość wiedzę psychologa, mistrzostwo artystyczne pisarza i artysty malarza, tworząc dzieło literackie wybitne, odnoszące się do najbardziej żywotnych spraw i problemów współczesnej Polski. I takim dziełem literackim w znaczeniu nie tylko formalnym, artystycznym, ale i potocznym, podręcznikowym są „Dwunaste skrzypce”. Jest to także, trudno mi oprzeć się temu stwierdzeniu, zbeletryzowana, uartystyczniona rozprawa naukowa z psychologii człowieka, doskonałe studium psychologiczne wszystkich, nawet epizodycznych postaci występujących w tej książce. Dodajmy, jest to powieść autobiograficzna o kresowych dziejach Rzeczypospolitej i jednocześnie dzieło historiozoficzne ze źródłowymi, IPN-owskimi dokumentami dotyczącymi konkretnych miejsc, zdarzeń i ludzi – bohaterów powieści. Jest to dokument czasu, który tworzyli ludzie, autentyczni mieszkańcy międzywojennej i wojennej Rzeczypospolitej i powojennej Polski Ludowej, których nazwisk nie odnajdziemy w podręcznikach historii, ale niektórych (przede wszystkim Mistrza Alberta – skrzypka i lutnika Alberta Mejera) po ukazaniu

się powieści Stanisława Leona Popka powinniśmy spotkać na kartach historii literatury polskiej. I wreszcie, „Dwunaste skrzypce” są jak namalowany przez artystę malarza naturalistyczny obraz XX-wiecznej Polski i jej kresowych mieszkańców z terenu zachodniego Wołynia i południowo-wschodniej Lubelszczyzny. To artystycznie bezbłędne połączenie trzech dzieł: literackiego (z elementami historycznego dokumentu), naukowego i malarsko-architektonicznego nadaje m.in. „Dwunastu skrzypcom” walory powieści wybitnej.

Recenzując „Nadwrażliwe ogrody” – ostatni tom poezji Stanisława Leona Popka oraz jego ostatnio wydaną pracę naukową (2010) „Psychologia twórczości plastycznej”, napisałem:

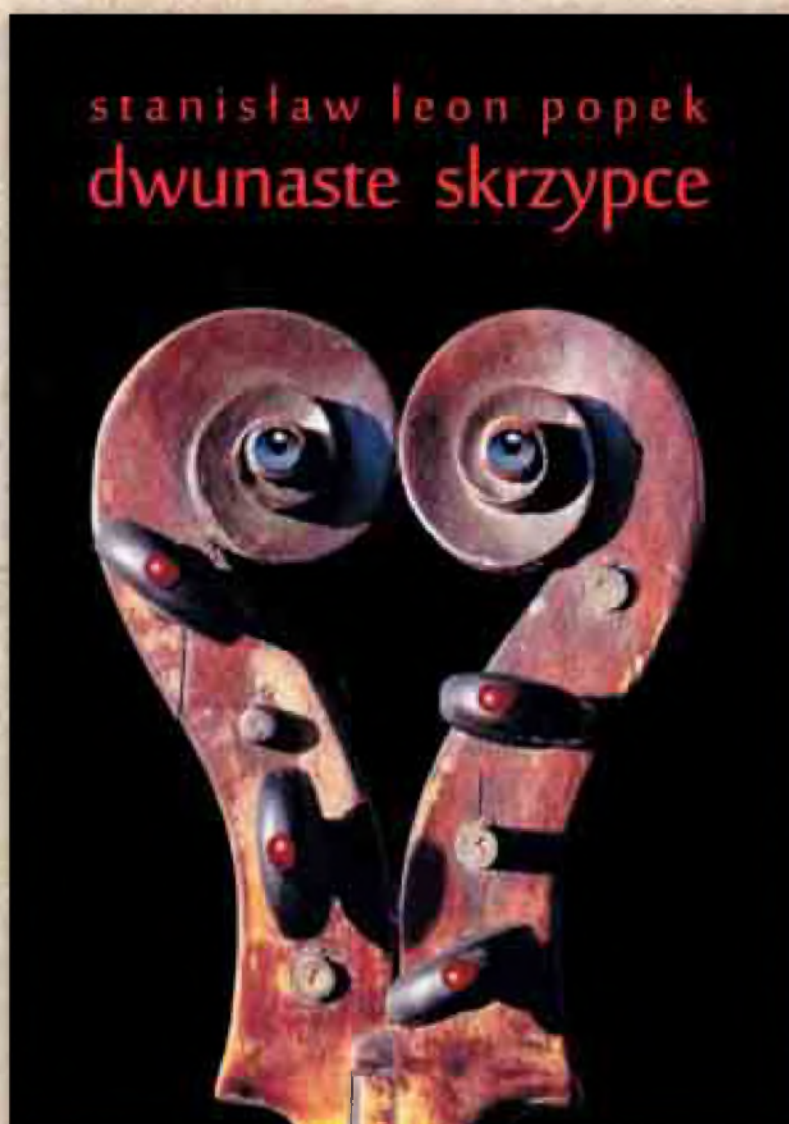
„Twórczość naukowa i artystyczna Stanisława Leona Popka jest wyjątkowym, niepowtarzalnym zjawiskiem we współczesnej nauce i kulturze polskiej [...].

Zawsze fascynowała mnie strona psychologiczna poezji i prozy Stanisława Popka.

Psychologizacja literatury pięknej jest zjawiskiem w niej obecnym od dawna. Psychologizm w literaturze dwudziestego wieku doczekał się wielu teorii i opracowań, był ważnym nurtem w literaturze europejskiej (rozwijającym się m.in. pod wpływem psychoanalizy Freuda) i polskiej, szczególnie w okresie międzywojennym (np. niektóre utwory Z. Nałkowskiej, H. Boguszewskiej, M. Kuncewiczowej,

STANISŁAWA LEONA POPEKA

STANISŁAW LEON POPEK – psycholog zdolności, twórczości i sztuki oraz różnic indywidualnych. Od ponad 30 lat pracownik Instytutu Psychologii UMCS. Autor wielu monografii, kilkuset rozpraw i artykułów naukowych, redaktor naukowy kilkudziesięciu książek, a także redaktor „Annales”, twórca Kwestionariusza Twórczego Zachowania KANH oraz laureat Lubelskiej Nagrody Naukowej im. Prof. Edmunda Prosta za 2010 r. za książkę „Psychologia twórczości plastycznej”. Od 50 lat uprawia twórczość plastyczną. Pisarz i poeta, członek Związku Literatów Polskich. Opublikował 9 zbiorów poezji, tom opowiadań „Sny z wieży milczenia” oraz powieść „Dwunaste skrzypce”.

J. Iwaszkiewicza, A. Rudnickiego, T. Brezy), przyczynił się do rozwoju metodologii badań literackich XIX i XX wieku, inspirował badania naukowe, sprzeciwiał się dyrektywom literackim np. naturalizmu czy estetyce pozytywizmu. Pomijając dotychczasowe teorie i opracowania dotyczące psychologizmu w literaturze, ich naukowe i krytyczno-literackie odniesienia do poezji, prozy i dramatu, do twórczości w ogóle [...], nieodparcie nasuwa mi się myśl, że «Psychologia twórczości plastycznej» ma swoje odniesienia także do innych dziedzin twórczości artystycznej człowieka, w tym do twórczości literackiej, którą przecież z takim powodzeniem i na najwyższym poziomie literackiego kunsztu uprawia Stanisław Popek. Urzeczywistniając swoje obserwacje i naukowe konkluzje w poezji, Stanisław Popek – poeta podporządkowuje swoją ogromną wiedzę psychologiczną o człowieku jako twórcy i odbiorcy kultury podstawowemu celowi i zadaniu artysty, którym jest ukazywanie i wyrażanie ludzkiej osobowości w wymiarze humanistycznym w zewnętrznym i wewnętrznym świecie człowieka. Metafory i metaforyka jego wierszy wpisuje się w sytuacje i zdarzenia liryczne brzmieniem i obrazem mocnym i silnym artystycznie, intuicyjnie kieruje się ku stanom duszy (psychice) podmiotu lirycznego i odbiorcy, jest urzeczywistniona w realiach czasu i miejsc występujących w utworach poety. ▶

Wyrażanie osobowości człowieka staje się dla Stanisława Popka nadzrzednym nakazem artystycznym jego poezji. Autor świadomie nie czyni z niego własnego programu artystycznego, nie deklaruje tak obranej drogi twórczej jako literackiego manifestu, nie odwołuje się do poetyki czy teorii psychologicznych. Poezja jego jest poezją prostych słów, codziennych zdarzeń, indywidualnych stanów ducha, refleksji nad osobowością człowieka. Poetyka jego utworów opiera się na ewokowaniu nastroju, kojarzeniu stanu osobowego ludzi z przyrodą, dynamiczności i intensywności znaczeń. Poeta do podstawowych, semantycznych znaczeń wyrazów wprowadza swoistą psychologię słowa i dźwięku, barwy i koloru, za pomocą których wyraża osobowość podmiotu lirycznego.

Nie wiedziałem wówczas, że niespełna parę miesięcy później otrzymam od autora „Nadwrażliwych ogrodów” nową książkę, powieść „Dwunaste skrzypce”, która, co podkreśliłem powyżej, nie tylko wieńczy jego dotychczasowy dorobek twórczy, ale wydzwiga go na jeszcze wyższe szczyty artyzmu, literackiego piękna i historycznej prawdy. Dlatego z ogromną satysfakcją powtarzam dzisiaj powyższe stwierdzenia, odnosząc to wszystko, co w przytoczonej recenzji napisałem, również do prozy Stanisława Leona Popka.

W liście skierowanym do autora „Dwunastu skrzypiec” prof. dr hab. Kazimierz Pospiszyl (Uniwersytet Zielonogórski oraz Wszechnica Świętokrzyska w Kielcach) stwierdził: „Jako wybitny uczony, znawca mechanizmów ludzkiej twórczości, jak nikt do tego czasu kreślił psychologiczny i społeczny obraz kształtowania się sylwetki twórczej Alberta – skrzypka, a następnie lutnika, od zaczątków jego osobowości, aż po rozpad spowodowany nie tylko sytuacjami dziejowymi, ale także «miękkością i nadwrażliwością jego psychiki»”.

Albert Mejer – skrzypek, lutnik, w powieści nazywany Mistrzem Albertem, jest jednym z głównych bohaterów „Dwunastu skrzypiec”. Jest jedną z najtragiczniejszych postaci w tym utworze. Jego świat, świat trzech miłości: miłości do skrzypiec, miłości do Lwowa i miłości do Kamili, niewykraczający z reguły poza jego doświadczenia i przeżycia egzystencjalne i społeczne, burzy wojna, zbrodniczy terror niemieckich i radzieckich okupantów, wysiedlenie ze Lwowa oraz bestialskie prześladowania polskich patriotów przez NKWD, milicję i UB w Polsce Ludowej. W życiu Alberta Mejera odnajdziemy największą koncentrację tragizmu lat wojny i okupacji, rozpaczy, rozczarowania i wyobcowania ludzi, jak on, wypędzonych ze Lwowa, z Kresów Wschodnich.

„Urodziłem się we Lwowie [...] i dlatego moją ojczyzną jest Lwów. Tutaj [w Zamościu – przyp. Z. Okoń] żyję w ojczyźnie zastępczej, jako ktoś wypędzony i dla tego miejsca jestem w jakimś stopniu obcy. [...] Stopniowo traciłem wszystko: najpierw babcię, później mamę, ojca, mój Lwów, a zatem moją ojczyznę i wolność, możliwość dalszej gry na skrzypcach. Straciłem nasze gniazdo rodzinne – dom, obrazy, portrety przodków, a nawet możliwość spacerów po ulicach Lwowa, odwiedzania starego Cmentarza Łyczakowskiego...”

Straciłem także coś, co jest chyba najważniejsze: wiarę w człowieka, w jego szlachetność i geniusz, straciłem przyjaciół, spokojność przechodniów.

Zyskałem w to miejsce możliwość życia z dnia na dzień, w lęku, bez dalszego celu. Musiałem nauczyć się z miłości do skrzypiec wykonywania takich instrumentów, a także leczenia skrzypiec chorych, tylko dlatego, abym mógł żyć w klimacie tego cudownego, mimo prostoty, przedmiotu. Mój Mistrz powtarzał: «pamiętaj, że tylko skrzypce mają duszę, inne instrumenty nie...».

Teraz wiem, że odchodzę do in-

nego świata, być może lepszego, zmęczony życiem, rozczarowany głównie sobą.

I to wszystko przez wojnę, którą prowadzą ludzie. Przez wojnę straciłem Kamilę. Być może, że Kamila to był mój mit, mój sen [...]. Los chciał podarować mi Joannę, matkę mojego dziecka. Joanną wzgardziłem, oszołomiony mityczną miłością, która okazała się jeszcze jednym kłamstwem...”

Rzeczywistość, w której przyszło żyć bohaterom powieści, okazała się bardziej tragiczna, niż wynika to z pożegnalnego wyznania, które Mistrz Albert na dwóch pożółkłych kartkach papieru pozostawił Panu Franciszkowi. Prawda o losie generacji bohaterów powieści Stanisława Leona Popka poraża okrucieństwem i powszechnością zbrodni ludobójstwa na narodzie polskim; udokumentowana historycznie i zgłębniona psychologicznie – przeraża ogromem cierpienia, tortur i męczarni fizycznych i duchowych zgotowanych Polakom w czasie II wojny światowej i po jej zakończeniu.

Prawda ta odnosi się do czasów i ludzi, których pamięta żyjące jeszcze pokolenie autora i bohaterów powieści. Jest prawdą ukazaną w szerokim kontekście kulturowym, antropologicznym, politycznym, religijnym, filozoficznym, wielonarodowościowym. Żadna z postaci występujących w powieści nie jest postacią literacką (fikcyjną) – wszystkie są postaciami rzeczywistymi.

Prof. dr hab. Kazimierz M. Czarnecki z Katowic napisał: „Uprzejmie dziękuję za wspaniałą pracę – «Dwunaste skrzypce» [...]. Przeczytałem ją jednym tchem, w dniu otrzymania, tj. 24.08.2011 r. Wiele zawartych w nich treści jest bardzo bliskich, niemal identycznych z moimi przeżyciami, w czasie pobytu w Liceum Pedagogicznym, np. takich jak żywienie się, ubieranie, nauka [...]. Dziękuję Ci za

wzmiankę o moim istnieniu w Liceum Pedagogicznym [...]. Myślę, że określenie, którego użyłeś na s. 27 – «muzykantem» – jest trafne, bo przecież nie chodziłem do żadnej szkoły muzycznej, choć nuty znałem dość dobrze”.

W „Dwunastu skrzypcach” Stanisław Leon Popek ukazuje, nie licząc reminiscencji sięgających w przeszłość, cztery pokolenia Polaków żyjących na Kresach Wschodnich Rzeczypospolitej i w Polsce Ludowej. Są to: Stanisław (uczeń zamojskiego liceum pedagogicznego w latach 1950–1954, następnie student w Katowicach – 1956 r., nauczyciel w szkołach w Leśnej Podlaskiej i Zamościu, autor powieści); Pan Franciszek (muzyk, szef zatrudnienia zamojskiej kolei), Mistrz Albert (ur. w 1918 r.), Wujek Stach Jędruszczyk (rodzony brat matki, ojciec chrzestny Stanisława, żołnierz AK aresztowany przez Urząd Bezpieczeństwa 16 grudnia 1951 r., torturowany, skazany 15 marca 1952 r. przez Wojskowy Sąd Rejonowy w Lublinie na 15 lat więzienia). Są oni głównymi bohaterami utworu – filarami konstrukcyjnymi świata rzeczywistego przedstawionego w powieści, wiążą w epicką całość poszczególne wątki, stają się wzorami do naśladowania, wywołują u czytelnika określone reakcje, refleksje i kontrowersje, związane z akcją, ideą i przesłaniem utworu. Autor w stosunku do nich, podobnie jak do każdej innej postaci, stosuje motywację realistyczną, perfekcyjnie psychologiczną, biologiczną, społeczno-polityczną. Obiektywną, bez odautorskich komentarzy, sugestii, ocen i opinii. Uniwersalną i ponadczasową.

Alicja Presner, poetka, muzyk pedagog, muzykoterapeuta, w liście do Stanisława Leona Popka z 7 września 2011 r. tak komplementowała jego powieść: „Powieść czytałam z ogromnym zainteresowaniem i «jednym tchem» [...]. Wiedzę, którą przekazałeś, odebrałam również jako cenną osobi-

stą lekcję historii dziejów, ale też jako skarbnicę wiedzy o architekturze, muzyce, a nawet zupełnie mi nieznaną wiedzę lutniczej. Znałam budowę skrzypiec, wiedziałam, że mają duszę, ale teraz wiem – dlaczego. W powieści pokazałeś też prążyć ludzkich reakcji i zachowań w sytuacjach tragicznych i beznadziejnych, które są niezmiennie bez względu na czas i przyczynę. Cenne jest to, że powieść zdziera maski kłamstwa i oddaje czytelnikowi prawdę owych czasów, bez jednostkowych tendencji ideologicznych, bez sądów i krytyki. Tragiczny obraz Polaków oraz ich «wędrówka w nieznaną» są przeciwwagą dla nieustającego oskarżenia Polaków na szalach egzystencjalizmu wielokulturowego. Nie ma tutaj podtekstów ani gloryfikacji dobra i zła. W powieści znajdują realne obrazy tragicznych czasów, osamotnionych bohaterów nękanym głodem, śmiercią i strachem. Znajduję ludzi spragnionych miłości, przytulania i akceptacji, a takie poniżanych zdziwaczami, ubeckimi metodami. Bezradnie współczuję im w cierpieniach. Bezcenne dla mnie są spostrzeżenia poparte psychoanalizą przyczyn i skutków oraz metod i efektów działań tłumów i jednostki. Dzięki Twojej powieści, zrozumiałam, że «chora jednostka» (ideolog) tworzy tłumy (jednostki o tej samej ideologii), a tłumy zawsze skazują oponentów na wygnanie. Jeśli nawet na chwilę dzieją się, to zawsze bywa ona tragiczna i daje cię następnym pokoleniom”.

Ludzie – to bardzo mocna strona powieści: szczególną postacią jest na pewno Albert Mejer, unikatowa postać w polskiej literaturze, z genialnie odtworzoną przez Stanisława Leona Popka charyzmą tego człowieka, z jego niepowtarzalnymi, indywidualnymi cechami charakteru, z poglądami na świat i ludzi.

Nie chciałbym, aby zaliczenie przeze mnie wymienionych wyżej osób do grona głównych bohaterów powieści, uznał czytelnik za

wyczerpującą hierarchizację postaci w niej występujących. Byłoby to znaczne spłytenie idei „Dwunastu skrzypiec”. Przesłanie tego utworu jednoznacznie związane jest ze światem w nim przedstawionym, tj. z ludźmi, z kresami przedwojennej Rzeczypospolitej i obecną Lubelszczyzną. Ludzie kresów są zbiorowym bohaterem tej powieści. Pod tym względem powieść Stanisława Leona Popka, z racji swojej konstrukcji odległa od klasycznego eposu, bardzo bliska jest temu gatunkowi m.in. ze względu na ukazanie losu ludzi na tle przełomowych dla nich i dla Polski wydarzeń historycznych, rozpadania się wśród kresowej społeczności dotychczasowych więzi społecznych, moralnych i międzynarodowych, rozbudzenia szowinizmów politycznych i narodowościowych oraz antagonizmów i różnic religijnych.

„Dwunaste skrzypce” są powieścią psychologiczną, do której będą musieli odwoływać się badacze i krytycy literatury, analizując ten gatunek literacki. Powtórzę za prof. Pospiszylem fragment jego zdania: „Jako wybitny uczony, znawca mechanizmów ludzkiej twórczości, jak nikt do tego czasu” Stanisław Leon Popek wyposaża swych bohaterów indywidualnych i bohatera zbiorowego w sferę najautentyczniejszych przeżyć wewnętrznych, cech osobowościowych, motywów postępowania, sięga do nieodkrytych dotychczas głębin ludzkiej duszy, do sedna człowieczego myślenia, charakteru, motywacji postępowania. Co jest bardzo nowatorskie – autor poprzez kreacje psychologiczne postaci przewiduje zachowanie się czytelnika, zmusza go do refleksji i kontrowersji. Jest to świadomy zabieg artystyczny i formalny twórcy „Dwunastu skrzypiec”. Służy temu przede wszystkim dobór narracji. Narrator usytuowany jest w świecie przedstawionym. Każdy z czterech wymienionych bohaterów indywidualnych posługuje się własną narracją, która często w dalszej ▶

wypowiedzi staje się narracją innego narratora. Jest rzeczą charakterystyczną, że Stanisław Leon Popek nie indywidualizuje języka narratorów. Wszyscy oni mówią językiem bardzo podobnym, niemal identycznym, zbliżonym do języka literackiego. Pozwala to autorowi na używanie narracji w sposób bardzo swobodny, ekspresyjny, bez wiązania jej z konkretnym narratorem, na powiększanie głębi psychologicznej postaci. Umożliwia narratorowi, uczestnikowi zdarzeń, bez osłabiania tempa akcji, na wprowadzanie pięknych opisów przyrody, zachwyty nad architekturą Lwowa i Zamościa, wyrażenie miłości do skrzypiec, naturalistycznych zachowań ludzi (np. ranek Alberta z Joanną, seks Kamili i porucznika „Młota” z AK), dramatyzuje akcję powieści. Narratora cechuje zawsze ogromna wiedza o świecie przedstawionym: przeszłym, obecnym i przyszłym, np. o skrzypcach, lutnictwie, sztuce, historii Zamościa i Lwowa, a także obiektywizm w wartościowaniu ludzi i rzeczywistości. W powieści pojawia się – najczęściej w paru zdaniach, w konkretnych zdarzeniach, w kulminacyjnych punktach narracji – także narrator (tylko w przypadku narracji Stanisława) spoza aktualnie przedstawionego świata rzeczywistego, odwołujący się do znanych mu wydarzeń z przeszłości, obejmujących lata współczesnej Polski. Pozwala to autorowi sięgać np. do aktualnych dokumentów IPN, ustalać i dokumentować obiektywną prawdę historyczną, przedstawiać zależność sprawczą między losem jednostki a życiem narodu, określać – obiektywnie, źródłowo – pozycję wszystkich postaci powieści wobec ludzi, świata przedstawionego i struktury utworu.

Ten sposób narracji nazwałbym narracją Stanisława Leona Popka. Mam świadomość, że udowodnienie mojej opinii o narracji Stanisława Leona Popka wymaga badań porównawczych. To temat na rozważania

w innym artykule. Jestem głęboko przekonany, że badania te wypadną bardzo korzystnie dla autora „Nadwrażliwych ogrodów”.

„Dwunaste skrzypce” to powieść wielowarstwowa, autobiograficzna. Nie chodzi tu tylko o proste zidentyfikowanie autora książki jako Stanisława. Mnie zaintrygowało w powieści Stanisława Leona Popka podobieństwo losów, charakteru, sposobu przeżywania świata, zbieżność psychologiczna, identyczna fascynacja sztuką, skrzypcami, krzyżowanie się dróg życiowych Stanisława i Alberta. Obaj wychowują się w patriotycznych od wielu pokoleń rodzinach, tragicznie doświadczonych przez wypadki dziejowe; dla obu matka i ojciec są najwyższymi autorytetami w każdej dziedzinie życia, stają się wzorami do naśladowania, archetypami prawdy i mądrości, według których obaj – choć w różnych warunkowaniach historycznych – niemal identycznie weryfikować będą swoje życie.

To świadomy zabieg artystyczny i ideowy autora, który kształtuje ich osobowości w taki sposób, aby czytelnik na ich losy patrzył poprzez perspektywę skrzypiec, aby w przyszłość spoglądał przez pryzmat ich wielkiej miłości do tego instrumentu, do ideałów, wartości i miejsc, które stanowiły sens i treść ich życia. Dlatego Mistrz Albert sprzedaje Stanisławowi dwunaste skrzypce. Parę lat później jedenaste i swoje własne skrzypce, na których uczył się grać i z którymi nie rozstawał się przez całe życie – przekazuje jako dar swojej córce Tosi, którą widzi tylko raz w życiu, dziedziczącej po nim talent muzyczny i umiłowanie gry na skrzypcach, będącej „miniaturą jego matki”. W ten sposób zamyka się krąg historii, która stanie się powtarzalna w innym wymiarze dziejowym w następnym pokoleniu Polaków.

Czytając „Dwunaste skrzypce”, nie sposób nie odnieść się do bogatej

literatury kresowej, licznie wydawanej obecnie w Polsce. I tutaj Stanisław Leon Popek wykracza poza ustalone schematy tej literatury. Autor nie mitologizuje i nie gloryfikuje Kresów, jak czyni to większość współczesnych pisarzy. Praktycznie nie używa tej nazwy w swej powieści. Jeżeli miałbym doszukiwać się w tej książce wizji Kresów ukazanych we współczesnej literaturze, to przede wszystkim w pięknie krajobrazowym i architektonicznym tych ziem oraz w wymiarze tragedii narodowej, której doświadczała w przeszłości i która obecnie stała się udziałem mieszkańców Lwowa, Poturzyna, Oszczowa i innych miejscowości. Autor wielokrotnie powraca do historii stosunków polsko-ukraińskich, polsko-rosyjskich i polsko-radzieckich na tych ziemiach. Nie komentuje ich, ogranicza się do ich opisanie, do dokumentalnego przedstawienia faktów. Stara się zrozumieć stereotypy, raczej ludzi i narodów zamieszkałych na tej kresowej.

Matka Alberta w czasie jednej z rozmów z synem powie: „Ludzie na całym świecie o wiele częściej jednoczą się wokół idei zła niż dobra. Cała historia ludzkości, a już dokumentnie od czasów Aleksandra Wielkiego jest pełna takich faktów, gdzie ludzie skupiają się wokół zbiorowej agresji i gwałtów, zaborczej ekspansji, wyznaczenia tak zwanej sprawiedliwości pojmowanej jednostronnie. Podboje całych terytoriów są oparte na agresji, fałszywie budowanym patriotyzmie. Nie mamy w historii takich krucjat, które opierają się na społecznie motywowanej miłości, które rezygnują z metod przemocy, a które prowadzą do powszechnej harmonii, poszanowania wolności i swobody innych ludzi. Nawet krucjaty i wojny religijne opierają się na fałszywie budowanej ideologii, stojącej na przekór dążeniom nawracanych, których w imię tych lepszych wartości pozbawia się życia, gwałci,

zniewała. [...] Podłoże psychiczne: złość, nienawiść, wściekłość, poczucie niesprawiedliwości, a zarazem swoich racji, jest takie jak podczas najazdu Mongołów, rzezi gdańskiej, wyprawy Napoleona na Moskwę i tysiące, tysiące wojen i potyczek... W gruncie rzeczy zmieniają się narzędzia mord, a człowiek w swojej duszy jest od wieków taki sam...".

Na pytanie Alberta, czy „mama usprawiedliwia to, co teraz czynili Niemcy, Rosjanie, Ukraińcy” – pada odpowiedź: „Nie [...] – Ja tylko próbuję to wszystko zrozumieć. Ja próbuję zrozumieć – kim jest człowiek ...”. Wypowiedź ta jest kluczem do zrozumienia wielowarstwowych głębin psychologicznych tej powieści, prawdy historycznej w niej zawartej, jej humanistycznego, ponadczasowego przesłania. Jest kluczem do zrozumienia, kim w powieści Stanisława Leona Popka jest człowiek. Jej dopełnieniem, kontynuacją nowego życia na przekór temu czasowi, a zarazem otwarciem na nowe dzieje ludzi i świata, jest wiersz, który autor zamieszcza na końcu książki „Zamiast prologu”:

*Na przekór temu czasowi
gdy bieżysz na przelaj
skapany w ogrodach
w muzyce księżycy
nie wiesz co czeka
wichry
i obrazy leśne
brzegi nikiące
po manowcach życia [...].*

Wiersz ten Danuta Kucharczyk, polonistka z Zamościa, nazwała „genialnym i niespotykanym w dzisiejszej poezji”. Prof. dr hab. Jan Strelan, wiceprezes Polskiej Akademii Nauk, napisał: „Książka jest nie tylko znakomitym dziełem historyzoficznym, ale poważnym wkładem do literatury pięknej”. I jest to najkrótsze i najtreściwsze podsumowanie moich rozważań o „Dwunastu skrzypcach” Stanisława Leona Popka.

Zbigniew Waldemar Okoń

WYDANIE PIERWSZEGO NUMERU CZASOPISMA NAUKOWEGO „INTERNATIONAL JOURNAL OF SYNERGY AND RESEARCH” (IJSR)

Dzięki staraniom członków zespołu realizującego projekt „SYNERGIA – kształtowanie kompetencji studentów Wydziału Ekonomicznego UMCS poprzez zdobywanie wiedzy praktycznej” wydany został pierwszy numer anglojęzycznego czasopisma naukowego pt. „International Journal of Synergy and Research” (IJSR).

Jego celem jest zapewnienie interdyscyplinarnej platformy wymiany wiedzy, doświadczeń oraz dobrych praktyk w dziedzinie usług, inżynierii, biznesu, edukacji oraz nauki. Tematyka periodyku obejmuje między innymi problematykę synergii w obszarach: nauki i biznesu, zarządzania międzykulturowego, innowacji, zarządzania usługami, informatyki w zarządzaniu, zarządzania jakością, zarządzania łańcuchem dostaw, zrównoważonej gospodarki, biznesu międzynarodowego.

W Komitecie redakcyjnym czasopisma zasiadają wybitni specjaliści, profesorowie m.in. z Polski, USA, Francji, Wielkiej Brytanii, Hiszpanii, Norwegii, Tajlandii, Tajwanu, Słowenii, Finlandii, Austrii, Turcji. Czasopismo dostępne jest w formie drukowanej oraz elektronicznej. Szczegółowe informacje o periodyku oraz elektroniczna wersja pierwszego numeru dostępne są pod adresem www.ijsr.umcs.lublin.pl.

Czasopismo ma interdyscyplinarne i międzynarodowe charakter. Autorami artykułów zawartych w pierwszym numerze są specjaliści z Malezji, Maroko, Słowenii, Finlandii, Tajlandii. Zachęcamy do

zapoznania się z treścią artykułów zamieszczonych w numerze inauguracyjnym, a także do nadsyłania tekstów naukowych, które mogłyby zostać opublikowane w kolejnych wydaniach.

„International Journal of Synergy and Research” jest wydawane w ramach projektu „SYNERGIA – kształtowanie kompetencji studentów Wydziału Ekonomicznego UMCS poprzez zdobywanie wiedzy praktycznej”, który jest współfinansowanym ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Więcej informacji o projekcie można znaleźć na stronie: www.synergia.umcs.lublin.pl.

Łukasz Wiechetek

Fot. Marcin Moszyński

SYMPOZJUM CAGE100

Uczestnicy i organizatorzy sympozjum

Fot. Marcin Moszyński

Jerzy Kutnik i Jan Bernad

Fot. Marcin Moszyński

Margaret Leng Tan

Fot. Marcin Moszyński

Chris Shultis

W dniach 16–19 maja 2012 r. w siedzibie Lubelskiego Towarzystwa Naukowego odbyło się Sympozjum CAGE100, zorganizowane w ramach obchodów Roku Johna Cage'a w Lublinie przez Ośrodek Międzykulturowych Inicjatyw Twórczych „Rozdroża” oraz Zakład Studiów Amerykanistycznych UMCS. W obradach wzięli udział kompozytorzy, muzykologowie, kulturoznawcy i literaturoznawcy z Polski, Francji, Niemiec, Wielkiej Brytanii, Singapuru, Kanady oraz Stanów Zjednoczonych. Sympozjum otworzyli przedstawiciele honorowych patronów – ze strony Ambasady Amerykańskiej Radca ds. Prasy i Kultury Lisa Helling oraz reprezentujący Prezydenta Lublina Wiceprezydent Włodzimierz Wysocki. Następnie Gordon Mumma, amerykański kompozytor i muzyk, który w latach 60. blisko współpracował z Cage'em, przedstawił krótki program pianistyczno-literacki. Każdy z kolejnych dni obrad również zawierał w programie występ artystyczny. Amerykanin Chris Shultis zagrał m.in. na wzmocnionym elektroakustycznie kaktusie, pianistka z Singapuru Margaret Leng Tan zaprezentowała minirecital na fortepianie preparowanym, pisarz i twórca teatralny Zenon Fajfer przedstawił „liberacki” performans, a grupa studentów krakowskiej Akademii Muzycznej zaprezentowała dadaistyczny „panel dyskusyjny”. Pod-

czas sympozjum w Pałacu Czartoryskich eksponowane były również dwie instalacje multimedialne autorstwa kompozytorki Pauline Oliveros oraz malarki Hee Sook Kim i Chrisa Shultisa.

Wśród prelegentów znaleźli się autorzy najważniejszych monografii poświęconych Cage'owi – Amerykanin Kyle Gann i Anglicy David Revill oraz David Nicholls. Każdy z trzynastu wygłoszonych odczytów dotyczył innego aspektu bogatego i wszechstronnego dorobku Cage'a – od jego koncepcji muzycznych, poprzez myśl filozoficzną, twórczość literacką, historyczne wykonania jego kompozycji i multimedialne wystawy/zdarzenia, po jego wpływ na rozwój całej dwudziestowiecznej sztuki i myśli estetycznej. Ze szczególnym uznaniem publiczności i zaproszonych obcokrajowców spotkały się wystąpienia polskich specjalistów. Joyceolog Katarzyna Bazarzik zaprezentowała „liberackie” spojrzenie na książki Cage'a, filozof Jerzy Luty zwrócił uwagę na (a)polityczny wymiar jego idei, a muzykolog Krzysztof Szwejgier zidentyfikował cage'owskie echa w powojennej muzyce polskiej. Przedstawione na sympozjum referaty zostaną opublikowane przez Ośrodek „Rozdroża” w dwóch tomach: polsko- i anglojęzycznym, które podsumują lubelskie obchody setnej rocznicy urodzin Johna Cage'a w 2012 r.

Jerzy Kutnik

Projekt P.I.W.O –
Potężny Indeksowany
Wyświetlacz Oknowy,
11.05.2012 r.

KOZIENALIA

LUBELSKIE DNI KULTURY
STUDENCKIEJ 2012 R.

Fot. Patrycja Bereta; Archiwum Zarządu
Uczelnianego Samorządu Studentów
UMCS

Zaręczyny
podczas
pokazu
P.I.W.O.

Lubelskie Dni Kultury Studenckiej

DZIEŃ DZIECKA Z UMCS

1 CZERWCA 2012 R. Fot. Agnieszka Galczyńska

